

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Birthe Volmer Jensen

. . . hellere spille Fodbold
med Drengene

...hellere spille Fodbold med Drengene
Copyright © 1993 Birthe Volmer Jensen
Preislers Forlag

Typografi Times Roman, 12 pkt.
Privattryk

1. oplag trykt i 30 nummererede eksemplarer

2. oplag trykt i 10 - -

ISBN 87-982975-1-1

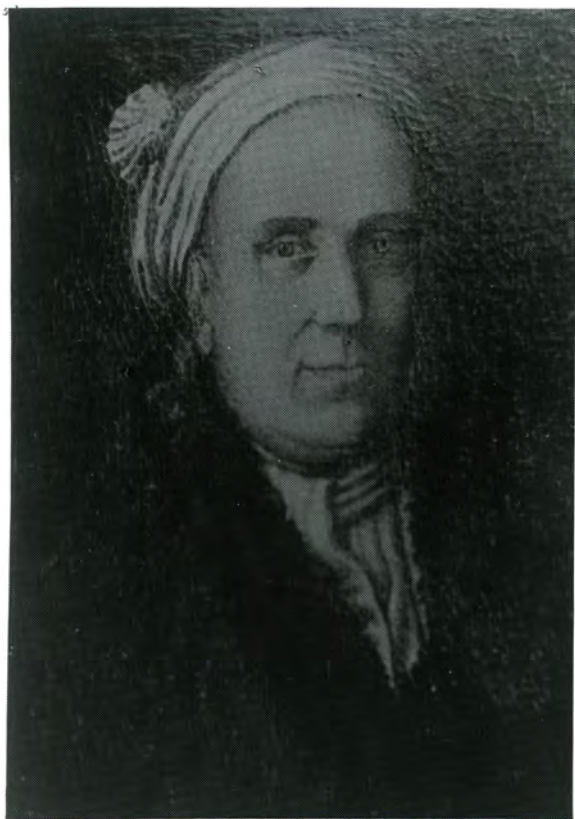
NR

Glaspokal fra 1471, lavet af Georg Preisler i Böhmen.
Pokalen er siden gaaet i Arv fra Far til ældste Søn.

Det er utroligt, at den eksisterer endnu. Den har jo ikke været gemt hen paa et Musæum. Rejst rundt paa daarlige Veje fra Czekoslovakiet gennem Tyskland til København. Den blev reddet fra den store Brand 1728, hvor Huset brændte ned. Ligeledes reddet fra Bombardementet 1807. Fyldt med Vin ved mine Oldeforældres Bryllup paa Stendalsgaard 1825. Pokalen kom med en Søn fra Viborgfamilien til Bredstedt syd for Grænsen, hvor den klarede Bombardementet under 2. Verdenskrig.

*Vend mod dit Indre dit Blik.
Hvad i din Verden forgik,
vil i din Tanke du finde.
Alt det forsvundne derinde
Liv og Tilværelse fik.
(Johan Ludvig Heiberg)*

Min Tip-tipoldefar Chr. Jacob Preisler født 1712 i Dresden. Kom ca. 1730 til København, hvor hans Broder var Brandmajor. Han var Tipoldefar baade til min Far og min Mor. Hans yngste Sønner var Tvillinger. Den ene blev Læge, det er min Far's Oldefar. Den anden blev Gartner, min Mor's Oldefar.

Gartnerens Søn Fr. Chr. Preisler gift med Petra f. Holm var Snedker som Farfaderen og Ejer af Preisler's Hotel i Viborg. Steen Steensen Blicher var deres gode Ven fra hans Tid som Præst i Thorning og deres Ophold paa den nærliggende Stendalsgaard hos Fr. Chr's Svoger Skovrider Jens Bang.

Det er et morsomt Tilfælde, at Erik's Oldefar Fabr. O.F.Olsen., der boede i København, ogsaa var Ven med Blicher. I Søren Vasegaard's Bog om Blicher staar:

"I Aarene 1837-39 var "Høravlen Tidens Løsen". Og Blicher var saa godt som altid med i Tidens Strøm, ikke sjældent blandt de forreste, sommetider endogsaa langt forud for Tiden. Mangfoldige er de Breve, Blicher har skrevet om Høravlens Fremme, og Hørrens Behandling, om Lærredfabrikation og Opmuntring til dens Forøgelse".

O.F.Olsen overtog Køng's Fabrik 1836. Her er nok Forbindelsen mellem ham og Blicher, da han skulde bruge Hør. Han fik Blicher's Skrivebord, og havde hans Bøger med Dedication. Vi ved ikke, hvem i Familien, der fik Bøgerne, men Skrivebordet var efter hans Død først hos en Datter i Sønderjylland. Efter hende skulde Erik's Far arve det. Han havde boet hos sin Morfar en Overgang, mens han gik i Gymnasiet. Desværre spurgte han ikke om hvordan Morfaderen havde faaet Skrivebordet. Det er morsomt, at Erik's Oldeforældre i København og mine Oldeforældre i Jylland har hørt til Blichers Venner.

Blicher's Skrivebord

Mormor og Morfar, som vi kaldte Bedstefar. Billedet er fra Sølvbryllupet 22. April 1905. Mor sidder ved Siden af sin Broder Knud, Skuespilleren. De holdt meget af hinanden, han var Fadder til Esther. Det maa have været en stor Sorg for Mor, da han allerede døde i 1918 af den Spanske Syge.

Min Bedstefar var jo en morsom Mand, jeg holdt meget af ham. Desværre har jeg ikke en lille Bog, jeg fik som Barn af ham, fyldt med hans Tegninger. En af dem husker jeg. Han havde tegnet en Krokodille. Teksten lød "Naar Krokodillen ynksomst græder, den aller snarest Børn opæder". Til min Konfirmation gav han mig Maleren Exner's Skitse til et Skolebillede fra Fanø, som Fru Exner havde foræret ham efter Exner's Død. Han maa have kendt dem godt. Jeg skulde ved den Lejlighed have spurgt ham derom, men hvem tænker saa langt, naar man er 14 Aar, og det er Konfirmationsdag.

Mormor husker jeg som et fint og kærligt Menneske. De kom selvfølgelig meget til Lyngby fra København. Bedstefar gik som altid lange Ture, medens Mormor sad inde og hækede og strikkede det smukkeste Børnetøj til Holbech, som havde Forretning paa Hjørnet af Købmagergade og Amagertorv. I 1930 skulde der saa være Guldbryllup. Mormor var et rigtigt Familiemenneske, saa Mor og Onkel Knud var inde for at hjælpe med Forberedelserne. Det har været i Februar. Morfar laa syg, saa Mor gik ind for at se til ham. "Ruth, kan jeg godt være bekendt at dø før Guldbryllupet?", spurgte han. "Jo, det kan du", sagde Mor. Det gjorde han ogsaa.

Efter Begravelsen var Familien selvfølgelig samlet hos Onkel Knud og Moster Else paa Ternevej (Fuglebakken). Helt i Bedstefar's Aand blev det en munter Aften, hvor der blev fortalt mange lystige Historier om ham. Han var et uhøjtideligt, originalt Menneske. I Steen Eiler Rasmussen's Erindringer fra Barndommen paa Østerbro staar et Sted: "Naar Mor havde været i Alleen hos Gartner Preisler, havde hun altid noget morsomt at fortælle".

3 børnefotografier af Mor, det ene sammen med Eg. Billedet med Hunden er taget i Kjellerup, saa Mor har vel været paa Ferie paa Stendalsgaard hos sin Faster Anna gift med Skovrider Sporon. Det er morsomt, at hun har Hunden med hos Fotografen. De har bestemt været uadskillelige fra den første Dag. Faster Anne døde, da Mor var 14 Aar. Paa Billedet fra Dagligstuen paa Stendalsgaard (gengivet i Bogen om Slægten Preisler) kan man se Kanten af Sybordet, som Mor arvede fra hende. Det er sikkert lavet i Viborg. Esther fik det efter Mor. I Dag har Maria det.

Farmor og Farfar boede i Aarhus til 1897, hvorefter de flyttede til Frederiksberg. Farfar døde 1899, længe før jeg blev født. Jeg var 4 Aar, da Farmor døde, saa selvfølgelig kan jeg huske hende som en lille meget gammel Dame. Hun gjorde en Dag et stort Indtryk paa mig, da vi begge vaskede Hænder i Badeværelset. Hun tørrede nemlig omhyggeligt hver Finger for sig. Saa det er de underligste Ting, man husker fra sin Barndom.

Far var et roligt, stilfærdigt Menneske, Mor meget livlig og energisk, saa de passede godt sammen. Den Gang skulde man være færdig med Uddannelsen, før man kunde gifte sig. Far var 27 Aar og Mor 25 Aar, før de blev gift.

I et Vers fra en af Sangene ved Brylluppet staar der:

I tretten lange Somre han ventet
har sin Brud,
men nu kunde ej længer han holde
det ud:

At danse alene hen gennem Livet.

Deres lykkelige Ægteskab varede kun 14 Aar. Mor var alene de næste 40 Aar.

Sangen paa næste Side har Mor's Bror Knud skrevet. Den skildrer jo, hvad der skete med de to, da Mor var paa Ferie hos Familien i Aarhus, hvor han fik en Svoger paa 14 Aar. Bryllupsrejse til Paris, hvor der i August var en Hede-bølge, saa det var anstrengende at være Turist. Det næste halve Aar i Tyskland, hvor Far vilde studere videre. Hvad har Mor lavet det halve Aar? dumt jeg aldrig fik talt med hende om det, før det var for sent.

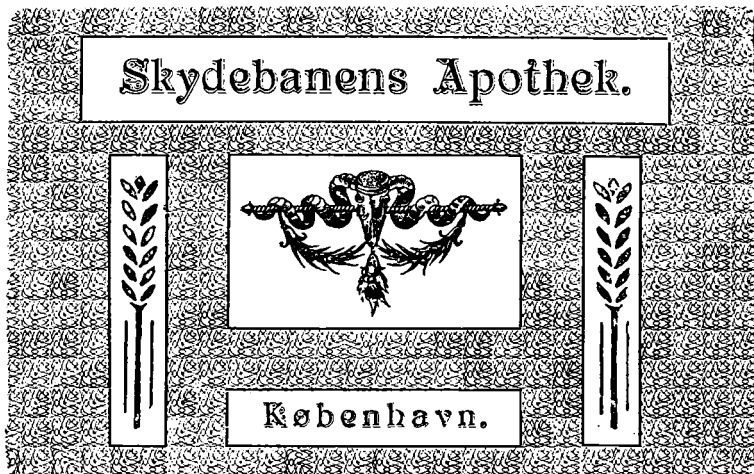
Billedet af Far og Mor er taget under et Besøg hos Familien i Aarhus, da de var forlovede.

Far studerede det første Aar Teologi, da han gerne vilde være Præst. Han opgav det, da han følte, han ikke havde Stemme til at tale. Derefter valgte han at studere Medicin, da han ønskede et Arbejde, hvor han kunde være til Hjælp for andre.

Mor blev uddannet paa Konservatoriet i Klaver. Far spillede ogsaa. Bl.a. har han spillet paa Orglet i Lyngby Kirke. Ogsaa her var der fælles Interesser. Da Far var etableret med stor Praksis i Lyngby, syntes han ikke, at Mor behøvede at have Musikelever mere, men Mor holdt saa meget af at undervise, at hun vilde fortsætte.

Mor var kendt som en meget dygtig Musiklærerinde, saa det var godt, at hun havde alle Eleverne, da Far døde saa ung.

Mel.: Ja, vi elsker.

Selv om man er meget lille,
 ses det særeste;
 Ruth var tolv Aar, da hun vilde
 ha' en Kæreste.
 Elske, elske maa vi alle,
 selv i Barneaar;
 :: derfor ku' jeg Svoger :: kalde ::
 én paa fjorten Aar. ::

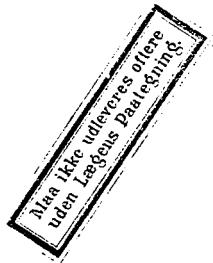
Det var den Gang, Ruth hun var i
 Oscars Fødestad;
 men da hun sig keded' her i
 København, hun kvad:
 Elske, elske maa vi begge;
 men det kan ej gaa,
 :: jeg kan ej til Aarhus :: række ::
 her fra Østerbro. ::

Ja, vi elsker alle, naar vi
 fylder tyve Aar.
 Oscar heller ej undgaar de
 Amor-Piles Saar.
 Elsker, elsker Ruth og tænker
 ej paa Fa'r og Mo'r,
 :: men paa tvende gyldne :: Lænker ::
 det er Lykke stor! ::

Længe leve Svoger! Han mig
 Poesi har lært.
 Længe leve Ruth! Ak! fra mig
 gaar hun, det bli'r svært.
 Elske, elske vil vi disse
 lykkelige To;
 :: mellem dem, er vi da :: visse, ::
 fæster Lykken Bo. ::

Svoger.

Rp.

Consommé à la royale Sherry
Nydes fastende.

Lax med Hollandaise
Tages bedst i Rhinskvin

Oksetunge med Grøntsager Rødvin
Nydes efter Behag.

Andesteg Champagne
Tynges ad modum Branssen.

Is Maa opbevares paa et køligt Sted. Madeira
 Konfekt

Kaffe - Likør

Omrystes!

LUCULLUS CULINARICUS
 DR. MED.

7-8-06.

Til

Bryllupsmenu

Deres første Lejlighed var paa Thorvaldsensvej paa Frederiksberg. De havde Lejlighed ved Siden af Kgl. Skuespillerinde Augusta Blad (Holger Boëtius' Tante). De kunde høre hende, naar hun øvede paa sine Roller.

Det er et vellignende Billede af Far. Mor er her igen fotograferet med en Hund ligesom i Kjellerup. Det er et dejligt Billede af Mor med Pascha, hendes første Hund. Hun havde et specielt Forhold til Hunde, de elskede hende. Pascha var en dejlig skotsk Hyrdehund. Den blev meget gammel, men da den til sidst blev blind og faldt ned af Trappen, tilkaldte Mor Dyrlægen, saa han kunde aflive den. Jeg saa den, da den var død. Det er altid svært at sige Farvel til et elsket Medlem af Familien. Jeg havde kendt den altid.

Huset i Midten paa Billedet fra Banegaardspladsen er "Trio". Her lejede Far og Mor en Lejlighed, da Far overtog sin Praksis efter Dr. Brodersen i 1908. I 1909 blev Esther født her. Pascha blev i første Omgang skuffet over ikke at være Nr. 1 hos Mor og krøb ind under hendes Seng.

De købte Hjørnegrunden ved siden af Konditoriet, og i 1910 kunde de flytte ind i deres dejlige Villa, som Arkitekt Speyer havde tegnet.

Esther var en stille, artig Pige, men en Søndag Formiddag 15. December 1912 kom jeg til Verden. Jeg var hverken stille eller særlig artig. Det store Hus fra Kælder til Kvist og den dejlige Have blev min Barndoms Paradis.

Banegaardspladsen i Lyngby var dengang fredelig og uden megen Trafik. Vi Børn havde der en dejlig Legeplads, hvor vi uforstyrret kunde spille Top. Det var et livligt Område omkring Stationen med alle Togene. Navnlig naar "Grisen" kom, hvor Lokomotivet skulde en Tur paa Drejeskiven, inden Toget igen kunde returnere til Nærum.

Saa hændte det jo, at man selv fik en Tur, naar man skulde med til København. Bl.a. havde jeg været inde hos Far's gode ven den kendte Øjenlæge K.K.K. Lundsgaard. Jeg var jo skeløjet. En Dag skulde jeg med Mor derind igen, jeg har vel været 3-4 Aar. Det glædede jeg mig til. "Ih, sikken fin Kjole, du har paa", hvorefter de tog den af mig og lagde mig op paa et "Strygebrædt". Jeg har aldrig kunnet lide Lugten af Æter siden den Dag. Jeg vaagnede ved, at Mor kaldte paa mig. Det var under Krigen, saa vi har ikke kørt med Taxa hjem, men med Toget. Saa op i Seng. Jeg kunde se, der laa Legetøj paa Stolen, saa da Mor var ude et Øjeblik, fik jeg taget hele den generende Forbinding af. Heldigvis var Far hjemme, saa det blev ordnet. Operationen var iøvrigt vellykket.

I Lyngby var der dengang 4 Læger. Dr. Schreiber paa Hospitalet, Kredslæge Lembche, Dr. Hansen og Far. Det var et opslidende Arbejde, hvor man arbejdede hele Døgnet. Ikke som i Dag med Vagtlægeordningen. Far havde ikke Bil, det var jo heller ikke almindeligt dengang, saa han cyclede ofte lange Strækninger. Der kunde være Situationer, hvor det var umuligt at cycle. Saa fik Far fat i Vognmand Sølje, der boede ved Banegaardspladsen. Esther og jeg fik engang Lov til at køre med. Vi sad godt indpakket bag i Bilen. Der havde været Snestorm, og Vejene blev ikke ryddet som nu. Far og Sølje maatte tit ud og skovle Sneen væk. Ogsaa om Natten kunde han blive tilkaldt, saa har det været alvorligt, naar man ringede paa den Tid af Døgnet. Jeg var ret lille, da jeg vaagnede en Nat. Maaske har Telefonen vækket mig. Der var tændt Lys, og Far var ved at klæde sig paa. Saa maatte han af Sted ud i Natten på sin Cycle.

Far var meget samvittighedsfuld, trods svagt Helbred - han led bl.a. af Migræne - skaanede aldrig sig selv. Da Fru Arkitekt Speyer laa for Døden i sit Hjem, blev Far hos hende hele Natten til det var forbi. Den sidste Patient, han ogsaa blev siddende hos hele Natten, var Danselærerinde Frk. Gudruns Far, Pedel paa Underskolen, der døde meget ung.

Far var meget flittig, baade med sin Praksis og som Bibliograf. Jeg ser ham ved Skrivemaskinen i Konsultationsstuen. Han skrev Lægebiografier i Biografisk Haandleksikon og arbejdede lige til 1919 med den store Biografi over Dansk Lægevidenskabelig Litteratur. Han var en dejlig Far. Jeg laa i Sengen med Mæslinger oppe i Børneværelset. Han kom op og sad hos mig med sine Papirer, hvor man var glad og tryk ved at have ham hos sig. Jeg tror hans Patienter har haft det paa samme Maade. Far hjalp ogsaa til paa Hospitalet. Dr. Schreiber var jo eneste Læge der.

Der kom Wienerbørn og Børn fra Berlin til Danmark efter Krigen. Nogle Maaneder før far blev syg, fik vi en lille Pige, Inger, fra Berlin. Hun var paa Esthers Alder, og Esther har besøgt hende som voksen.

Vi havde i flere Aar haft norsk Pige i Huset, Hilma. Hun var blevet forlovet med Historikeren Vilhelm la Cour's Kone's Bror. Nu skulde hun hjem og giftes, saa Far og Mor søgte ny Hjælp i Huset. Blandt dem, der søgte, var Hansigne, og Far sagde til Mor "Jeg synes du skal antage hende". Hvad skulde vi have gjort, hvis ikke vi havde haft Hansigne i de Aar, der fulgte? Far døde jo nogle Maaneder efter. Jeg husker, da de bar ham ned af Stien til Ambulancen. Far's Vikar var en Dr. Genner fra Sønderjylland. Han var der kun i Begyndelsen og tog saa den tyske Pige med hjem. I Stedet kom Dr. Prag.

Far blev opereret for Kræft i Spiserøret. Den sidste Tid boede Mor paa Hospitalet. Faster Olga tog Esther og mig med derind en Dag. Jeg husker den brede Blegdamsvej og Far i Sengen. En smuk solrig Morgen d. 16. Maj kom Hansigne ind til os og fortalte, at Far var død. Flaget var allerede paa halv i Haven. Kisten kom hjem i Stuen, for at blive kørt fra Hjemmet til Kirken.

Paa Begravelsesdagen var Hallen fuld af Kranse og Blomster. Der er Blomsterdufte fra den Tid, der minder mig om Begravelse. Der var selvfølgelig mange Mennesker i Kirken. Bagefter gik vi hele Vejen til Sorgenfri Kirkegaard. Hjemme var hele Familien samlet resten af Dagen. Et nyt Afsnit af vores Liv skulde begynde.

Dr. Prag overtog Far's Praksis. Da Mor laa for Døden, og han kom op den sidste Dag, takkede han hende, fordi hun havde valgt ham som Far's Efterfølger. Mor havde valgt rigtigt.

Mor blev raadet til at sælge Huset, men det kunde hun slet ikke tænke sig. For det første havde hun sine Elever. Konsultation og Venteværelse blev lejet ud til en Tandlæge. Esther og jeg flyttede ind i Soveværelset til Mor. Børneværelset og senere Gæsteværelset blev ogsaa lejet ud, saa det blev et lille Pensionat.

Den første Lejer kom fra Sæbygaard i Nordjylland. Hun var Datter af Ejeren, og skulde et Aar paa Lyngby Landbrugsskole. Hun var et meget sødt og tiltalende Menneske. Nu vidste de paa Skolen, at man kunde bo hos Mor.

Den næste Elev, som flyttede ind hos os, var Grev Mannerheim fra Finland. Han var Nevø af Finland's store General Mannerheim og derfor meget vigtig og storsnudet. Hansigne behandlede han overlegent, og hun var jo ogsaa noget særligt i vores Familie. En Dag fik hun heldigvis sat ham paa Plads. Hun vidste, at han var gaaet i Seng, men nogle Venner kaldte paa ham nede fra Haven. Saa han løb ned i Natskjorte og uheldigvis smækkede Hoveddøren, saa han maatte ringe paa. Hansigne lod ham vente lidt, tændte saa al Lyset i Hallen og lukkede op med Ordene "Værsaagod Hr. Greve". Saa kunde han afkølet og slukøret vandre op i Seng til stor Jubel for Vennerne.

Det tredje Aar kom Jørgensen fra Nakskov. Han var Grev Mannerheim's diamentrale Modsætning, højt elsket af os alle i Huset. Naar jeg ser Fotoalbum fra den Tid, er det typisk, at der ingen Billeder er af Mannerheim, men mange af Jørgensen.

Det var en glæde at have ham boende. Han købte "Færgelandsgaarden" ved Nakskov. Esther har som Voksen boet flere Maaneder hos Familien og taget sig af deres smaa Piger. Paa vores Bryllupsrejse boede vi ogsaa et Par Dage dernede. Han havde set Billedet af os i Avisen, saa vi var ventet.

Fra 1923 og de næste 5 Aar boede Fysioterapeut Frk. Jensen hos os. Hun blev senere gift med Jørgen Mathiesen's Ven Knud Thorup, der blev Direktør paa Albani Bryggeri. Nogenlunde samtidig overtog Fru Bjørndal Tandlægekliniken. Hun flyttede ind i det tidligere Gæsteværelse, og boede der et Par Aar.

I Sommeren 1926 blev Lærerinde Frk. Herløw (senere gift Sandfeld) ansat ved Underskolen. De næste Par Aar boede hun hos os, og det blev jo til et livslangt Venskab med Esther, der traf Mogens ved en Fest i deres Hjem 1935. Det var gode Aar med tre saa søde, hyggelige, morsomme Mennesker, der jo ogsaa nød at bo i det dejlige Hus. Hansigne blev gift i 1925, og det var vanskeligt at erstatte hende.

Hvordan var saa Mor? Som Barn livlig, modig, initiativrig. Paa Ferie hos en Moster i Mern havde hun, som helt lille, fundet paa at lægge sig paa Maven paa Stangen, der kunne vippes ned i Brønden. Ved at vippe kunde hun se sig selv i Vandspejlet. Hun har ikke været nem at styre. Et andet Eksempel. Mor og hendes Søskende legede Skjul i Lejligheden paa 4 Sal. Hun stillede sig ud paa Gesimsen uden for Vinduet og rullede Gardinet ned. Opfindsomt, men dristigt.

I Det Kongelige Bibliotek findes et brev fra Mormor til Fru Schrøder, der var gift med Højskoleforstander L. Schrøder på Askov. Jeg synes det giver en god karakteristik af Mor.

D 20de Juli 1898

Kjære Fru Schrøder!

Allerførst Tak for Deres venlighed mod mig de rare Dage jeg tilbragte i Askov, de var en stor Forfriskning for mig.

Men nu har jeg en stor Bøn til Dem, tror De ikke De kunde give Anvisning paa en Plads til Ruth, om ikke før saa til Nov. eller Dec. Det havde været Meningen hun skulde hjælpe sin Fader i Forretningen men det viser sig, at han ikke har raad til en ekstra Hjælp og saa vilde det være heldigt om hun kunde finde en Gjerning uden for Hjemmet.

Hun har jo et udmærket Haandelag og er meget hurtig til sin Gjerning men hun kan ikke godt taale at være ved Komfurild. Hun er heftig, men varmhjertet og sandhedskærlig og jeg tror ogsaa hun er i besiddelse af en hel del Pligtfølelse. Hun har jo faaet saa god Undervisning, at hun kan gennemgaae Lektier med større Børn og ellers er hun jo ikke bange for at tage fat saa langt Kræfterne rækker. Hun skal da helst have Løn, hun kan godt fortjene det, og det giver ogsaa mere Mod og Lyst til Arbejdet, naar man faar Vederlag derfor, og det vil ogsaa knibe for os herhjemme, naar hun slet intet faar.

Undskyld jeg ulejliger Dem, men Deres Bekendtskab er jo saa stor, og De plejer jo at være saa venlig naar De hjælper Eleverne paa denne Maade. De behøver ikke at have Ulejlighed med at svare mig, jeg ved jo, De har nok at tage vare, hvis De blot vil sige Ruth, om De tror, De kan gøre noget for hende.

Med venlig Hilsen
Deres Hengivne Mary Preisler

P.S. Maa jeg bede Dem give Ruth vedlagte Brev.

Jeg havde en meget kærlig Mor, dygtig og energisk. En Overgang havde Mor 30 Elever foruden Arbejdet med at styre det store Hus med Pensionærerne. Hun var altid ligevægtig, jeg vidste, jeg kunde komme til hende med alt, og hun vilde hjælpe mig. Jeg var et Friluftsmenneske, der var ude at lege saa meget som muligt. Hun forstod mig saa godt. Esther var tit syg af Astma, saa hun havde brug for Mor paa en anden Maade. Desuden havde de musikken sammen. Esther spillede jo altid. Mor prøvede ogsaa at lære mig at spille, aldrig har hun haft saa doven og uartig Elev. Senere i Livet har jeg mange Gange fortrudt, at jeg ikke fik lært at spille. Jeg gad ikke øve mig. Jeg vilde hellere spille Fodbold med Drengene paa Marken ved Siden af Haven, hvor Raadhuset senere blev bygget.

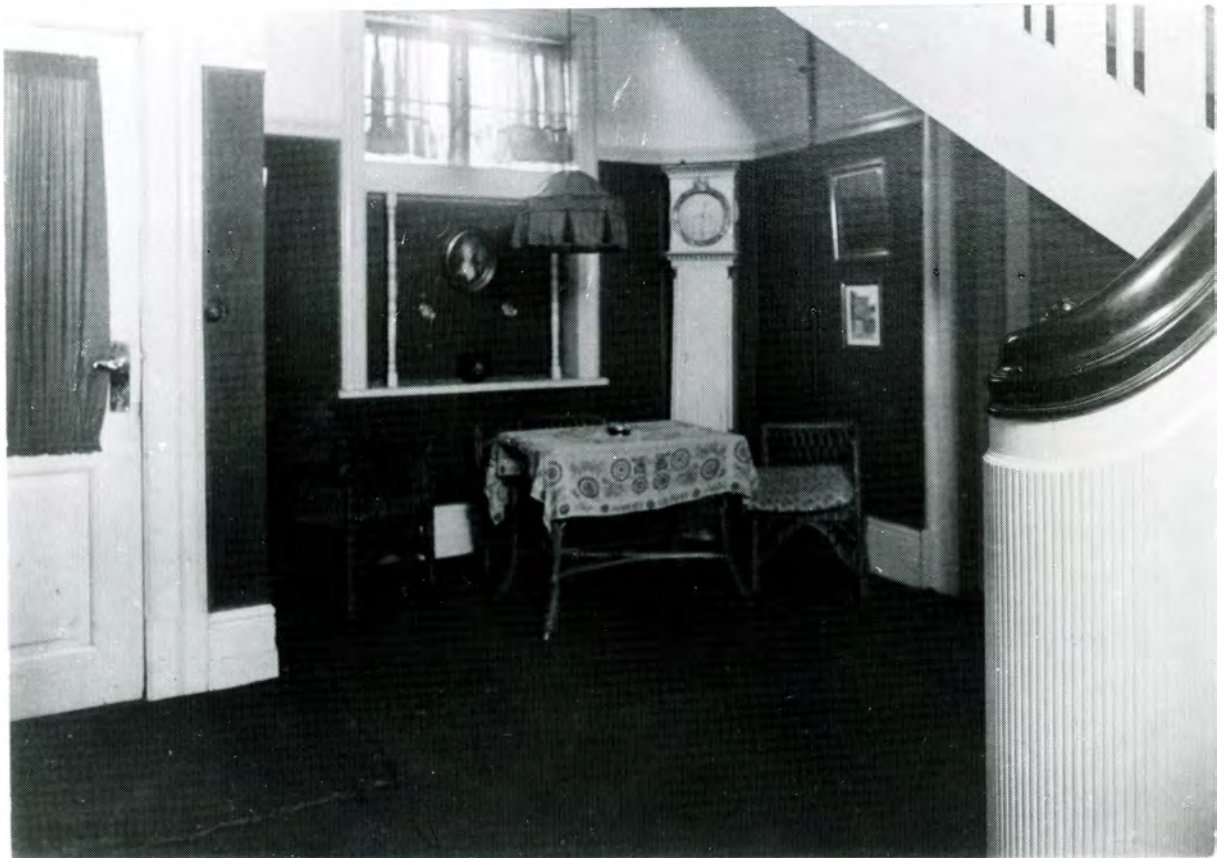
Billederne fra Stuerne fik Mor taget, da Huset var solgt, og vi skulde indrette os paa en ny Maade paa 1. Sal. Jeg er glad for, at vi i Dag kan se, hvor hyggeligt vi havde det. Kun Flyglet og faa af Møblerne tog vi med os.

Naar man kom ind af Hoveddøren, førte Døren til højre ind til Venteværelse og Konsultation. Ligeftrem kom man ind i Hallen. Der var meget hyggeligt. Væggene var beklædt med vissengrønt Lærred, fast grønt Tæppe over hele Gulvet og gylden-brunt mønstret Løber paa Trappen og hele Gangen forbi Pigeværelset, Børneværelset, Soveværelset, Gæsteværelset, Badeværelset og W.C. Nede i Hallen var der et hyggeligt Hjørne med Kurvemøbler. Her opholdt vi os meget, navnlig om Vinteren. Garderoben var vældig praktisk indrettet, der var Dør baade fra Hallen og i den anden Ende fra Konsultationsstuen.

Her var rige Legemuligheder. Jeg mindes mine Fødselsdage, mens jeg gik i Underskolen. Mor inviterede selvfølgelig alle i Klassen med, vi var 20. Vi kunde ikke lege ude i December, men her var Hallen og 1. Sal velegnet. Vi slukkede Lyset overalt. Nogle skulde gemme sig, andre lede efter dem. De, der blev fundet, blev lukket inde i den mørke Garderobe, hvor der ikke var meget Luft. Men alle kom helskindet Hjem efter alle tiders Eftermiddag. Nogle Aar efter fik jeg til en Fødselsdag et stort Ønske opfyldt, min egen Fodbold. I December kunde vi ikke spille ude, saa min Fætter Thorkild og jeg spillede i Hallen. Der var Maal paa Døren til Dagligstuen og til Gangen ud til Køkkenet. Børnefødselsdage i December maa have været anstrengende for de Voksne.

Som Regel stod Juletræet i Dagligstuen, men vi har ogsaa haft det i Hallen, hvor det var morsomt at se det oppe fra Gangen, naar det var tændt. Vi var mange Juleaften. Fastrene Emma, Prik og Olga og hendes 5 Børn. Det sidste store Juletræ, vi havde nede, var Ædelgranen fra Haven.

Vi tog Forskud paa Foraaret. Det store Lindetræ, som var plantet i en Træbalje, kom ind fra Haven. Det stod helt oppe paa Trappen ved Vinduet og sprang ud før Træerne udenfor, nu det var inde i Varmen. Træet var selvfølgelig fra Bedstefar. Senere kom det saa ned i Haven igen i sin Balje til næste Aar.

Dagligstuen var Mor's Arbejdsplads med Undervisning af alle Eleverne 4 Dage om Ugen. Onsdag tog Mor til København, hvor hun underviste Moster Else's Børn, Harriet, Rigmor og Georg. Desuden købte hun ind til den store Husholdning i Specialbutiker og Noder hos Wilhelm Hansen. Hun kunde roligt være hjemmefra, vi havde jo Hansigne, Mor's trofaste Hjælper ikke mindst til Esther og mig.

Paa Billedet af Gangen hen til Gæsteværelset ser man den store Smedejernslysekroner, der hang ned fra Loftet, tegnet af Onkel Bahne. I Gæsteværelset ses de smukke svenske Møbler. Da vi indrettede os paa 1. Sal, blev det Esther's og mit Værelse, og da jeg flyttede hjemmefra, Esther's. Mor havde købt et Flygel til hende. Hun havde sine egne Elever efter sin Eksamen. Naar Dørene var lukkede, kunde Mor og Esther have Undervisning paa samme Tid, uden at genere hinanden. Saa godt var Huset bygget.

Efter at Esther var blevet gift med Mogens og flyttet ud paa Agermaanevej, blev vores Værelse lejet ud. Mor's Veninde Edith Meyer, som hun havde kendt fra Barndommen, søgte et Værelse til Svigerdatteren, inden hun skulde giftes. Saa faldt det naturligt, at hun flyttede ind. Værelset var ogsaa ideelt til Udlejning. Der var direkte Adgang til Badeværelset og en dejlig stor Altan. Det var ofte gennem Bekendtskab, at Mor lejede ud.

Tilbage til den Tid, hvor vi boede i hele Huset. Som Barn tænker man ikke over det, men alene Rengøring i det store Omraade maa have taget Tid. Da Mor boede i "Trio", havde hun lært Fru Petersen at kende. Hendes Lige fandtes ikke. Naar hun havde gjort rent, var der virkelig rent. Hun kom ogsaa til Virum og hjalp mig og Farmor. Hun var det sødeste, mest beskedne Menneske. Hun havde det ikke nemt hjemme med mange Børn og en Mand, der drak. Hun kom selvfølgelig ogsaa og hjalp med Stovvask og Strykning.

Den store tørre Kælder var ogsaa et herligt Omraade at lege i. Forrest Vaskekælder, saa Strygestue med Ovnen, hvorpaa Strygejernene stod. Der var ikke elektriske Strygejern den gang. I Strygestuen et stort solidt Bord i Midten. Sikkert lavet af Snedker Nielsen. Et Hjørne havde Tandlægen indrettet til Tandteknik. Her var noget at se paa, naar Klinikassistent Frk. Nielsen arbejdede. Hun begyndte hos Fru Bjørndal, fortsatte hos Fru Mossing og hendes Datter Fru Bjørn, og var gennem alle Aarene en god Ven af Familien.

Stor Fyrkælder med Kedel og Plads til Koks. Midt i Kælderen et stort Rum til Cykler og Mor's store Sengetøjskiste. Viktualiekælder, der blev jo baade syltet og henkogt til Vinteren. Skabe i Frugtkælderen med Tremmehylder til al Frugten, vi havde mange Æbler, Pærer og Blommer i Haven. Inderst et Rum, hvor der bl.a. stod Kufferter. To Gange om Aaret, Foraar og Efteraar, var der Hovedrengøring. Vintergardiner kom op om Efteraaret, lette Gardiner om Sommeren. Mor sad ikke og saa paa, men havde ligesaa travlt som Hansigne og Fru Petersen. Bl.a. havde hun den store Prismekrone fra Dagligstuen nede til Rengøring. Den blev i bogstaveligste Forstand pillet i Stumper og Stykker, vasket og samlet igen. Om Sommeren sov vi med Vattæpper, om Vinteren med Dyner. Der var virkelig Forskel paa Aarstiderne.

A'propos sove, var der i Soveværelset Hustelefon til Køkkenet. Mor brugte den nu ikke til at bestille Morgenbakke op paa Sengen. Hun stod altid tidligt op, men den var praktisk, naar der skulde gives Besked, saa man slap for at løbe op og ned. For mig et dejligt Legetøj.

Om Vinteren, naar man ikke kunde være saa meget ude, var der jo rige Legemuligheder inde. Esther og jeg havde i Begyndelsen Børneværelset. Der var et dejligt stort Bord specielt lavet til os med den rette Højde. Pladen var forsynet med Linoleum, saa det var let at tørre af. Det maa være lavet af Snedker Nielsen.

Var der Sne og Frost, kælkede jeg i Norske Skov, hvor der var en stejl Bakke lige ned mod Søen, eller løb paa Skøjter paa Lyngby Sø. Sneen blev ikke kørt væk hele Tiden som nu. Da vi havde Pensionærer, var det en Aften efter Snefald saa dejligt Vejr, at vi lejede en Kane. Naar man ser Lyngby i Dag, virker det selvfølgelig utroligt, at vi kørte fra Jernbanevej ud til Dyrehaven. Den nuværende Klampenborgvej var en Vej gennem Markerne, der hørte til Gaardene i Bondebyen.

Naar det først var blevet varmere, var det i Haven, det foregik. Den nemmeste Vej til Haven var fra Spisestuen og gennem Verandaen. Den var vidunderlig og blev brugt flittigt hele Sommeren. Man sad jo paa en Maade baade ude og inde, med Udsigt til Haven. Vi spiste tit herude. I Haven legede jeg mest med Birgit og Carsten Schmidt, der boede i Gutenberghus. Jeg gik i Klasse med Birgit. Hun blev senere Jordmor, Carsten Læge (til sidst Overlæge i Næstved) og den yngste Aase Fysioterapeut, saa alle endte i Sundhedssektoren. Deres Far Arkitekt C.M.Smidt var ansat paa Nationalmuseet. Der var selvfølgelig Gyng, Trapez og Ringe i Haven. Mor havde sat Kroge i Dørkarmen mellem Spisestue og Dagligstue, saa vi ogsaa kunde bruge Tingene om Vinteren, hvis vi fik Lyst til det. Mor var enestaaende, tænkte altid paa at glæde os.

I Baghaven byggede vi med Brædder enten Skibe eller Huse. Naar vi var trætte af det ene, rev vi det ned, og begyndte forfra. Jeg kom engang til Skade ved at hoppe ned paa et Bræt med et stort rustent Søm opad. Jeg kan næsten mærke Fornemmelsen endnu, da jeg tog fat i Brættet og halede det ud. Heldigvis blødte det voldsomt, saa jeg undgik Infektion. Jeg humpede op til Badeværelset efterladende Blodspor hele Vejen. Til alt Held var Hansigne hjemme. Først ordnede hun mig, og lagde mig i Seng, saa Blødningen kunde holde op. Stakkels Hansigne, som bagefter maatte vaske Gulv og Tæpper hele Vejen fra Køkkenet til Badeværelset.

I Haven var der 4 store Kirsebærtræer, det ene var Syltekirsebær. Bærrene blev ikke modne paa samme Tid. Jeg foretrak Træet i Midten, for der var en Gren, hvorpaa jeg kunde sidde i Timevis. Bærrene her kom først, de var røde. Næste Træ mere gyldne. Tredie Træ sorte. Jeg var den eneste i Familien, der klatrede i Træerne, saa jeg plukkede til alle de andre. En Gang satte jeg mig paa Torvet og solgte Bær. Esther fik Halvdelen af Pengene uden at arbejde det mindste for det. Men da Mor kom hjem og opdagede det ved at se Pengene, fik jeg at vide, at den Slags kunde og maatte man ikke. Saa opgav jeg den Indtægtskilde. Det havde ellers været meget sjovt.

Lyngby Station var stor og flot. I Forhallen var der Billetsalg og Godsekspedition. Til den ene Side Tredieklasses Ventesal med Træbænke og Borde. Til den anden Side Andenklasses Ventesal med Borde, Spejle, Stole og Sofaer med rødt Plyds.

Naar Kongen og Dronningen Foraar og Efteraar boede paa Sorgenfri Slot, kom Gardisterne hver Dag til og fra Stationen i Forbindelse med Vagtafløsningen. Kongen og Dronningen saa man meget til, naar de boede paa Sorgenfri. Han red jo hver Dag ud i Omegnen. Hun var et meget sødt og tiltalende Menneske. Da Farfar (J.O.Jensen) var flyttet til Lyngby, blev han inviteret med til det aarlige Taffel. Dronningen sørgede altid for at Farfar fik Mad, han kunde taale. Han var jo alvorligt syg af Mavesaar. Fysioterapeut Frk. Jensen fik engang Dronningen som Patient, medens de boede paa Sorgenfri, og var meget glad for at lære hende at kende.

Kongens Lyngby, som det hed til Forskel fra alle de Byer i Danmark med samme Navn, var virkelig en lille By med mange Fabriker og mindre Industrier og eget Sygehus.

Et spændende Sted var Lundtofte Flyveplads. Flyvevaabnet flyttede hertil fra Kløvermarken paa Amager i 1917. Det var et livligt Omraade med alle Flyvemaskinerne, og der var ikke længere derud end, at vi kunde se det fra Altanen. Jeg husker en Oktober i 1919, hvor der var Udspring af en mandlig og en kvindelig Faldskærmsudspringer fra England. Det var en Begivenhed, der samlede i Tusindvis af Tilskuere, det var jo altsammen saa nyt. Man kunde for 35 Kr. faa en Flyvetur. Det var meget populært. Hansigne og nogle af Pensionærene tog derud en Aften for at flyve. Esther og jeg var med derude, men Mor havde sagt, at vi ikke maatte komme med op. Dengang vilde jeg gerne have prøvet det. I Dag ligger Danmarks Tekniske Højskole paa den gamle Flyveplads.

Der var hyggeligt i Lyngby dengang, ogsaa paa Hovedgaden. Men ak hvor forandret. Meget er revet ned og nye grimme Bygninger er kommet i Stedet for, blandt andet Storcentret. Den flotte Station er erstattet af en intetsigende S-togs Station under Omfartsvejen. Palæet, der laa saa smukt med Have bagved, ser ikke godt ud med Garagebyggeri i Haven. Nu hedder det ikke mere Kongens Lyngby, men 2800 Lyngby. Gardisterne ved Sorgenfri Slot er afløst af en Hundepatrulje. Byerne er bygget sammen, saa man ikke kan se, hvor Lyngby ender og Gentofte og Holte begynder. Men tilbage til Stationen og Godsekspeditionen.

Naar vi skulle paa Landet om Sommeren, blev Mors store Kuffert pakket. De nystrøgne Kjoler laa i Bakkerne foroven. Saa blev den i god Tid afhentet og sendt fra Lyngby Station, saa den kunde være oppe paa Bestemmelsesstedet, naar vi kom. Ferien var altid et Sted ved Nordkysten, saa vi kunde bade. Et Aar boede vi i Gilleleje og havde her Besøg af en Killing hver Dag. Saa da vi skulde hjem, fik vi selvfølgelig Lov til at faa den med. Den kom i en Papkasse forsynet med Lufthuller med i Toget hjem til Lyngby. Vi havde den i mange Aar, det var alletiders søde Kat. Dengang tænkte man ikke saa meget paa Forbindelse med Katte og Asthma, saa det har nok ikke været det bedste for Esther.

Den næste Hund vi fik var en Gordon Setter, Rolf. Den første Dag var den og Katten ikke ligefrem gode Venner, men da vi kom ned næste Dag, laa de i samme Kurv. Der maa være sket noget morsomt i Nattens Løb. Vi havde ikke Rolf i saa mange Aar. Den blev efterhaanden slem til at springe op af Folk, navnlig Damer med Pelskraver, saa det var ikke bare Postbudet, det gik ud over. Der kom jo mange Mennesker i Huset hver Dag, saa det kunde ikke blive ved.

Et Par Aar efter var vi paa Hundeudstilling. Mor vilde gerne købe en Irsk Setter, men syntes hun først maatte tale med Hansigne om det, da hun jo vilde faa ekstra Arbejde, saa det blev opgivet. Men et Par Aar efter fik vi alle Tidens Hund, en Irsk Setter, Jeppe. Den var et Par Aar. Mor havde hørt, at den havde det saa daarligt, hvor den var, saa hun købte den.

Jeg gik i 2 eller 3 Klasse, da jeg en Dag kom hjem fra Skole. Uden af jeg vidste det, havde Mor købt en Cycle til mig hos Onkel Eg. Saa gik vi ned paa Torvet, for nu skulde jeg lære at cycle. Efter den Dag kunde jeg nu komme langt omkring, blandt andet til Charlottenlund Badeanstalt, hvor jeg lærte at svømme. Om Sommeren kørte vi ud i Dyrehaven for at se Forestillingerne paa Friluftsteateret, der laa i Ulvedalene. Det var jo en rask lille Tur frem og tilbage. Navnlig tilbage, naar det var blevet mørkt.

Naar jeg tænker paa Mor og Cycleture, mindes jeg en Dag under Krigen, hvor hun besøgte os i Virum. Mor var over 60 Aar, og Esther havde faaet hendes Cycle, som hun havde meget Brug for, naar hun skulde ud at spille. Da Mor skulde hjem om Aftenen, var der ingen Bus. Erik tilbød, at hun kunde køre med ham paa Tandemen. Det havde hun ikke prøvet før, men selvfølgelig sagde hun ja, frisk og beslutsom som altid.

Brevet til Meta, der staar paa Bagsiden af Billedet fra Gæsteværelset, taler sit tydelige Sprog om, hvor meget vi holdt af hende.

Meta gik ud og syede og vartede op til Selskaber. Hun var i sin Tid begyndt hos Mormor og fortsatte selvfølgelig, da Børnene derfra stiftede Familie, hos dem. Hun kom i mange Hjem og var bestemt lige saa værdsat der, som hos alle os. Jeg elskede Meta, og naar hun syede hos os, sad jeg hellere inde og læste højt for hende, saa hun har hørt alle Flemmingbøgerne og lignende Mesterværker. Hun var meget velbegavet og havde nok en anden Smag indenfor Litteraturen, men hørte taalmodigt paa, naar jeg læste for hende. Hun abonnerede i Det Kgl. Teater paa Galleriet sammen med Moster Signe og Moster Karen. Hun boede paa Kvisten i et gammelt Hus paa Nørrevold overfor Nørreport Station. Huset er nu revet ned. Jeg syntes, det var herligt at besøge hende i det spændende Hus, der var saa gammelt, at Gulvene skraanede. Jeg har engang faaet en Lussing af Meta. Jeg havde i Mellemskolen Selskab. Der var Lys paa Bordet, og jeg har nok været meget overstadig, for der gik Ild i en Papirserviet, som jeg smed fra mig paa Gulvet under et Gardin. Meta ordnede Branden og mig og som sagt, jeg synes, det var en velfortjent Lussing, som ikke ændrede Forholdet imellem os.

Meta stammede fra Greve og kendte Pastor Ostermann der. Hun ordnede en dejlig Sommerferie for Esther og mig i Præstegaarden i 1929. Mor besøgte os og blev opfordret til at slutte sig til os med Jeppe. De var utroligt gæstfri. Han havde været Præst paa Grønland i mange Aar og var Ven med Knud Rasmussen. Samme Sommer boede hans Søn hos dem.

I 1928 solgte Mor Villaen til en Arkitekt, der byggede Huset for enden af Haven, og lavede Villaen om til 2 Lejligheder. Mor solgte med Ret til Uopsigelighed i Lejligheden paa 1 Sal. Vi boede hele Sommerferien paa Raageleje Badehotel, mens Ombygningen fandt Sted. Vi fik en dejlig Lejlighed, og Mor kunde blive boende i sit Hus.

Villaen kostede 37000 Kr., da den blev bygget i 1910. I 1920 efter Krigen kunde Mor faa 100 000 Kr., i 1928 fik hun 70 000 Kr. Jeg er glad for, at Mor ikke solgte Huset i 1920, for ved at kæmpe for at beholde det, fik hun 8 Aar efter en saa god Ordning, at hun kunde blive boende til Glæde for os alle. Da hun døde i August 1960, havde hun boet der i 50 Aar.

Nogle Maaneder senere kom jeg en Dag forbi og saa, at Tagstenene var borte. Nedrivningen var i Gang. Jeg kom ikke mere den Vej, før alt var væk. Jeg kunde simpelthen ikke udholde, at se det forsvinde paa den Maade.

Hvad skete der saa i den lille By. Jeg gik i Lyngby Private Underskole, der laa paa Hovedgaden. Mor var i Bestyrelsen fra 1923-28. Vi var mange, der fulgtes ad fra Børnehaven og 1 Klasse til Realeksamen og Studentereksamen 10-12 Aar efter paa Statsskolen. Jeg gik i Underskolen, da en Skolekammerat og jeg startede Cigaretrykningen. Vi havde en Pakke i en Blikæske gravet ned i hendes Forældre's store Have. De blev efterhaanden noget brunplettede. Naar vi havde røget spiste vi Æbler og regnede med, at det fjernede Sporene. I Gutenberghus laa en Tobaksforretning. Da jeg en Dag vilde trække Cigaretter i Automaten, maa noget have sat sig paa tværs. Der skete intet, saa jeg slog haardt paa den. Resultatet var, at den som en Spilleautomat gav nogle Penge fra sig. Efter den Tid gav jeg den et Slag hver gang jeg gik forbi, men det var en engangs Forestilling. Vi gik til Dans paa Hotel Rustenborg hos Frkn. Paul-Petersen. Deres Far havde i sin Tid oprettet et Gymnastik- og Dansekursus til Uddannelse af Lærere. Jeg syntes, de lignede et Par skrappe gamle Tanter. Ældgamle kan de vel ikke have været, men ikke smarte som Danselærerinder ser ud nu. Jeg var ikke Spor interesseret, men det hørte sig til, at man gik til Dans. Jeg gjorde Vrøvl, naar jeg blev hentet ind, vasket og klædt om. Esther derimod var ked af det, naar hun ikke kunde komme med p. Gr. af Asthma.

Af Forlystelser i Byen var der hver Sommer Cirkus, som slog Teltet op paa Torvet. Det var jo herlige Dage for mig, der boede saa nær ved. Hele Aaret havde vi Biografen. Jeg var Ven med Biografejerens Søn, der boede i "Trio", og kom af og til med ham derned. Vi saa Film med Douglas Fairbanks, Harold Lloyd, Fy og Bi og mange andre.

De store Film kom op i Palads Teatret, hvor vi var med Mor. Her saa vi A.W.Sandberg's Dickensfilm. Frederik Jensen var en herlig Mr. Micaber. "Fra Piazza del Populo", der havde den morsomme Ide at vise kendte Malerier et Øjeblik, hvorefter Figureerne bevægede sig, bl.a. det kendte Billede "Store Bededagsaften paa Volden". "De fire Djævla", som jeg husker i Dag som en fremragende Film. Gösta Ekman som Carl d. 12. Den var saa lang, at der skulde 2 Aftener til. "Gösta Berling's Saga" med Greta Garbo, inden hun var kendt, og mange andre gode Film. Det var virkelig et Teater den gang. Der var Garderobes, hvor man hængte Overtøjet. Pause i Filmen, saa man kunde gaa ned i Foyeren ligesom i de rigtige Teatre. Her spillede Jakob Gade med sit Orkester til Filmen, saa det var en stor Forskel fra de smaa Biografer med en enlig Pianist.

Selvfølgelig kom vi ogsaa i de rigtige Teatre med Mor, ofte til Opera, og hver Sommer en Tivolitur og i Cirkus Schumann.

Vi havde mange hyggelige Dage med Familien. Fastrene kom ofte ud om Søndagen, ligesom Mormor, Bedstefar, Moster Signe og Moster Karen. Hver Nytaarsaften kom Dr. Schreiber og Dr. Prag med deres Koner. Vi, der kender Mor, ved at hun gjorde alt for, at det skulde blive festligt. Vi nød alle den aarligt tilbagevendende Aften. En Gang da vi boede paa 1 Sal, var det lige ved at gaa galt. Juletræet stod tændt paa et Bord i Forstuen. Vi sad i Esther's Værelse og spiste, da vi opdagede Ild i Træet. Dr. Prag handlede hurtigt, tog Træet mens der blev lukket op til Altanen, og det lykkedes ham at kaste det brændende Træ ned i Haven. Et Aar kom de med en meget fin og betænksom Gave til Mor. Dr. Prag sagde i en vittig Tale, at her var et Par Plakater til "Rutebilen". Det var de 2 Kobberstik af J.M.Preisler, der i mange Aar hang i den lille Stue paa hver Side af Chatollet. Disse Aftener holdt op, da Fru Prag døde af Blindtarmsbetændelse. Hun blev ikke saa gammel. Vi holdt alle meget af hende. Da jeg blev Ulveungeassistent, hjalp jeg hende ved Drengefødselsdage med at arrangere Lege for Drengene i Sorgenfri Slotspark.

Naar jeg havde været forkølet, blev der Vrøvl med Ørerne, saa det kneb med at høre. Jeg kom derefter til Behandling hos Dr. Blegvad i København et Par Gange om Ugen. En Dag skulde Mor have hentet fine Kager hos "La Glace" til nogle Gæster om Aftenen. Jeg skulde tage dem med hjem, nu jeg alligevel skulde til København. Behandlingen foregik efter Skoletid, saa jeg kom sent fra Byen. Jeg havde ogsaa en Taske med Bøger, saa jeg kunde læse i Toget. Den Dag kom jeg af en Fejltagelse med Kystbanetoget, og da jeg læste, opdagede jeg det først i Charlottenlund. Der var ikke mange Tog i Timen, som nu. Det kunde ikke betale sig at vente paa Tog til Hellerup og skifte der. Saa jeg besluttede at gaa hjem. Jeg kunde godt gaa hjem, men med en Æske Kager, der skulde holdes vandret, var det virkelig et haardt Job. Desuden havde jeg Tasken med Bøger. Mor kunde heller ikke forstaa, hvor jeg blev af. Gaaturen alene har taget over en Time. Kagerne kom velbeholdent hjem.

Byen var lille og hyggelig, og jeg kunde godt lide at gaa med Mor i Forretninger. Ikke upersonlige Supermarkeder som i Dag. Købmand Bugge's fine Forretning, hvor Flüggerfirmaet ligger i Dag. Olsen har ogsaa været Bud der, saa han og Mor kendte jo hinanden godt, da vi blev Naboer i Virum. Naar Mor skulde have Markiserne op og ned, aftalte hun det med Sadelmageren. Jeg syntes det var sjovt med de to Mænd, som sad der og syede. Skomageren havde Træben, saadan et rigtigt rundt et, saa man kunde høre, naar han kom humpende. Grønthandleren boede i en Kælder og havde ogsaa et Bassin med Fisk. Begyndelsen til Irma, var en Smørbutik.

Der var selvfølgelig flere Købmænd, et Par Manufakturforretninger, 2 Boghandlere, en Hørkram, hvor jeg købte Bambusstænger til Flitsbuer, og mange andre Forretninger. Som Barn synes man jo, der er meget at se paa i de mange forskellige Butiker, derfor vilde jeg gerne med Mor i Byen. Det var en stor Kontrast, paa Københavnerturene at komme i Illum og hos Magasin med de spændende Glaselevatorer. Tænk om man havde bevaret dem. I Dag vilde de være rene Museumsgenstande.

Det er Synd, at det fine gamle Apotek er revet ned. Det var saa smukt indrettet. Mor kendte selvfølgelig Apoteker Strøyberg. Hans Kone var svagelig. Hun var født Haxthausen, det passede Apotekeren særlig godt. Jeg har besøgt hende sammen med Mor. Efter hendes Død giftede han sig igen. En Dag han mødte Fru Dr. Prag, ønskede hun ham selvfølgelig til lykke. "Tak" sagde han "den eneste Fejl ved hende er, at hun er født Jensen". "Det er jeg ogsaa" sagde Fru Prag og morede sig over hans slukørede Udseende.

Naar Mor havde siddet inde med Elever det meste af Dagen, trængte hun til en lang Aftentur. Vi gik gerne med. Langt ud af Jægersborgvej eller ned paa Søpromenaden, der var blevet anlagt med al Jorden fra Udgravningen af Jernbanevej og Buddingevej under Viadukten. Mange Gange et lille Besøg hos Faster Olga, der boede paa Bauneallé. Der vilde vi gerne hen, der var Børn i alle Aldre i Villaerne paa den lille hyggelige Vej, saa der skete noget. Esthers bedste Veninde fra Skolen, Ketty Daa Hansen, boede ogsaa der. Søsteren Inger var Elev hos Mor. Hun var meget dygtig, saa hun kom ogsaa paa Konservatoriet. Naar jeg ser Sommerbilleder fra vores forskellige Feriesteder ved Nordkysten, er der mange Billeder med Fru Daa Hansen, Inger og Ketty. Saa det var nære Venner. Ketty var selvfølgelig med til Esther's Bryllup.

Moster Else var Divisionschef i København for de blaa Pigespejdere. Hun var klar over, at det lige var noget for mig at blive Spejder. Den Gang var der ikke Blaamejser svarende til Ulveunger, saa man skulde være 12 Aar, før man blev optaget. Men takket være hende kom jeg ind et halvt Aar før. Der skulde være Jamboree paa Ermelundssletten den Sommer, saa det har hun nok ogsaa tænkt paa vilde være den store Oplevelse for mig. Hvad det ogsaa blev. Jeg tilbragte alle Dage og Aftener med Lejrbaal derude, hvor der var underholdning af Spejderne fra de mange Lande. Det var en utrolig Oplevelse.

Jeg var i Hvidegaard Trop, der bestod af en Patrulje i Lyngby og en i Gentofte. Det var et morsomt Tilfælde, at to Spejdere fra Gentofte var paa samme Hold som jeg paa Theilmann's Kursus for Fysioterapeuter. Tropsfører var Sisser Clauson Kaas fra "Hvidegaard". Min Patruljefører var Ane Madsen, senere Børnelæge i Lyngby. Søster til den kendte Advokat Carl Madsen.

Da jeg kom ind, var vores Patruljelokale ikke saa godt. Mor tilbød med det samme Strygestuen, hvor vi holdt til de følgende Aar. Den Sommer blev der arrangeret 40 km. Prøven. Jeg var den yngste og mindste, der deltog, men selvfølgelig vilde jeg med. Søndagen inden gik vi 20 km. til København og retur. Den følgende Søndag gik Turen fra Lyngby til Klampenborg-Skodsborg-Vedbæk og Rungsted, hvor vi spiste Frokost. Saa vidt jeg husker, skulde man gaa paa 8 Timer. Fra Rungsted til Hørsholm. Turen gennem Rudeskov forekom mig uendelig. Bakke op og Bakke ned. I Krydset Rudersdal laa vi et Øjeblik med Benene oppe i Grøften. Videre til Holte, over Geel's Bakke, der var højere dengang. Fra Holte til Lyngby var der ikke

bebygget som nu. Da vi efter Turen forbi Sorgenfri Slot og hele Vejen ad Hovedgaden naaede Torvet, fik vi der at vide, at vi havde gaaet for lidt, saa vi maatte ud til Vintappergaarden og retur. Det var drøjt, naar man troede Maalet var naaet. Hvem stod og tog imod ved Torvet? Selvfølgelig Mor med min Cycle, hvad der virkelig var betænksomt. Næste Dag kunde jeg ikke gaa i Skole. Jeg kunde ikke faa Fodtøj paa, paa grund af alle Vablerne. Men Sølvskjoldet til at sætte i Bæltet havde jeg erhvervet, og det var en stolt Følelse. Det var nogle dejlige Spejderaar med mange Lejroplevelser. Den gang foregik det ofte med Overnatninger paa Hølofter.

Den Sommer, hvor vi boede paa Raageleje Badehotel, lærte jeg Ulla Sjøkvist at kende. Hun var Ulveungefører i 2 Vesterbro Trop. Resultatet blev, at jeg blev hendes Assistent de næste 2 Aar.

Det var nogle herlige Drengene, jeg her lærte at kende. Det bedste, jeg kunde gøre for Drengene, var at tage Jeppe med, naar vi om Søndagen var i Skoven. De havde ikke selv Hund hjemme paa Vesterbro. Morsomt nok var Jørgen som Dreng Spejder i 2 Vesterbro og Ven med Erik Sjøkvist, saa da han var paa besøg fra Sydafrika efter Krigen, besøgte han Erik.

Efter Studentereksamen sluttede jeg saa Spejderlivet med et morsomt Aar paa Spejderskolen i Korinth paa Fyn. Skoleaaret sluttede 1 Juli. Den følgende Uge var der stor nordisk Pigespejderlejr paa Brahetrolleborg's Jorder. En festlig Afslutning i fint Sommervej paa et dejligt Aar.

Jeppe kan nok taale en mere uddybende Præsentation. Ved et Patruljemøde, hvor vi var oppe i Haven, saa jeg Mor komme gaaende paa Torvet med en Hund i Snor. Det var Jeppe, hun kom med, det var vel nok vidunderligt. Det var en meget morsom og klog Hund og alle tiders Legekammerat. Billedet, hvor jeg sidder paa Græsplænen og holder om den, siger alt om os to.

Der kunde være Situationer, hvor den ikke kunde komme med, og man sagde, den skulde gaa hjem. Den havde en Evne til at skjule sig og liste efter en. En Søndag, da vi var gaaet i Kirke, kom den glad springende ind og hen til os. Mor satte sig ud i Vaabehuset med den. Hun har nok maattet forklare Situationen mange Gange til dem, der kom senere, siden hun havde sin Hund med. Jeppe's Mesterstykke med at følge efter os skete en Dag, vi skulde til København. Vi gik ind paa Stationen, købte Billet, ned gennem Tunnellen, op paa Perronen og ind i Toget. Da vi havde kørt lidt, kom Kontrolløren og spurgte, om vi ikke havde en stor rød Hund, den var bag i Toget. Det havde vi jo, saa han kom med den. Den var henrykt over at se os. Nu skulde vi tre ikke til København og mere os uden den. Hvordan den er kommet op paa Perronen, ved jeg ikke. Den maa have set os gaa op i Toget, hvorefter den selv er hoppet op længere henne.

Engang blev den stjaalet. Til alt Held var den bundet med et Reb og har staaet ude. Den gnavede rebet over, og har halet til, Stumpen sad endnu i Halsbaandet. Den første den mødte paa Buddingevej var Fru Bjørndahl. Det blev et glædeligt Gensyn. Der havde vi nær mistet den.

Mor var paa Ferie et Par Dage, og jeg boede med den hos Fru Bjørndahl og hendes Familie i Villaen paa Bagsværdvej. Selvfølgelig kom den op i Skolen for at se efter mig. Ellers ledte den efter Mor. Mor's Veninde Fru Clausen, der boede paa Eivindsvej i Hellerup, saa Jeppe, da den løb fra Haven gennem Stuerne for at se, om Mor var der. Det er utroligt, at den kunde finde derover alene, saa tit har den da ikke været der.

Der var i Lyngby en stor stærk, graastribet Grand Danois, alle Hunde og deres Ejeres Skræk. Den var brutal og dum. Jeppe og jeg var paa Torvet en Dag, den kom. Jeppe smed sig paa Ryggen for at tilkendegive, at den overgav sig. En normal Reaktion. Resultatet var, at den bed fast om Struben paa Jeppe. Det var forfærdeligt. Jeg skrævede over den, tog fat i dens Halsbaand, halede til og rystede den. Hver gang jeg halede, tog den Jeppe med op. Til sidst maa den selv have faaet Kvælningsformemmelser, naar jeg strammede dens Halsbaand, for endelig gav den slip. Jeppe's Halsbaand maa have reddet den fra at faa bidt Struben over. "Løb hjem, Jeppe" raabte jeg. Hvad den ogsaa gjorde, mens jeg holdt fast i Bæstet. Om jeg var bange? Ja, jeg var virkelig bange for at miste Jeppe den Dag og lykkelig, da den kunde løbe hjem.

Til Eksamen i 3 Mellem (8 Klasse) opdagede jeg for første Gang, hvad jeg vil kalde min Eksamensengel. Lige før jeg skulde ind, havde jeg paa Fornemmelsen, at jeg vilde komme op i "Bakterier". Det kom til at passe, og jeg kunde have klaret det bedre, hvis jeg lige havde læst det igennem. Siden den Dag har jeg altid lyttet til min Eksamensengel. Jeg tænker ikke paa det, men faar jeg et Tip, er det aldrig slaaet fejl. Det sker altid lige inden jeg skal eksamineres. Her er et par Eksempler. Til Studentereksamen gjaldt det en vanskelig grammatikalsk Regel i Latin. Jeg naaede lige at læse det igennem. Efter Oplæsning og Oversættelse kom jeg op i ovennævnte og fik en fin Karakter. Sidste Gang var i Patologi til Embedseksamen, hvor Budskabet var Hjerneblødning. Fint Resultat. Saa det var en hyggelig, usynlig Følgesvend gennem alle Aarene.

I 3 Mellem skulde man vælge Gymnasiet med Latinundervisning eller Realklassen med Franskundervisning i 4 Mellem. Jeg var skoletræt og valgte Realklassen. Esther blev Student det Aar, og der var stor Fest hjemme med Familien og Vennerne, blandt dem selvfølgelig Lægerne. Dr. Prag drillede mig og sagde, at Student kunde jeg nok ikke blive. "Skal vi vædde?" sagde jeg. Vi væddede 50 Kr., jeg har nok syntes det var et stort Beløb. Skoleferien var begyndt, saa Mor maatte ringe til Rektor for at faa lavet min Beslutning om. Væddemaalet kostede mig 2 Aar's ekstra Skolegang, men takket være det, mødtes Erik og jeg, og Resultatet blev en dejlig stor Familie. Det blev 3 sjove Aar i Gymnasiet. Vi var 9 Piger og 2 Drengene i nysproglig Klasse. Erik kom fra en Skole i Fredericia med Traditioner og syntes Skolen her manglede en Fane. Det var første Gang, vi hjalp hinanden. Erik startede en Indsamling, og jeg tilbød at hjælpe ham.

2 G. skulde staa for Skolekomedie og Gymnasiebal. Vi lavede en Komité, der kom til at hedde Timandsraadet, 5 Piger og 5 Drengene. Pigerne var: Karen Schlanbusch (de Linde), Gudrun Abrahamsen, Gudrun Sandøe, Helen Weel (Skuespilleren Arne Weel's Datter) og jeg selv. Drengene var: Erik, Bengt de Linde, William Kiørboe, Jens Preisler og Knud Skov. Det blev et Aar med mange sjove Møder. Vi havde virkelig lavet noget nyt ud af Gymnasieballet. William havde lavet store sjove Tegninger hele Salen rundt. Erik havde skrevet mange morsomme Tekster til en lille Revue, og vi havde sørget for et ordentlig Orkester. Der var mange Fester med Middag og Bal i de forskellige Hjem,, ogsaa et d. 9 November. Inden jeg tog af sted, sagde jeg til Mor "Jeg vilde ønske, jeg fik Erik til Bords, han er saa sjov". Jeg fik mit Ønske opfyldt og mere end det. Fra den Dag var det os to. Det har nu varet i 65 Aar.

Vi havde saa travlt med at more os, at vi næsten ikke havde Tid til Lektierne. I November fik Erik Brev med hjem, hvor man forberedte Forældrene paa, at Erik kunde blive nødt til at gaa 2 G. om.

Erik sagde lige ud til Rektor, at han ikke vilde vise sin Far Brevet. Han var svagelig og kunde risikere en Maveblødning. Han var opereret for Mavesaar 3 Gange og havde haft mange Maveblødninger det meste af sit Liv. Jeg kunde slet ikke tænke mig, at Erik ikke skulde være Student samtidig med mig, saa jeg foreslog, at vi læste Lektier sammen hver Dag. Det gjorde vi Resten af vor Skoletid. Saa bagefter fortalte Erik altid, at da jeg havde slæbt ham igennem til en Studentereksamen, syntes han, at han maatte gøre noget til Gengæld, derfor giftede han sig med mig. Vi havde alle lavet saa meget Sjøv de Aar, at de fleste af os fik daarlige Eksamener, men som Rektor sagde til Translocationen "Man kan ikke lade en hel Klasse dumpe".

Til Eksamen i Matematik fik Erik Tæv med Pegepinden af vores hidsige Matematiklærere. Det vilde han ikke være kommet godt fra i Dag. Censor var Inspector paa Skolen, og han var god til at give Lussinger, saa han sagde ikke noget. Det var andre Tider dengang.

I Sommerferien mellem 2 og 3 G. tog Erik, Knud Skov, Gudrun Sandøe og jeg paa Cycletur med Telte til Harzen. Der gik Baad fra København til Lübeck dengang. Vi vandrede i Harzen i 8 Dage og havde ialt 3 dejlige Uger.

Vi havde fundet en fin Lejrplads i Hundested ved Fyret paa en Afsats paa Skrænten højt over Vandet. Hertil cyclede nogle af os af og til op med et Par Telte og nød et Par Dage fri for Skole og Lektier.

Som Regel husker man ikke sine forskellige Fødselsdage, men een mindes jeg tydeligt. Den var saa festlig, min 18-aars Fødselsdag, da vi gik i 3 G. Erik kom om Morgenen med flotte Gaver, et Par Ski og en mægtig Buket Blomster. Om Aftenen spiste vi først fin Middag hjemme, hvorefter vi tog i Det Kgl. Teater, hvor de den Aften spillede Aarets Holbergforestilling "Olysses von Itacia" med Johannes Poulsen, Holger Gabrielsen og Bodil Ipsen. Med de tre i Hovedrollerne var det virkelig en Festforestilling.

I 3 G. blev Erik valgt til Formand for Gymnasieforeningen, og selvom Arbejdet med at arrangere Gymnasiebal var overstaaet, fortsatte Timandsraadet Festlighederne. Selvom vi har gjort Grin med, at jeg slæbte Erik igennem til Studentereksamen, var der en Ting, hvor han var bedre end alle os andre. Dansk Stil. Til Eksamen handlede det ene Emne om Arbejdsløshed, der var et meget stort Problem paa den Tid. Erik skrev først Kladde over det Emne. Et andet Emne var "En Kvindeskikkelse i nordisk Litteratur". Erik kom pludselig i Tanke om Pernille hos Holberg. Uden Kladde, det var der ikke Tid til, skrev han saa god en Stil, at han fik UG-. Jeg har aldrig hørt om andre, der afleverede en Kladde og en Stil med hver sit Emne. Vi bestemte dengang, at fik vi engang en Pige, skulde hun hedde Pernille. Jeg hørte først om Resultatet og skyndte mig hjem til Erik for at fortælle den glædelige Nyhed. "Saa er det lige meget med alt det andet" sagde Erik's Far glædestraalende. Erik vilde jo være Journalist.

Første Aften var der Familiemiddag hos Erik's Forældre. Erik og jeg sad for Bordenden paa den lille Bæk. Kl. 9 kørte Mor, Esther Erik og jeg til Holte, hvor hele min Familie var samlet for at fejre Jens. Det var en festlig Aften for os tre Studenter.

Vi festede de næste 5 Dage og Nætter, sov meget lidt og morede os herligt. Der var et Par Privatballer. Sct. Hansaften gik vi ad Prinsessestien til Frederiksdal Kro. Den Gang tænkte vi ikke paa, at vi skulde tilbringe 51 Aar, det meste af vores liv, i det dejlige Omraade ved Furesøen og Frederiksdal Skov. Paa Tilbagevejen kom vi forbi Lyngby Roklub, hvor der ogsaa blev fejret Sct. Hansaften, saa der fortsatte Festen.

Ved Translocationen er det Skik, at en af Studenterne holder en Takketale. Vores Student Carl Hagerup gik paa Talerstolen og holdt en meget kort Tale, der lød "Vi har intet at takke denne Skole for". Resultatet var selvfølgelig, at da vi kørte fra Skolen i Hestevogne, havde de fleste Lærere forladt Skolegaarden.

Efter Translocationen kørte vi om Eftermiddagen rundt i de forskellige Hjem og endte paa Bellevue Strandhotel med Middagen. Erik's Forældre, Esther og Mor havde bestilt Bord der, saa de ogsaa kunde være lidt med i Festlighederne. Synd at det fine Bellevue Hotel blev revet ned, det laa saa dejligt, men vi nåede at fejre 25 aars Studenterjubilæum med Frokost der. Efter Middagen tog vi videre til "Udsigten" ved Skodsborg, hvor flere Studenterhold fra mange Skoler var fælles om Leje og Musik til Ballet. Næste Morgen kørte vi ind til Langelinje og spiste Morgenmad paa den gamle Langelinjepavillion, der ikke eksisterer mere. Nu var alle Festlighederne forbi, og vi tog paa Sommerferie.

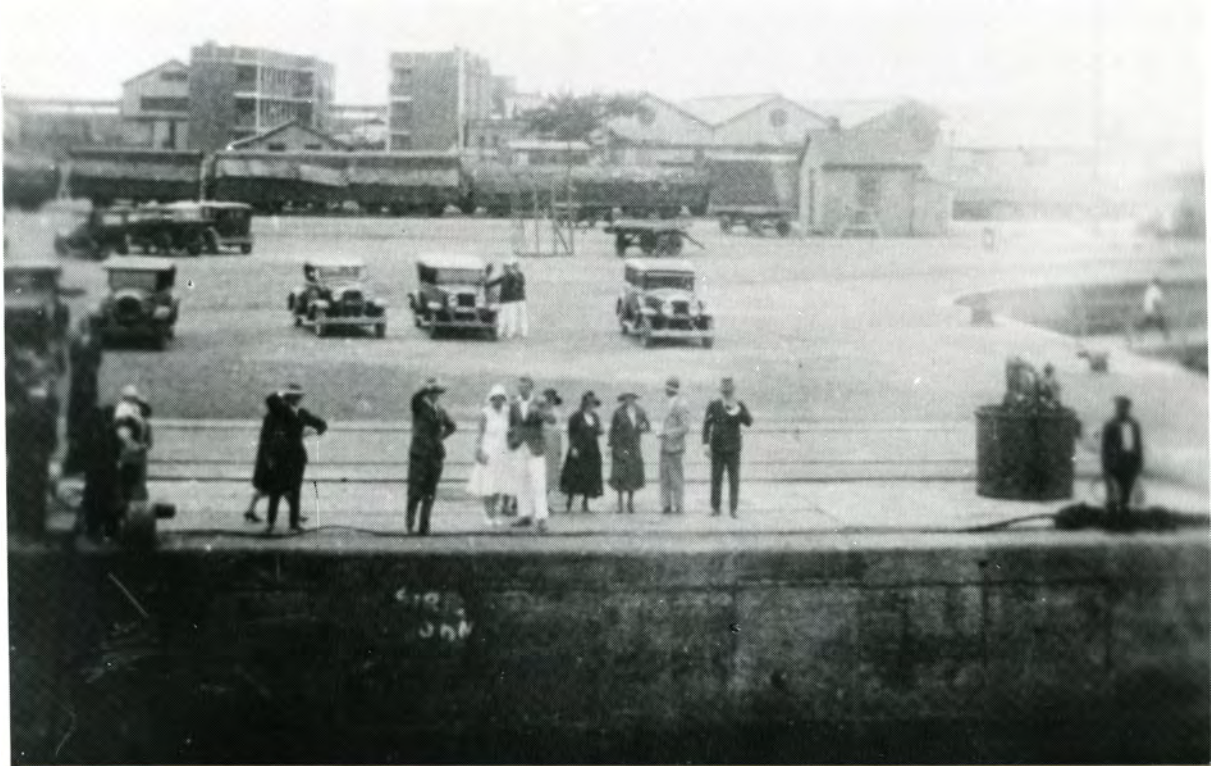

Mor havde lejet et lille Hus i Kikhavn lige ned til Vandet den Sommer. Her tilbragte Erik og jeg hele Ferien, indtil han i Begyndelsen af August skulde rejse til Sydafrika og bo det næste Aar hos Jørgen og Eileen. Erik tog til Lyngby nogle Dage før for at forberede Rejsen. Jeg kom ind fra Kikhavn og fulgte Erik til Toget sammen med hans Forældre. Han skulde til London og sejle derfra til Afrika. Nu skulde vi ikke se hinanden det næste Aar. Jeg blev inviteret til at bo hos Erik's forældre de næste Dage, til Mor kom hjem. Da vi sad ved Frokosten, foreslog de, at jeg skulde sige du og Onkel Johannes og Tante Magna til dem.

Den 1 September var det min Tur til at rejse, ikke saa langt væk, til Spejderskolen i Korinth paa Fyn. Derfra søgte jeg Optagelse paa Theilmann's Kursus for Fysioterapeuter og fik Plads i Januar 1933. I Julen fejrede vi Erik's Fødselsdag hos hans Forældre, Mor, Esther, min Mormor, der boede hos os i Julen og jeg. Det var sidste Gang i deres dejlige Lejlighed i Palæet. Om Foråret flyttede de til en mindre Lejlighed i Musikforlægger Vilhelm Hansen's Lystejendom paa Bernstorffsvej i Hellerup.

Erik rejste til Afrika for en Arv paa 3000 Kr. Farmor's og Moster Tove's Børn arvede hver 3000 Kr. fra deres Mormor's Søster Augusta Palludan, Grandmøster. Maleriet af hende, der hænger her i Stuen, er ikke signeret, men jeg tror, det er malet af Augusta Dohlmann. Hun har malet Ungdomsbilledet af Farmor, som Hanne i Aarhus nu har. Efter Skilsmissen bestyrede Grandmøster i mange Aar Den Kgl. Porcelænsfabrik's Udsalg i Paris. Malerinden opholdt sig ligeledes meget i Paris. I Schwanenflügel Stamtavlen findes Navnet Dohlmann ogsaa, vel en Slægtning, saa meget taler for, at hun har malet Billedet. Grandmøster havde mistet sit eneste Barn en lille Dreng som spæd. Hun var meget glad for Erik, og han for hende, saa han boede sommetider hos hende nogle Dage, da han var lille. Erik arvede ogsaa Chatollet, lænestolen og et Spillebord, der efterhaanden gik i Stykker, og Bænken.

For Erik blev det Aar i Afrika af uvurderlig Betydning for hans fremtidige Liv som Journalist og Forfatter. Han kunde Sprog og havde Stof til mange Artikler og Noveller. Det var morsomt for ham, at han fik optaget en Artikel i det sydafrikanske Blad "Outspan", mens han var dernede.

Da han kom hjem i Juli Måned, arbejdede han for at faa en Elevstilling paa et Blad. Der var ikke Journalisthøjskole dengang. Det var vanskeligt. Forældrene lejede et Værelse i Gentofte til ham, da der ikke var Plads i deres Lejlighed. I November tog han paa Askov Højskole til Vintersemesteret, men allerede i Januar fik han en Stilling paa "Viborg Stifts Folkeblad". Der lærte han virkelig at arbejde haardt. Til at lave Avisen var der en Redaktør, en Redaktionssekretær, en Journalist og en Elev. Erik skulde begynde Klokkeren 8 om Morgenen med at modtage Telegrammer over Radioen. Naar Avisen var udkommet om Eftermiddagen, var der ofte Møder, Sport og lignende, der skulde refereres. Det var lange Arbejdsdage, men lærerigt. Nu er der stort Personale paa Bladene med hvert sit Speciale. Erik havde Værelse i Bladbygningen og spiste paa Pensionat. Elevlønnen supplerede han med Noveller og Artikler i Ugeblade og Aviser.

I Januar 1933 begyndte jeg min 2-aarige Uddannelse paa Theilmann's Kursus. Dengang hed det Massøser og Sygegymnaster nu Fysioterapeuter. For første Gang blev der dannet et Hold af Studenter og et af dem med andre Uddannelser. Jeg havde nogle ualmindelig søde, morsomme Kammerater de næste 2 Aar. Som jeg har nævnt tidligere, var 2 af dem Spejderkammerater fra Barndommen.

Nu kom 2 travle Aar. Op Kl. 6 hver Morgen, med 7-Toget til Østerport Station. En meget hurtig Gaatur Stockholmsgade-Sølvgade-Fredensbro-Fredensgade-Blegdamsvej, hvor Skolen laa overfor Rigshospitalet. Timerne begyndte Kl. 8. I Begyndelsen var der et Par Fritimer til Eftermiddagstimerne begyndte, der som Regel varede til Kl. 19. Saa løb vi, der skulde med Toget, saa hurtigt vi kunde med en tung Taske til Stationen. Vi havde under 20 Minutter, hvis vi skulde naa et Kl. 19-Tog. Kom vi for sent, og det kunde nemt ske, var der en Time's Ventetid, saa vi først var hjemme Kl. 9 Aften. Senere i Studiet var der 2 Morgentimer, derefter Behandling af Patienter Resten af Formiddagen inden Eftermiddagstimerne.

Til Frokostpause og Fritimer havde de forskellige Hold hver et Værelse. Paa den Etage var der ogsaa en Mønttelefon. Der var 5-Ører med Hul i, saa med et stærkt Stykke Sytraad i, lykkedes det mange Gange at hale 5-Øren op igen til senere Brug.

Baade Erik og jeg havde travlt, men der var da Ferierne, hvor vi kunde være sammen. I Paaskeferien fandt vi pludselig paa at forlove os officielt, sendte Kort ud, Familien syntes for faa, saa den satte det i Avisen. Vi tog til Randers og spiste Middag og dansede der. Havde vi vidst, hvad der senere skete i Svejlbæk ved Silkeborg, hvor Erik's Forældre var paa Ferie, var vi naturligvis taget derned for at fejre det med dem. Erik's Far holdt saa meget af Svejlbæk lige siden sin Ungdom, hvor han havde været der paa Rekreation. Nu blev han alvorligt syg og døde efter Galdestensoperation paa Sygehuset i Silkeborg den 19 Maj 1933.

I min lange Sommerferie lejede jeg et Værelse i Viborg og spiste paa Pensionatet. Jeg havde mine Bøger med, saa jeg kunde repetere, mens Erik passede sit Arbejde paa Bladet. Det var en dejlig Omegn, saa det var pragtfulde Ture, vi tog, naar Erik havde fri.

I December var der Eksamen i Anatomi og Fysiologi. Vi havde Professor Lindhardt i Fysiologi. Alle vidste, at man skulde tage den øverste Seddel. Det var rent Snyderi, at han havde bestemt, hvad hver enkelt skulle eksamineres i. Vi havde hørt, at der engang var en, der havde rodet i hans Bunke. Det kom man ikke godt fra. Efter Eksamen, der gik godt, forærede Mor mig 2 Teaterbilletter til "Hamlet" paa Dagmar-teatret med den store svenske Skuespiller Gösta Ekman i Hovedrollen og med Tutta Rolf som Ophelia. Jeg inviterede Ellen Dam med. Hun boede i Holte, saa vi fulgtes ad til Skolen hver Dag og havde læst sammen til Eksamen.

Juleferien tilbragte jeg igen i Viborg. Et Par Dage omkring Nytaar boede vi i Mariager i den hyggelige gamle Kro.

Efter den afsluttende Eksamen i December 1934 var der stor Fest paa Skolen, senere fortsatte vi i "Ungarsk Vinhus". Dejligt at være færdig, nu manglede blot 2 Måneders Tjeneste paa Kommunehospitalet. Efter det havde Mor foræret mig en Skiferie i Geilo. Ved den Lejlighed opdagede jeg, at jeg var søstærk. Det var Orkan baade op og hjem. Baaden kom til Oslo med flere Timers Forsinkelse, saa Toget til Geilo var kørt. Jeg naaede først dertil ud paa Natten. Det var dejlige Feriedage efter de travle Maaneder. I Efteraaret kom Erik tilbage til Hellerup, hvor han boede til vi giftede os Aaret efter.

10 Maj, en Foraarsdag hvor Solen skinnede - Bryllupsdagen, som vi længe havde glædet os til. Vielsen i Lyngby Kirke var Kl. 1, saa det var en lang Formiddag, hvor jeg blev mere og mere nervøs. Det var som en Eksamen, det her havde jeg jo ikke prøvet før. Brudebuketten kom med mine Yndlingsblomster Lathyrus. Da Moster Else og Onkel Knud, som skulde føre mig op, kom, sagde han "Du er da vel ikke nervøs?". Det var jeg jo. "Naa, Gudskelov. En Brud skal være nervøs" sagde Moster Else. Saa var jeg altsaa ikke unormal. Erik havde heller ikke prøvet det før. Jeg var ved at blive viet til venstre Haand. Det rettede Pastor Krohn hurtigt. Han havde været Præst i Viborg samtidig med, at Erik og hans Forældre boede der, saa han var Ven af Familien fra den Tid. Mig havde han konfirmeret.

Efter Vielsen kørte Erik og jeg først til Sorgenfri Kirkegaard, hvor vi lagde Blomster paa Far's Grav. Derefter videre rundt over Frederiksdal, saa alle var samlede, da vi naaede hjem. Der var mange dejlige Gaver. Mor forærede os Tandemen, der var købt hos Onkel Eg. Den havde vi haft nogle Dage for at gøre den parat og øve os lidt. Cyclepumpen fik vi af Onkel Ry, der havde moret sig med at pynte den med samme Slags Lathyrus som Brudebuketten.

Der var dækket et festligt Bord i Esthers og mit Værelse til 19: Tante Mimi og Tante Karen, mine tre Fastre Frederikke, Olga og Emma. Onkel Knud og Moster Else. Onkel Vilhelm og Moster Tove. Fru Schreiber og Dr. Schreiber. Fritz, Karen og Putte. Esther, Mor, Erik's Mor og jeg. Vi fik dejlig Middag: Fiskefilet med Champignon, Oksetunge med Gemyse, Osteinretning og til sidst Napoleonskage. Der var mange Taler og en Sang, saa vi var først færdige Kl. 4. Bagefter var vi nede i Haven til Fotografering. Paa Billedet er Jens Ole med, han var blevet hentet efter Middagen.

Derefter klædte vi om i vores Overalls. Klokken var blevet mellem 5 og 6 før vi kom af sted. Sikke en Oppakning. Vi havde begge en Rygsæk paa, Skrivemaskine og en ekstra Rygsæk paa Bagagebæreren. Kogegrej: en Gryde, en Kedel og en Lejrpande, den sidste saa holdbar, at jeg har brugt den i 50 Aar.

Der var Risengryn overalt selv i Ringeklokken og en Konservesdaase, der rigtig kunde rasle, bundet bag i. Moster Else havde, uden vi vidste det, ringet til Berlingeren. Paa Buddingevej stod Fotografen, da vi kørte forbi. Billedet var paa Forsiden af Avisen Dagen efter. Vi havde saadan set Glæde af Billedet, som vi klippede ud. Det blev temmelig slidt til sidst, men vi brugte det af og til, naar vi spurgte om Tilladelse til at slaa Teltet op paa privat Omraade ved en Gaard. Der kunde de læse, hvem vi var. I Teksten stod bl.a. "Den galante Brudgom træder de tunge forreste Pedaler". Jeg syntes selvfølgelig, at jeg sled lige saa meget. - "Hva' Faen, flytter I" var der en, der raabte. Ja, det gjorde vi jo. Vi var rejst hjemmefra og vores Hjem de næste Maaneder var et lille Telt. Vi naaede Køge ud paa Aftenen og tog ind paa Hotel Postgaarden. En lang, dejlig anstrengende Dag var til Ende og Bryllupsrejsen var begyndt.

Erik havde en aftale med De Bergske Blade om et ugentligt Rejsebrev til 80 Kr. om Maaneden. Fritz var vores Regnskabsfører. Han fik løbende at vide, hvortil han skulde sende Pengene. Der kunde ogsaa komme Honorarer for Noveller og Artikler. Vi havde planlagt at cycle Danmark rundt først og derefter tage op gennem Norge og tilbage gennem Sverige. Det sidste opgav vi efter Turen Göteborg-Oslo. Vejene var dengang i mange Tilfælde rene Grusveje, hvor det var meget vanskeligt at cycle paa Tandemen med den store Oppakning. I Stedet kørte vi sydpaa til en Tur i Tyskland.

Der var mange Venner at besøge, saa vi gjorde lange Ophold paa vores Tur gennem Landet. Vi blev 5 Dage i Vordingborg, hvor vi slog Teltet op ved Slotsruinen. Officerer bliver flyttet meget rundt i Landet, og i nogle Aar, da Erik var Barn, boede Familien i Vordingborg. En af Vennerne fra dengang var Fru Ahlefeldt, hvor vi naturligvis var flere Gange til Middag. Ligeledes et Par Aftener bl.a. Store Bededagsaften hos hendes Søn og Svigerdatter.

Vejret var ikke det bedste de Dage, det regnede meget. Ind imellem tog vi paa Udflugter bl.a. en dejlig Tur til Møen's Klint. Erik fik en Aftale med Ingeniørerne, der var i Gang med at bygge Storstrømsbroen. Her var jo Stof

til den ugentlige Artikel. Vi sejlede med dem til Falster, og undervejs kom Erik med ned i en af Sænkekasserne.

I Nykøbing gjaldt Besøget Politimester Jørgensen, hvor vi slog Teltet op udenfor deres Have. Vi havde kendt Familien hele vores Liv. Bodil og Kirsten var vores første Legekammerater, da de boede i Lejligheden oven paa Konditoriet, indtil deres Far blev Politimester først i Rødby senere i Nykøbing. I et gammelt Fotoalbum er der Billeder fra Rødby. Esther og Bodil var lige gamle, Kirsten lidt ældre end jeg. Esther er fotograferet sammen med Bodil, saa hun har besøgt dem der. I 1926 havde vi begge en dejlig Sommerferie hos dem i Nykøbing. De besøgte selvfølgelig ogsaa os i Lyngby. Jeg husker en hyggelig Efteraarsferie, hvor Mor selvfølgelig sørgede for en Tur i Det Kgl. Teater. Den sommer vi blev Studenter, var Bodil sammen med Esther hos os i Kikhavn. Desværre døde hun meget ung af Sclerose.

Efter et Par Dage paa Falster med en Familieudflugt til Marienlyst, gik Turen videre til Nakskov med Besøg hos Proprietær Jørgensen paa Færgelandsgaarden. Her tilbragte vi et Par dejlige Dage, ogsaa med Udflugter i Omegnen. Erik var jo hele Tiden paa Jagt efter Emner til Ugens Rejsebreve.

Fra Nakskov via Langeland-Taasinge til Svendborg, hvor vi fandt en fin Lejrplads ved Vandet. Her blev vi de næste 3 Dage. En af Dagene tog vi en Udflugt over Faaborg til Spejderskolen. Det var hyggeligt at gense Stedet og hilse paa gamle Venner fra min Tid paa Skolen. Erik fik travlt med at køre Ture, de vilde alle gerne prøve Tandemen.

Paa Vej til Odense gjorde vi holdt ved en Skov for min Skyld. Her opstod en sjov Situation. Erik syntes aabenbart, at jeg var for længe væk, for da jeg kom tilbage, sagde han, at nu turde han ikke tage Ansvar for mig mere, men vilde sende mig hjem til min Mor. Han maatte saa selv køre videre, da han havde en Aftale med De Berg'ske Blade. Da maatte jeg grine af ham og sige, at det vilde da blive alle tiders Artikelserie: Bryllupsrejse for een (Brudgommen) paa Tandem, fordi Konen var sendt hjem. Han faldt hurtigt til Ro, men det var da pænt af ham, at han følte, at han skulde passe paa mig.

3 Dage i Odense med Udflugter derfra, inden vi kørte til Lillebæltsbroen, der netop var indviet det Aar. Vi slog Lejr ved Snoghøj i Nærheden af Broen. Vi syntes den var imponerende og gik ofte Tur paa den. Vi tog Udflugter herfra til Kolding og Fredericia, hvor vi besøgte en gammel Veninde af Erik, Frk. Jepsen. Efter 4 Dage her fandt vi pludselig paa at tage et Par Dage hjem. Vi sejlede fra Fredericia. D.F.D.S havde Baade derfra ligesom fra Aarhus og Aalborg. Vi tog en lille Tur hjem, fordi Jørgens Svigerforældre Peter og Lilly var kommet til Danmark og boede hos Erik's Mor. Hun skulde sejle sammen med dem til Sydafrika og bo hos Jørgen og Eileen det næste Aar. Erik kendte dem fra sin Tid i Afrika og kunde hjælpe med at underholde dem og tage Udflugter med dem. Vi var hjemme i 4 Dage og sejlede saa tilbage til Fredericia, hvorfra vi kørte sydpaa til Aabenraa med et meget interessant Ophold i Christiansfeld i et Par Timer, hvor vi blev vist rundt. Her fik Erik godt stof til et Rejsebrev.

Der er meget smukt i Sønderjylland. De næste 8 Dage tilbragte vi i Aabenraa og Sønderborg, begge Steder paa dejlige Lejrpladser ved Vandet. Fra Sønderborg kørte vi til Løgumkloster, hvor vi skulde besøge Dommer Stegmann. Farmor kendte fra de unge Dage Fru Stegmann, der havde boet hos Farmor, da Farfar var udsendt til et fransk Regiment i Rennes. Erik havde ogsaa i sin Gymnasetid været paa Ferie hos Familien, saa det var nære Venner, som jeg mødte for første Gang. Jeg følte mig hjemme med det samme, saa det var 8 dejlige Dage i det gæstfrie Hjem.

Vi kom dertil om Aftenen. Det første vi fik tilbudt var et tiltrængt dejligt varmt Bad. Næste Dag, en Søndag, havde "Det unge Grænseværn" Stævne her. Kaj Munk var indbudt til at prædike i Kirken. Pastor Schülein havde skrevet til ham og foreslaaet nogle Salmer. Han fik sit Brev tilbage, hvorpaa der stod: O.K. K.M. Kaj Munk kom i sidste Øjeblik til Gudstjenesten Kl. 11, men der er ogsaa ca. 200 Km. fra Vedersø til Løgumkloster. Han var meget efterspurgt som Prædikant de Aar. Vi spurgte Dommer Stegmann om han ikke skulde med i Kirke. "Nej", sagde han "naar jeg ikke gaar i Kirke hos min gode Ven Pastor Schülein, bliver jeg udenfor og viser Folk Vej til Toiletterne". Mens vi boede her tog vi selvfølgelig Udflugter til Tønder og Husum.

Næste Stop var over Ribe til Esbjerg, hvor vi haabede paa ny Pengeforsyning, vi havde 1 Kr. og 20 Øre tilbage. Der var ingen, saa vi ringede baade til Vejle og hjem for at efterlyse de haardt savnede Midler. Vi laa hver Dag i fast Rutefart til Posthuset. Stadig uden Resultat. De næste Dage var vi paa Sultekur uden Cigaretter. Erik prøvede at rulle Tobakssmuld ind i tyndt Papir og klistre Kanten sammen. Resultatet var ikke vellykket. Vi havde et Stykke Biltong, tørret Bukkekød fra Sydafrika, som Erik havde faaet af Jørgens Svigerfar Peter. Naar man skærer Fibre af og tygger det, er der Kraft og Næring at hente der. Det blev stjaalet den første Dag fra vores Rygsæk af en lille fræk Hund paa Lejrpladsen, mens vi var i Byen.

Endelig paa Trediedagen kom der Forstærkning. Et Honorar paa 15 Kr. og et syd-afrikansk Pund fra Jørgen i Bryllupsgave. Vi var i 3 Banker, før der var nogen, der turde veksle det. Vi har aabenbart ikke set tillidsvækkende nok ud. Nu kunde vi spise Middag og derefter tage Færgen til Fanø, hvor vi efter en dejlig Cycletur til Sønderho endte paa Hotellet i Nordby, hvor vi drak The. Erik skrev et morsomt Stykke i Jyllands-Posten om vores Ophold i Esbjerg.

Næste Dag kørte vi til Skjern, hvor vi vilde besøge Hansigne og Niels paa deres Gaard. Det var herligt at gense dem. Vi nød at være her de næste 4 Dage. Ogsaa herfra tog vi Udflugter.

En Dag var vi i Søndervig. I Prædikantlisten i Ringkøbing Dagblad havde vi set, hvornaar vi kunde høre Kaj Munk igen. Saa startede vi før Kl. 5 Søndag Morgen. Han skulde efter den Liste prædike Kl. 7 i Tim Kirke. Da vi kom der, var der ingen i Kirken. Vi spurgte os for og fik at vide, at det var Kl. 19. Vi kørte saa mod Vedersø for at tale med Kaj Munk. Lidt udenfor Byen kom han kørende forbi os i sin Ford, paa Vej til en anden Gudstjeneste. I Vedersø sagde de, at han havde haft Gudstjeneste der Kl. 7. Saa vi var godt skuffede over alle de Fejl, som Avisen havde bragt. Vi blev lidt i Byen, saa Kirken og spiste Morgenmad, inden vi kørte tilbage til Skjern efter en Morgentur paa 90 km.

Vi havde nydt at være hos Hansigne og Niels, og fik selvfølgelig en dejlig Madpakke med da vi kørte videre til Herning, hvor vi slog Teltet op ved en Gaard for en enkelt Nat, før næste Dag at køre videre til Viborg, hvor vi fandt en Lejrplads ved Spejdernes Hytte nær Søen. Nu var vi paa Hjemmebane med mange Venner. Vi besøgte først Fru Gad, der var Ven af Familien fra de unge Aar. Derefter var vi paa Redaktionen og Pensionatet. Erik vilde skrive en Artikel om Hald Folkekur. Her mødte jeg 2 af mine Kammerater fra Theilmann, som var ansat her. Det blev en hyggelig Dag sammen med dem.

Paa vores Tur rundt i Danmark vilde vi ogsaa til Erik's og min Far's Fødeby Aarhus, saa vi lod noget af Oppakningen blive i Viborg i Spejderhytten. Fra Aarhus vilde vi fortsætte til Mols. Der var Sol og fint Vejr, da vi startede fra Viborg og øsende Regnvejr næste Dag, saa vi opgav Turen til Mols og tilbragte Dagen i Aarhus bl.a. med et Besøg i "Den gamle By". Vi tog Bussen tilbage til Viborg. Næste Formiddag var Cyclen til Reparation. Vi sendte Rygsækkene med Rutebilen og startede Kl. 4 i et elendigt Vejr med Regn og Blæst til Aalborg, som vi naede Kl. 10. Rutebilstationen var nu lukket. Vi tog ind paa et lille Hotel for Natten. Næste Dag fandt vi en Lejrplads bag Zoo.

Vores første Besøg gjaldt selvfølgelig Onkel Eg og Tante Marie, der inviterede os til Aften. Næste Dag besøgte de os paa Lejrpladsen.

I Hasseris boede en af Kammeraterne fra Theilmann, Ole, som vi kaldte hende. I de to Aar paa Skolen, havde hun, hendes Veninde Eva, Ellen, som jeg fulgtes med hver Dag og jeg spillet Bridge sammen. Saa vi havde haft mange morsomme Timer sammen. Vi besøgte hende en Eftermiddag og var alle tre i Kilden om Aftenen. Hun blev gift den Sommer med Pastor Østergaard Nielsen, der endte som Domprovst i Roskilde. Paa vores Tur til Tyskland besøgte vi dem i Sønderby Præstegaard paa Fyn nær Assens.

Nu gjaldt det Skagen. Vi skulde hente Penge i Frederikshavn. De var ikke kommet, saa vi maatte overnatte der og fandt en god Lejrplads nær Vandet. Næste Dag blev det en varm Cykeltur i stegende Hede.

Vejret skiftede ustandseligt den Sommer. Dr. Schreiber holdt i mange Aar Ferie paa Skagen hver Sommer, saa dem skulde vi selvfølgelig besøge. Efter Far's Død blev Dr. Schreiber naturligvis vores Læge. Han var en dejlig, meget dygtig og samvittighedsfuld Læge. Da Erik's Familie flyttede til Lyngby, valgte de ogsaa Dr. Schreiber. Farfar var jo svagelig med sit Mavesaar, saa det var indlysende, at han havde brug for en dygtig Læge. Der var gensidig Sympati, saa de havde mange hyggelige Samtaler.

Til vores Overraskelse var der ogsaa paa Pensionatet gamle Venner af Erik's Familie:- Fru Hildesheim, hendes Søster Gerda Michelsen og deres Bror Valdemar, der var hjemme paa Besøg fra Amerika, og Asta Hildesheim, der var Fysioterapeut paa Hald Folkekur, mens Erik var i Viborg. Det var Farfar, der paa Rekreation i sine unge Aar i Svejbæk nær Silkeborg først havde gjort Familiens Bekendtskab. Det var et virkeligt Venkab for Resten af Livet mellem dem og Farfar og Farmor.

Det var dejligt Sommergejr de 2 Dage paa Skagen. Om Aftenen slog vi Teltet op i en Klit. Her laa vi blødt i Sandet. Det var jo ikke Tilfældet alle de forskellige Steder, vi havde ligget. Ofte var Grunden haard eller stenet, men efter en lang Cycletur faldt man altid i Søvn. Næste Morgen kom Klitfogeden og sagde, at vi ikke maatte slaa Teltet op der.

Næste Nat lagde vi os i Soveposerne og satte Oversejlet over os. Det blev ikke opdaget.

Der var dejligt paa Skagen, saa det blev 2 indholdsrige Dage, vi tilbragte der. Vi kørte tilbage til Frederikshavn for at tage Baaden til Göteborg.

Vi var forsinkede ved Afrejsen og kom først af sted Kl. 1. Baaden sejlede Kl. 3. Vi kørte i stegende Hede i et vældigt Tempo de 45 Km. og naede at hente Penge og være ombord 10 Min. i 3.

Det blev en dejlig Sejltur til Göteborg. Efter en smuk Indsejling var vi fremme Kl. halvotte. Vi pakkede Cyclen og fandt en Lejrplads ved Skælderviksbadet. Næste Dag kørte vi ind til Byen, hvor vi tilbragte hele Dagen. Det var en ualmindelig charmerende og elegant By med den brede Kungsportaveny, der fører op til Pladsen med Kunstmusæet og Teatret. Vi tilbragte et Par Timer paa Musæet, og hver Gang vi har været i Göteborg i Aarene, der fulgte, er vi igen gaaet derop. Navnlig var vi meget begejstrede for en svensk Kunstner, Ivar Arosenius, meget fantasifuld og morsom. Han var Bløder og døde meget ung. Vi kørte ogsaa ned til den livlige Havn, hvor "Gripsholm" netop kom ind den Dag.

Om Aftenen gik vi i Biografen og kom først hjem til Lejrpladsen Kl. 12.

Jeg citerer fra Dagbogen: d. 13-7-35. Pakkede i smeltende Hede efter at Erik havde skrevet Artikel og jeg Breve. Erik gasforgiftede forøvrigt en Hugorm, da de var paa W.C. sammen. (Det var heldigt, at den løb væk mellem Benene paa ham og ikke bed ham i Enden, siger jeg i Dag, naar jeg tænker paa, hvad der kunde være sket). Startede i ligesaa smeltende Hede og kørte mod Kungelv. Udenfor Byen brækkede Bagagebæren, det satte Humøret yderligere ned. I Kungelv opholdt vi os 4 Timer. Saa paa Bohusfæstningen og spiste samt sendte Rygsækken til Udevalla. Ved 6-Tiden kørte vi videre ad de "dejlige" svenske Landeveje. De ligner Vaskebrætter og støver, saa det er en Gru. Tilmed kan man være knaldsikker paa, at man, naar man har listet sig ned ad en Bakke, skal køre milevidt op ad den næste, og saa videre i en Uendelighed. Sidst, men ikke mindst aner man ikke, hvor langt man kører, der er sjældent Kilometerangivelse. Vi var paa Vej til Udevalla og Gud fri mig vel, hvor vi sled i det. Hver Gang vi halede Kortet op, kunde det Stykke vi havde kørt de sidste Par Timer knap måles. Vi spiste til en Forandring

lidt Knækbrød og Chokolade ved 7-Tiden og kørte derefter til Kl. 10 ad Veje, der blev stejlere og stejlere. Kl. 10 kom vi til en stor svensk Gaard, og her fik vi Lov at ligge i Skovbrynet paa en ideel Lejrplads.

Søndag d. 14-7-35.

Stod op og trak i Klunset, spiste et Stykke Chokolade og lidt Knækbrød, pakkede vores faa Ejendele, Resten laa i Udevalla. Kørte Kl. 9 mod Udevalla. Snart var vi i Paradis (smaa, bittesmaa cementerede Stykker Vej) men som Oftest i H..., sikke Veje og sikken Varme. Vi naaede ad en smuk Vej over Søen til Udevalla ved 11-Tiden. Gik straks ned for at hente vor Rygsæk. Udleveringsstedet var lukket til Kl. 3. Dryssede rundt i Varmen og fandt et Sted, hvor vi kunde faa lidt at spise.

Fik Rygsækken udleveret, tog et Stykke Sæbe og Maden ud. Mor havde sendt en Daase Gallaher's Cigaretter sammen med den øvrige Tobaksbeholdning. Kl 3½ kørte vi videre. Kl. 9 holdt vi op fuldstændig udkørte. Vi fandt en ret god Lejrplads lige ved en Brønd, hvor vi fik Lov at ligge. Blev vasket mens Erik lavede The. Spiste den sædvanlige Portion Knækbrød. Nattøjet var sendt til Oslo, saa vi tog blot det meste af Tøjet af og krøb i Poserne. Sov fortrinligt efter en i alle Maader slidsom Dag.

Mandag d. 15-7-35.

Startede ved 8-Tiden. I Tranum købte vi ind og satte os udenfor Byen og spiste vores evindelige Knækbrød. Varmen var selv her om Morgenen altovervældende og vi kørte i Badebukser og Badedragt og Shorts. Ved 9-Tiden kørte vi videre op og ned i en Uendelighed, og Drikkeriet fra Dagen i Forvejen fortsatte. Vi tørrede ud paa et Øjeblik. Vi slæbte sveddryppende Cyclen opad kilometervis og bremsede, saa Benene gjorde

ondt, naar vi endelig skulde nedad. Ved Middagstid naaede vi Svinesund efter en smuk Tur, der det sidste Stykke fulgte Vandet. Her blev vi færget over. Da Erik vilde betale havde han kun 30 Øre i svenske Penge tilbage, men tilbød Fyren en Dansk Krone i Tilgift. Han var fuldstændig ude af sig selv af Raseri, men vilde ikke have de danske Penge. (Han var nok kommet af med dem senere, da der kom mange andre Danskere den Vej). Senere svømmede han Galden af sig. Han bandt Baaden til sig og svømmede den over til den anden Bred. Ret imponerende i den rivende Strøm. Paa den anden Side kom vi gennem Tolden og trak Cyclen sveddryppende op fra Vandet til Fjeldets Top. Herfra kørte vi 11 Km. til Frederikshald for at veksle Penge. Jeg tabte min Fyldepen paa Turen. Faldt for Fristelsen og spiste dejlig Middag i Byen. Gik op paa Fæstningen og saa den. (Det var her i 1718 at Carl den XII faldt i Krigen). Her trakterede en let bedugget Nordmand os med Kager fra en Pose. Han tilbød os ogsaa Drikkelse fra en af de mange Flasker, der stak op af Lommerne. Vi betakkede os og gengældte med en Cigaret. Klokkeren var efterhaanden blevet over 6. Vi var næsten for trætte til at køre videre og overtalte hinanden til at køre ned til Stationen, for at se om der gik et Tog til Oslo. Det var lige kørt, og det næste kørte kun til Moss, Halvvejen til Oslo. Vi bestemte os for det alligevel. Cyclen kom med Godstoget. Vi gik i Restauranten og drak Mælk. Her saa vi et Billede med en væltet Cycle i Forgrunden. Det gjorde os endnu mere opsatte paa at vende Næsen mod Syd i Stedet for at fortsætte i dette umulige Land. Ved 9-Tiden kørte vi saa mod Moss. Kl. ca. 12 naaede vi Byen. Det smukkeste og mest imponerende var Sarpsborg Faldet, som vi kørte lige over, det var helt uhyggeligt her ved Nattetid. Paa Moss Station lagde vi os til at sove en Time, mens vi ventede paa Godstoget med Cyclen. Kl. 1 kørte vi i øsende Regn ud af Byen. Vi camperede i en Grøftkant.

Tirsdag d. 16-7-35.

Stod tidligt op for ikke at vække for meget Opmærksomhed hos forbikørende. I Byen søgte vi efter et Sted, hvor vi kunde blive vasket. Det var nær blevet Springvandet, hvis vi ikke havde fundet en Pumpe lige ud til Hovedgaden. Uden Skrupler af nogen Art gjorde vi stort Morgentoilette her til stor Forundring for Skolepedellen og Expeditriceerne overfor. Købte (dyrt i dette Land) Morgenmad, som vi fortærede udenfor Byen. Saa kom sidste Etape, 60 Km. til Oslo, absolut ikke nemmere end de andre Dage. Kun det sidste Stykke var ret smertefrit og meget smukt langs Fjorden. Vi naaede Oslo, Erik med 5 Dage langt Skæg og begge møgbeskidte.

Vi forhørte efter Post. Der var ingen Penge og kun Brev til mig. Vi spiste paa Automatcafe og dryssede rundt hele Eftermiddagen. Efter Aften paa Automaten, kørte vi ud for at finde en Lejrplads. Paa en Politistation hjalp de os og gav en introduktion med til Parkeringsmanden paa Bygdø. Her fandt vi en dejlig Lejrplads og efter at have slaaet Teltet op kørte vi ind for at hente Rygsækken. Det viste sig, at den laa i Tolden, hvor vi først kunde komme næste Dag. Endnu en Nat uden Nattøj, endnu en Nat og en Dag for Eriks Skæg at vokse i. Tilbragte sidste Del af Aftenen nede ved Fjorden, hvor vi overværede et flot Tordenvejr.

Onsdag d. 17-7-35.

Vilde have været i Vandet, men opgav det, da vi kun maatte gaa hver for sig. Kørte til Byen i Løbet af Formiddagen. Spiste paa Oslo-Cafeen og gik paa Posthuset. Stadig ingen Penge. Kørte om Eftermiddagen op paa Frognersæteren, smuk Tur. Gik ned til Byen, en Tur der tog os et Par Timer. Hyggelig Eftermiddag. Var nede paa Tolden, hvor vi fik Rygsækken, uden at de havde fundet vores dyrebare Whisky. Kørte hjem til Bygdø om Aftenen, hvor Erik nød sin Barbering. Tilbragte en rar Aften ved Vandet.

Torsdag d. 18-7-35.

Kørte paa Posthuset, hvor der var Brev og Besked om en Pakke paa Tolden. Vi for sultne derved og maatte vente længe, før vi fik den. Vi fortærede det meste af Chokoladen paa Tolden og kørte hjem til Bygdø.

Paa Vejen hjem gled vi i en Sporvejsskinne. Cyclen væltede og vi blev begge slynget af. Slog Knæet og Haanden. Erik slog Hul paa de graa Bukser. Vi maatte jo videre og naaede ogsaa hjem, hvor vi tog en ordentlig Opstrammer og hvilede os i Teltet. Blev paa Bygdø om Aftenen, hvor Erik skrev ved Vandet.

Fredag d. 19-7-35.

Kørte efter Frokost til Byen for at hente Penge, nu maatte de være der. Maatte hente Pengene, der var telegraferede derop, i Banken. Købte Billetter til Baaden og følte os rart tilpas igen. Spiste paa Automaten og mødte "Funkismanden fra Stavanger". Dryssede rundt i Byen til Kl. blev 5.

Kl. 5 gik vi paa Kunstmusæet. Kl. 6½ kørte vi ned for at træffe Funkismanden og tale med ham, men han var gaaet. Gik paa en Cafe og spiste til Aften. Forsøgte igen at træffe ham, men maatte køre hjem med uforrettet Sag. Erik skrev om Aftenen. Nød den sidste Aften ved Vandet. (Jeg kan i Dag ikke huske hvad Funkismanden agiterede for, men man lagde Mærke til ham, fordi han havde barberet Halvdelen af Skægget paa Overlæben og Hagen af, og ligeledes Halvdelen af Haaret af).

Lørdag d. 20-7-35.

Pakkede og kørte fra Bygdø om Formiddagen. Spiste paa Automaten og kørte ned til Baaden Kl. 12. Jeg maatte i Byen efter en Film og Frugt i smeltende Hede, men naaede dog rettidig tilbage. Kl. 1 sejlede vi fra Oslo. Smuk Tur gennem Fjorden. Det blæste temmelig stærkt herinde. Ved Horten lagde vi til. Her købte Erik Kirsebær. Vinden lagde sig senere paa Dagen, og det blev en fin Overfart. Drak The og Kaffe nede i Salonen, der mindede om Salonen paa et Emigrantskib. Om Aftenen fandt vi en hyggelig Læplads, hvor vi sludrede rart sammen. Da vi skulde til Køjs, begyndte det at plaske ned, men vi fandt en ret god Plads paa 1 Klasses Dæk og sov nogenlunde.

Søndag d. 21-7-35.

Vaagnede tidligt og stod op. Drak The Kl. 7 og dryssede rundt paa Dækket. Nu ventede vi kun paa at komme i Land. Ved 9½-Tiden kom vi ind, og herfra kørte vi til Hellerup.

Farmor var rejst til Sydafrika, vi kunde bo i hendes Lejlighed det næste Aar. De følgende Dage indrettede vi os i den hyggelige Lejlighed paa Bernstorffsvej. Fik vasket og ordnet Tøjet, og forberedte Turen sydpaa. Mor og Esther holdt Sommerferie i Raageleje, saa inden vi kørte til Tyskland tog vi en Tur op til dem.

Vi opgav Turen gennem Norge og Sverige efter at have prøvet de vanskelige Grusveje. I 1967 kørte vi den planlagte Tur med Pernille i Bil fra Frederikshald til Tronhjem. Hovedvejene var nu takket være den voksende Biltrafik asfalterede.

Den 7. August startede vi saa paa Turen til Tyskland. Første Nat slog vi Teltet op paa Lejrpladsen ved Nyborg Strand. Næste Dag kørte vi en smuk Tur over Fyn med Frokost-pause i Ringe, og endte i Sønderby Præstegaard om Aftenen. Vi havde en hyggelig Aften og Formiddag sammen med Ole og hendes Mand og kørte ved 10-Tiden til Assens. Herfra med Færgen til Aarø Sund. Paa Vej til Haderslev gjorde vi Holdt ved en lille By, hvor vi provianterede og kogte Æg og The i en Grøftkant. Havde livligt Besøg af Bageren overfor, der forærede os Sukkerkringler. I Haderslev vekslede vi Penge og tog videre til Aabenraa, hvor vi kørte ud til vores gamle kendte Lejrplads ved Vandet. Her kogte vi Grøntsager og lavede Omelet. Det øsregnede hele Natten. Pakkede næste Formiddag og kørte til Krusaa, hvor vi spiste, inden vi kørte over Grænsen til Flensborg. Kl. var 5, og vi fortsatte ret hurtigt mod Slesvig, som vi naaede ved 8-Tiden. Næste Dag kørte vi til Neumünster med Frokostpause i Eckernförde og paa Konditori i Kiel. Vi havde været i Harzen Sommeren 1930 og mærkede nu for Alvor Omvæltningen til Hitler's Diktatur. I Eckernförde overværede vi en Naziparade paa Torvet. Det passede Tyskerne godt med Uniformer og Militærdisciplin, oprakte Arme og Heil Hitler allevegne. Der var sjovt Marked i Neumünster, og da Cyclen punkterede, fandt vi en Lejrplads udenfor Byen, hvor vi kunde overnatte.

Næste Stop var Hamborg, hvor vi fandt et lille Hotel med Værelse lige ud til en Kanal og Udsigt til Havnen. Vi fik ny Slange i Cyclen og tilbragte ellers hele Dagen med at se Byen. I "Woolworth" spiste vi Koteletter til 50 Øre pr. Stk. Det lyder helt utroligt i Dag. Erik skrev Artikel om Aftenen. Sov først Kl. 11 og vaagnede op i øsende Regn. Spiste en Grøntret i "Woolworth" og kørte i Regnvejret gennem Hamborg og Harburg ud paa Lüneburger Heide. Frokost her under Oversejlet, som Beskyttelse mod Regnen. Nu overværede vi igen Hitler's Oprustning. Der var Manøvre med evig Forbikørsel af Militærkøretøjer og Udstyr. Vi slog Lejr inden Celle. Hele Natten drønedede de forbi. Det fortsatte næste Dag. Det regnede ikke mere, men var koldt da vi fortsatte til Celle. Efter et lille Maaltid paa en Grøftkant kørte vi videre til Hanover, hvor vi i en "Epa" spiste Suppe for 10 Øre, Frikadeller og Pølser (Erik) for 25 Øre, Mælk og Kage. Kørte uafbrudt fra Kl. 3 til Kl. 7 til en lille By Alfeld, hvor vi fandt en god Lejrplads i Bjergene. Det var ret besværligt, at faa Cyclen bugseret ned næste Morgen.

Nu fortsatte vi med et enkelt Ophold til Göttingen, hvor vi spiste Frokost i en Cafe. Et lille Ophold i Witzenhausen mellem Kl. 5 og 6. Derefter kørte vi videre til Kl. 7, hvor vi igen fandt en Lejrplads højt oppe paa en Bjergskrænt med en smuk Udsigt.

Det var en ret anstrengende Tur op og ned af Bakkerne, men efter et lille Ophold i Ifte naaede vi vores Bestemmelsessted Eisenach. Her hentede vi Post og fandt et billigt Sted, hvor vi fik Middag, Grønærtesuppe og Steg. Ligeledes et hyggeligt og billigt Logi i "Herberge zum Heimat" til 2 Kroner. Her gjorde vi os i Stand, skiftede Tøj og gik ned paa Torvet, hvorfra vi tog Bus til "Wartburg". Den var naturligtvis rasende dyr.

Vi blev her vist rundt med mange andre Turister, det er jo et meget besøgt Sted, ikke mindst takket være Martin Luther's Ophold her. Vi spadserede tilbage til Byen gennem Skoven. Spiste til Aften og var i Lutherkeller for at faa noget at drikke.

Næste Dag begyndte Hjemrejsen i dejligt Solskinsvejr gennem Gotha og Erfurt, hvor der igen var Naziparade. En Ting, der ogsaa gjorde et uhyggeligt Indtryk paa os, var de Byer, hvor der ved Indkørselen var hængt store Bannere op, hvorpaa der stod, at Jøder var uønskede her. Inden Weimar slog vi Lejr i en lille Lund nær en Landsby, der forøvrigt var ret uhyggelig. Befolkningen var tavs og uvenlig mod os, da vi vilde hente Vand. Det tordnede og regnede, men vi hyggede os i Teltet, hvor Erik skrev og jeg læste. Kørte næste Morgen de sidste Km. til Weimar, hvor vi vandrede omkring til de kendte Steder: Weimarhallen og Goethe og Schiller's Huse. Spiste Middag her og kørte Kl. 2 videre. En ret anstrengende Tur, hvor vi passerede brede Bjergkæder. Vi fandt en Lejrplads et Par Km. fra Lützen. Næste Dag besøgte vi Slottet med Musæet, hvor der var en Opstilling af Slaget ved Lützen fra Tredivaarskrigen. Her faldt den svenske Konge Gustav d. 2 Adolf. Efter Besøget i Lützen fortsatte vi til Leipzig, hvor vi spiste Middag og kørte videre. Gjorde en Dag Ophold i Potsdam og saa Parken ved Slottet Sanssouci, der var lukket. De følgende Dage kørte vi til Warnemünde og sejlede derfra til Gedser.

Herfra gik Turen ad de kendte hjemlige Veje til Hellerup. Bryllupsrejsen var slut. Erik har jo skrevet om den i de ugentlige Rejsebrevne i de Bergske Blade, men desværre har vi ikke mange af dem. Jeg har mange gange tænkt paa at fotokopiere dem, med det er aldrig blevet til noget.

Vi flyttede nu ind paa Bernstorffsvej i Farmor's hyggelige Lejlighed, som vi kunde bruge det næste Aar, til hun kom hjem efter Opholdet hos Jørgen og Eileen og ikke mindst Barnebarnet Olaf.

KNÆKBRØDSDAGE!

TANDEM-PARRET MED FULD OPPAKNING.

Fire Maaneder paa Tandem med Telt og Skrivemaskine.

Ikke nogen kedelig Tur for dem, der oplevede den - - - - - Fornøjelig ud over det sædvanlige for dem, der skal høre og se den skildret.

Der er ikke megen Sandsynlighed for, at De kender Forfatternavnet ERIK B. V. JENSEN - jeg har hidtil foretrukket Pseudonymerne BOSS og ST. JEAN som Mærker ved mine talrige Fotællinger i danske og skandinaviske Dag- og Ugeblade.

I Sommer rullede jeg mig ud af Anonymiteten for nogle faa Rejse-Causeries Vedkommende, der fandtes i JYLLAND - Jyllandspostens Søndags-Tillæg. Andre Rejse-Artikler fremkom i De Bergske Blade, vore mest udbredte Provinsblade, under Mærket CYKLISTEN.

Og nu kommer jeg selv til Dem

med et FOREDRAG af den Slags, man LEDER længe og FORGÆVES efter!

Den 10. Maj d. A. startede Brudeparret Jensen, som er først i Tyverne, en 4 Maaneders Bryllupsrejse paa TANDEM-CYKLE. Skrivemaskinen flyttede med, ligesom Nissen. Et Par Citater af dens Produktion.

Art. i TIDENS KVINDER:

Vi glædede os ved hele Turen igennem at have haft Vejrgudernes særlige Bevaagenhed. Maj og Juni har notorisk haft det daarligste Vejr i de sidste 5-6.Aar! - I Vordingborg haglede det og sneede, saa vi laa lænket (saa at sige) til Gaasetaarnet i flere Dage. . . .

Det meste af Dagen gaar med Madlavning, paastaar Birthe. Erik nikker bekræftende og læner sig tæt

over Suppegryden! Officielt er det ikke ham, der laver Maden. Men da Birthes eneste Krav til Livet er en Cigaret nu og da (ret ofte) og Eriks Ønsker gaar nogenlunde i Retning af hele Okser stegt paa Spid, har han (af egoistiske Grunde) overtaget Kokkehvervet.

Art. i JYLLAND:

For 50 Øre kan to Mennesker faktisk leve i meget lang Tid - med lidt Sparsommelighed! . . Gøteborg-

Pojkerne i Havnen fandt det danske Tandem-Par i høj Grad latterligt. De lagde ikke Skjul paa deres Foragt overfor Mennesker, der i den Grad vil nedværdige sig under det dyriske Stadium, at de selv slæber en Last paa flere Hundrede Pund - naar dog dette Aarhundrede bevisligt er Bilerne, Motorcyklerne og anden nem Trækraft viet.

Turen har ogsaa affødt et Foredrag med Skildringer fra Storstrømsbroen, fra Herrnhuter-samfundet i Christiansfeldt, fra Gøteborg, Norge, Thüringen - isprængt muntre Beretninger om Vandring og Lejrlivets Glæder.

Det koster kun Kr. 25. - plus Rejseomkostninger (Lysbilleder indbefattet). Det bestilles hos undertegnede, som iøvrigt med Glæde og uden Forbindende giver yderligere Oplysninger; ERIK B. V. JENSEN, JOURNALIST, BERNSTORFFSVEJ 95, HELLERUP. Telf. Helrup 4599.

N. B. Flere Bestillinger fra samme Egn RABAT, naar Foredragsaftenerne kan være i umiddelbar Rækkefølge.

Det var en hyggelig Lejlighed, Farmor og Farfar havde faaet i Musikforlægger Svend Wilhelm Hansen's store trelængede Lystejendom paa Bernstorffsvej. Naar man kom ind paa den store Gaardsplads, laa Hovedbygningen i 2 Etager til venstre. Midterfløjen var et stort Bibliotek. Bygningen til højre var oprindeligt Stalde og Garager og Boliger for Personalet. Senere blev der ogsaa indrettet Lejligheder her, Farmor og Farfars Lejlighed har sikkert ogsaa tidligere været Tjenestebolig.

Lejligheden laa paa første Sal helt ud mod Bernstorffsvej. Halvvejs oppe af Trappen var der W.C. og Badeværelse. Der var en bred Gang i Midten af Lejligheden. Farmors Soveværelse vendte ud mod Bernstorffsvej, Hjørneværelset var den største Stue med et Vindue ud mod Vejen og to Vinduer ud mod Parken. Overfor Farfars Stue laa et Paaklædningsværelse med Skabe og ved Siden af det laa Køkkenet, begge med Vinduer ud mod den brede Indkørsel. Gangen mellem Værelserne var ret bred og møbleret, bl.a. med Farmors Klaver ved Endevæggen. Dagligstue og Farfars Stue ud til Parken.

Vi havde indrettet os efter Hjemkomsten fra Bryllupsrejsen, saa Erik brugte Farfars Stue som Sove- og Arbejdsværelse. Her stod en Seng, Farfars store Skrivebord, Stole og Reoler. Her var meget hyggeligt. Jeg brugte Paaklædningsværelset, hvor der stod en Divan. Vi spiste ogsaa her og brugte kun Spisestuen, naar vi skulde telefonere eller spille Bordtennis. Der var en dejlig Park. Farfar og Farmor havde faaet et Stykke af Parken bag Biblioteket stillet til Raadighed. Her var Græsplæne og store Træer, et smukt, fredeligt Omraade, som vi ogsaa nød godt af. Vi boede et dejligt Sted, saa vi travede eller cyclede langt omkring hver Dag. Der var ikke langt til Strandvejen, Jægersborg Allé, Bernstorffsparken, Turen rundt om Gentofte Sø, Dyrehaven. Her var utallige Muligheder.

Som Regel var vi i Lyngby til Søndagsfrokost hos Mormor. Fritz og Karen havde en hyggelig Lejlighed paa Tranegaardsvej, det var jo lige i Nærheden. Her kom vi meget, og saa var her jo Børn, Putte og Jens Ole, som vi kunde lege med og laane til en lille Tur. Jette var næsten et Aar, saa vi kunde ogsaa være Babysittere for Børnene.

Som free lance Forfatter var der dengang mange Muligheder for Erik med hans Talent og Fantasi. Aviserne, ogsaa i Provinsen, havde store Søndagstillæg. Der var ogsaa Brug for Noveller og Artikler i de daglige Aviser. Saa vidt jeg husker var det Berlingeren, der havde en short story hver Dag. Erik skrev mange af dem til 10 Kr. Stk. De samme Noveller og Artikler solgte Erik videre i Norge og Sverige. Der var Post 3 Gange hver Dag, saa det var spændende at se efter i Postkassen, om der var et positivt Resultat.

Det Aar, vi boede i Hellerup, fik Erik en Stilling paa "Ude og Hjemme". Bladet var stiftet af Direktøren for Alfa Margarinefabrik i Vejen Ole Vang Lauritsen med Svogeren Peter Freuchen som Redaktør. Det var et festligt foretagende. En Redaktion er jo et livligt Sted med Besøg af mange Forfattere og Tegnere. Nu var Redaktøren Fru Kjarval. Hun havde været gift med den islandske Maler Kjarval. Hun var ret fantastisk at skue, og Hans Scherfig, som kom der meget og skrev i Bladet, har brugt hende som Model i en af sine Romaner. Holger Boëtius var ansat der, og Eriks og hans livslange Venskab og Samarbejde stammer fra den Gang. Han var jo et morsomt og festligt Menneske, og Miriam var bestemt heller ikke kedelig. De var blandt vore nære Venner gennem alle Aarene.

Tiden nærmede sig, hvor Farmor skulde komme hjem fra Sydafrika, og hvor vi skulde finde en Lejlighed. Der var hver Dag mange Sider i Aviserne med ledige Lejligheder, saa der var nok at vælge imellem. En Dag stod der en 1½ Værelses Lejlighed til Leje i Journalistgaarden. Vi ringede omgaaende og sikrede os, at jeg kunde tage ud og se den. Erik var paa Bladet, saa jeg tog derud med et Maalebaand for at se, om der var Plads til 2 Senge i det lille Værelse. Der kunde lige staa en Seng under Vinduet og en paa den modsatte Væg, og en Kommode mellem Sengene. Saa var den Sag afgjort, og vi kunde flytte ind. Journalistforbundets Pensionistboliger paa Bispebjerg var tegnet af Wilhelm Lauritsen, Radiohusets Arkitekt. Bygningen var i 1936 ret ny, derfor var ikke alle Lejligheder endnu udlejet til Pensionister. Der var 12 Lejligheder ialt paa 1½ - 2 og 2½ Værelser, alle med Altaner ud mod Haven. Huset laa paa en Hjørnegrund mellem Peter Rørdamsvej og Tuborgvej paa en stor Mark, hvor Skuespillernes Pensionistboliger laa i den anden Ende. Marken laa lige bagved Grundtvigskirken, som jeg havde den smukkeste Udsigt til fra Køkkenet. Hele Marken er nu bebygget med store Ejendomme.

Vi var heldige at bo der dengang. Der var helt Landligt. Bag Bispebjerg Hospital gik en Sti ned til Lersøparken, og der var dejlige Ture i Utterslevmose. Bag Hospitalet var der fra gammel Tid en Reberbane, endnu i Brug. Erik skrev en Artikel derom, og Bengt de Linde lavede Fotografierne. Saa solgte de Artiklen sammen. Vi kom meget sammen med Karen og Bengt i de Aar. De var blevet gift og boede i Lyngby. Bengt læste til Læge og Karen var Jurist.

Vi flyttede ind med 2 Senge, 1 Kommode og 1 Klædeskab, som maatte staa i Køkkenet. Soveværelset og alt hvad jeg skulde bruge i Køkkenet var i Orden, saa vi kunde da spise og sove. I Stuen stod den lille Bænk, saa til Maaltiderne tog vi et lille Bord fra Køkkenet og en Trappetige ind, som vi skiftedes til at sidde paa. Efterhaanden fik vi ogsaa møbleret Stuen. Mor fik lavet Eriks praktiske, pæne Egetræsskrivebord og en Egetræsreol, selvfølgelig hos Snedker Nielsen. Skrivebordet brugte vi ogsaa som Spisebord. Erik kom en Dag hjem med et Sofabord og to Lænestole. Ryglænet kunde stilles i 3 Positioner. Det nød jeg godt af de kommende Maaneder, da jeg ventede vores første Barn. Stuen var færdig møbleret og med Gulvtæppe, da jeg i Juli Måned rejste paa Sommerferie til Sønderho paa Fanø, hvor vi lejede et Værelse. Farmor boede hos Moster Tove, der ejede et rigtigt Fanøhus, som Familien havde haft i mange Aar. Hun tilbragte som Regel hele Sommerhalvaaret paa Fanø og Vinteren i Lejligheden paa Frederiksberg. Fritz, Karen, Putte, Jens Ole og Jette havde ogsaa lejet Sommerbolig derovre, saa det blev en rigtig hyggelig Familieferie for os alle.

Jeg ventede som sagt Stig. Jeg har været meget privilegeret, naar jeg var gravid. Jeg har aldrig haft Kvalme eller andre Gener, og Fødslerne blev overstaaet paa et Par Timer. En Søndag læste vi i en Annonce, at der var Spanielhvalpe til Salg i Søborg. Det var lige i Nærheden, saa Erik cyclede hen for at se dem. Han kunde selvfølgelig ikke staa for de smaa, søde, kønne Hvalpe, saa han kom hjem med en til mig. Vi boede paa 1 Sal, saa vi maatte i Begyndelsen bære den op og ned, saa lille var den. Jeg ringede til Mor og fortalte hende om

vores Nyerhvervelse. Hun kom selvfølgelig med det samme, og det var Kærlighed ved første Blik fra begge Sider. Boss, som vi kaldte den, elskede Mor og nød at bo hos hende.

De ti Dage, jeg var paa Fødeklínik, var den selvfølgelig hos Mor. Det var en meget køn Springerspaniel, hvid med brune Pletter. Der var som sagt meget landligt paa Bispebjerg den gang, med den store Mark bag Huset og Turen ned i Lersøparken, saa det var ingen Sag at have Hund her. Men naar vi skulde til Lyngby eller ind til Byen, kunde vi ikke køre med Sporvogn eller Busserne, hvor man ikke maatte have Hunde med. Vi maatte gaa ret langt til Nørrebro Station og skifte Tog i Hellerup.

Den 4 November 1936 fyldte Farmor 60 Aar. Hun gjorde altid meget ud af sin Fødselsdag med Eftermiddagsthe for Vennerne, som hun havde mange af, og Middag for Familien. Vi var til Middag paa Bernstorffsvej: Fritz og Karen, Moster Tove og Onkel Wilhelm, Tante Mimi og Tante Karen og flere af hendes nære Venner. Jeg husker ikke Menu'en den Dag, men jeg ved, at hun mange Gange havde faaet sin Livret Haresteg og Kræmmerhuse med Flødeskum d. 4 November.

Vi havde Boss med. Den var jo lille og ikke vant til at være alene. Den opførte sig pænt og laa ganske stille under Bordet. Grunden til, at den laa saa roligt, blev afsløret, da vi rejste os fra Bordet. Baronesse Gyldenkrone's Pelscape var gledet ned paa Gulvet. Den laa Boss og sov dejligt paa. Hun kunde heldigvis tage det, og morede sig over det.

Jeg blev fri for Juleforberedelserne det Aar. Juleaftensdag kørte vi til Sorø, hvor vi havde bestilt Plads paa Postgaarden til Juleaften og de 2 Juledage med Boss. Det blev en hyggelig fredelig Jul, hvor vi nød de lange Ture i det smukke Omraade. Boss var kun en lille Hvalp, og den havde et stort Problem. Der var et Spejl i Klædeskabet, og den var lidt nervøs for Hunden, der stod og saa paa den.

Der er Fotografier fra Journalistgaarden, der viser, at Boss rigtig hyggede sig hos os. Der er et, hvor den ligger paa den lille Bænk og et, hvor den sover i Eriks Skrivebordsstol. Den sørgede for, at jeg fik godt med Motion, for vi gik lange Ture hver Dag. Det gjorde vi ogsaa den 13 April 1937. Vi var heldigvis næsten hjemme, da Vandet gik. Jeg ringede til Erik paa Bladet og sagde "Nu er Vandet gaaet", hvortil min vittige Mand svarede "Saa ring efter en Gas og Vandmester". Han kom dog hjem. Boss skulde jo til Lyngby, og jeg til Jordmor Astrid á Rogvi's Klinik paa Frederiksberg. Hun var usædvanlig dygtig og meget sympatisk. Det var gennem Overlæge Ebbe Brandstrup paa Rigshospitalet, at jeg blev indlagt der, saa jeg kunde ikke komme et bedre Sted. Jeg kom ind om Eftermiddagen. Ved 8-Tiden var det hele godt overstaaet, og vi havde faaet en dejlig Dreng paa over 7 Pund. Da han laa ved Siden af mig, kunde jeg med det samme se, at han havde min Næse. Det var egentlig utroligt, at man kan se det med det samme, saa lille Næsen er. Den Gang var man indlagt 10 Dage, ikke som i Dag, hvor de fleste sendes hjem med det samme. Jeg synes det første er rart, det er jo lidt af en Ferie, inden man selv skal i Gang derhjemme.

At faa et Barn er det største og mest vidunderlige, man kan opleve. At blive Bedstemor er en anden dejlig Oplevelse, det kan jeg i Dag, af egen Erfaring, tale med om. Mor var blevet Mormor. Hvor var hun glad, det fyldte Resten af hendes Liv med dejlige

Timer sammen med de 4 Børnebørn, der ofte boede hos hende. Farmor havde 4 Børnebørn, da Stig blev født, men man er lige lykkelig hver Gang, der kommer et nyt lille Barnebarn. Hun elskede at køre med Barnevogn, det fik hun rig Lejlighed til i Virum. Hun sagde engang noget, jeg føler paa samme Maade "Jeg elsker at gaa med en lille Haand i min".

Stig kom hjem i dejligt Foraarsvejr. Det er en god Aarstid at komme til Verden i. Han fik mange dejlige, nyttige Gaver. Mine Fastre gav ham en meget fin Pedigree Barnevogn. Den første Nat hjemme laa vi alle i det lille Soveværelse, han i sin lille Seng mellem vore Senge. Der var ingen af os, der sov den Nat. Vi blev hurtigt klare over, at vi maatte finde en Løsning. Han havde ikke bare arvet min Næse, men ogsaa min manglende Evne til at falde i Søvn og sove, naar den mindste Lyd kunde vække een. Vi kunde ikke sætte hans Seng ind i Stuen til Hunden og Tobaksrøg, saa hver Aften, naar han sov, listede vi ind og løftede forsigtigt hans Seng og bar ham ud i Entreen. Derpaa bar vi vores Senge ind i Stuen, og ham tilbage i Soveværelset. Der var jo ikke meget Plads i den lille Lejlighed, der var beregnet til en Person, vi var tre og en Hund. Selvfølgelig gik jeg lange Ture med ham hver Dag, den vuggende Bevægelse fik ham til at sove godt. Det er et dejligt Billede af ham, hvor han ligger og sover i sin Seng.

Vi havde Barnedaab d. 13 Juni, da han var 2 Månedes. Han blev selvfølgelig døbt i Grundtvigskirken. Den Gang var kun Taarnet i Brug. Det store Kirkerum var ikke færdigt endnu. Han græd meget, indtil der blev spillet paa Orglet, saa holdt han op med det samme og nød Musiken. Mormor var selvfølgelig Gudmor. Han havde mange Faddere: Tante Esther, Fritz, Faster Prik, TanteKaren, Gudrun Sandøe, Hr. og Fru Kaptajn Mørch, som var Eriks meget gode Venner fra Fredericia. Efter Daaben kørte vi til Lyngby, hvor Mormor havde arrangeret en dejlig Frokost for os.

Om Efteraaret blev en 2½ Værelses Lejlighed ledig. Det var dejligt for os at faa mere Plads. Større Soveværelse, stor Stue og et lille Værelse. Lejligheden var paa 2 Sal og vendte baade mod Haven og ud til Peter Rørdamsvej. Saa fra Altanen og fra det lille Værelse var der den dejlige Udsigt til Grundtvigskirken. I Kammeret var der lige Plads til Eriks Skrivebord, Stol og Reol. Her var hans Arbejdsværelse. Vi lavede ny Spisekrog i Stuen. Selv om vi havde faaet et større Soveværelse, var Problemet det samme med at sove sammen alle 3, saa vi fortsatte med at flytte Sengene. Det vigtigste for os alle var at faa sovet. Hvor var Stig en dejlig og morsom Dreng. Vi nød rigtig at være For-

ældre. Han vilde helst have Musik, naar han skulde spise, og det skulde være god Musik. Han holdt meget af Jazz. Vi havde bl.a. Plader med Fats Waller. Jeg kan huske den sjove Titel paa en af Melodierne "Serenade to a wealthy widdow".

Boss nød ogsaa Tilværelsen paa Bispebjerg. Erik prøvede at tage ham med paa Lejr. Billedet er fra deres Udflugt til Nordsjælland. Den syntes, det var en

underlig Ide. Den var bange for Køerne paa Nabomarken, og det var mærkeligt at sove i Telt. Saa de vendte hurtigt hjem. Den havde faaet en Legekammerat, en sød Boxerhvalp. De legede sammen hver Dag paa den store Mark. Boxeren havde fundet ud af at lukke Hoveddøren op, saa kom den op og kradsede paa Døren for at hente Boss.

Erik holdt op paa "Ude og Hjemme" Foraaret 1938. Vi rejste fra Bispebjerg

og opmagasinerede Møblerne i Farmors Kælder. Moster Tove kendte en Præstenke, der ejede et stort Sommerhus paa Mols. Vi fik Mulighed for at leje det for hele Sommeren for 300 Kr. Vi sejlede til Aarhus med D.F.D.S. og derfra med en Færge til Skødshoved. Herfra med Bil til den lille By Tved. Der gik en sandt Vej op gennem en lille Plantage til Huset, der laa højt med den dejligste Udsigt over Begtrup Vig og til Trehøje i Mols Bjerger. Huset var i 2 Etager. Nede en stor Stue, et Værelse, stor Glasveranda, Køkken og Lokum. Oppe en stor Stue og et par Værelser. Farmor var med os i Juni Maaned, Mormor og Tante Esther i Juli Maaned. Bengt og Karen boede ogsaa hos os noget af Sommeren. Alle, baade gamle og unge, fik samme besked: Lokumet inde i Huset maatte ikke bruges. Saa bevæbnede med en Spade og

en Rulle Toiletpapir vandrede vi ud i Plantagen. Vi syntes, det var en vanvittig Ide at anbringe et Lokum inde i Huset.

Vi havde alle en dejlig Sommer med fint Vejr. Vi badede i Begtrup Vig. Vi gik derned, Erik med Stig paa Ryggen siddende i Rygsækken. Stig sang sin egen Sang og talte meget og gik sine første Skridt alene paa den ujævne Grund. Billederne viser en meget stolt lille Dreng og en ængstelig Mor bagved parat til at gribe ham, hvis han skulde falde.

Der er dejligt paa Mols, og vi lejede Vognmand Riddermand til at køre os Ture til de smukke Steder i Mols Bjerge over Femmøller til Ebeltoft. Vi købte ogsaa Kyllinger hos ham. De smagte meget bedre end de Kyllinger, man køber i Dag. Da Bengt og Karen var der, kørte vi en Dag Turen gennem Mols Bjerge og endte i Ebeltoft, hvor vi havde hørt, at Göring var ombord paa en stor Lystyacht, der laa for Anker der. Han vandrede ogsaa stor og mægtig rundt paa Dækket. Det har nok ikke været den rene Lystsejls rundt i de danske Farvande. Det var jo Sommeren 1938. Det Aar fandt Mødet Sted mellem den franske Premierminister Daladier og den engelske Premierminister Chamberlain og Hitler. Vi læste jo med Glæde i Avisen Chamberlain's Udsagn ved Hjemkomsten "Peace in our time". Tænk at man stolede paa Hitler, den Fred varede et Aar.

Erik arbejdede med sine Noveller og Artikler, mens vi boede paa Mols, saa vi skulde lige tjene nok til Hjemrejsen, før vi kunde vende hjem i September. Den Dag, vi skulde sejle fra Aarhus, optrådte Fats Waller i Aarhushallen baade Kl. 7 og Kl. 9., saa jeg tog første Koncert og Erik den anden. Det var virkelig en stor Oplevelse, at høre ham rigtigt.

Farmor boede dette Efteraar hos Fritz og Karen i deres store Lejlighed i Viborg, hvor Fritz havde startet en Kaffe-forretning. Vi havde taget en Tur derind paa Tandem, mens Mormor og Esther kunde være hos Stig.

Vi boede paa Bernstorffsvej Resten af Aaret og skulde nu finde en ny Bolig. Esther læste Annoncer om Lejligheden paa Parcelvej i det lokale Blad. Erik og Bengt gik ud og saa paa den, og vi flyt-

tede ind Januar 1939 og boede her de næste 51 Aar. Vi var næsten lige flyttet ind, da Erik en Aften, hvor han var nede med Boss, kom op og sagde, at han kendte dem, der skulde flytte ind i Nabo-uset, og at de vilde komme op om et Øjeblik. Det var Mik og Margrethe Pasternak, der blev vores bedste Venner gennem alle Aarene. Erik kendte Mik fra "Ude og Hjemme". Han var free lance Tegner og kom selvfølgelig paa alle Redaktionerne. Mik og Margrethe

havde mødt hinanden i Paris, da de begge studerede der. De havde i Begyndelsen boet et par Aar i Riga, hvor Margrethe havde haft en Vævestue. Hun var ualmindelig dygtig, praktisk og hjælpsom. Nu fulgte en herlig Tid, det var alle Tidens Naboer. Vi havde det saa hyggeligt og morsomt sammen, og Erik og Mik havde meget Glæde af hinanden, de var jo i samme Branche. Jeg har aldrig kendt nogen anden, der som Mik kunde fortælle saa morsomt om sine Oplevelser. Det var hver Gang en Festforestilling.

Den 24 August i det dejligste Sommergejr blev Esther og Mogens gift i Lyngby Kirke. Det var et større Selskab, med Familie og Venner var vi over 30 til Middag paa Hotel Lyngby. Efter Middagen tog vi hjem for at drikke Kaffe der. Det var saa varmt, at vi ogsaa kunde sidde paa Altanen hele Aftenen. Bryllupsrejsen gik til Bornholm, hvor de vandrede Øen rundt. Da de sejlede hjem, var der allerede mange Krigsskibe i Østersøen. Lige efter at de var kommet hjem, var vi alle hos Mor og hørte i Radioen, at Krigen var brudt ud. Tyskerne havde angrebet Polen.

Krigen var begyndt, og vi ventede Lillebror. Det blev en meget lang og streng Vinter med Mangel paa Brændsel og som Følge deraf voldsomme Prisstigninger. Efterhaanden blev der næsten ikke fyret. Vi hørte, naar Viceværten kom og skramlede med Skovlen i Fyrkælderens, men der kom ikke mere Varme i Apparaterne. Stig og jeg tog over til Mormor de sidste Uger før Fødslen. Mor havde faaet sat en Kakkelovn op i Forstuen, saa der var varmere. Kl. 1 om Natten d. 15 Marts var jeg klar over, at jeg maatte af Sted. Vi ringede efter Erik, der kom med en Taxa, saa vi kunde køre til á Rogvi's Klinik paa Frederiksberg. Erik fulgte mig op og kørte derefter tilbage med Taxa'en. Da han var kommet hjem, ringede han for at høre, hvordan det gik, og fik at vide, at alt var godt overstaet. Kl. har vel været omkring 3. Det var først lidt senere, han kom i Tanke om,

at han ikke havde spurgt, om det var en Dreng eller en Pige. Han har nok været godt søvrig. Saa ringede han igen, inden han sov videre.

Vi tog hjem til Mormor, da der var for koldt i Huset i Virum. Stig har nok været lidt skuffet over at se mig sidde med et lille Barn, for han hentede Mormors Lommelygte og slog Lillebror i Hovedet. Det har ikke været saa haardt, for han reagerede slet ikke. Han blev meget glad for sin Lillebror. Mange Fotografier taler deres tydelige Sprog derom.

Vejret blev mildere, og vi var hjemme i Virum i Begyndelsen af April. Den 9 April blev vi vækket af Støjen fra alle de tyske Flyvemaskiner. Vi lukkede op for Radioen og hørte om Besættelsen af Danmark. Det var den Dag det dejligste Foraarsvejr. Erik tog til Byen for at se, hvad der skete. Stuelejligheden var lige blevet ledig, saa jeg foreslog Erik, at vi spurgte Farmor, om hun kunde tænke sig at flytte ind der. Det vilde være godt for alle Parter at flytte sammen. Farmor var straks interesseret, men nu vilde Ejeren ikke leje ud, kun sælge. Farmor købte saa Huset for 22000 Kr. og flyttede ind i Forsommeren.

Lillebror vejede lidt over 6 Pund, da han blev født. Han nød ogsaa godt af at være et Foraarsbarn, som kunde være meget ude i det fine Vejr. Han var uendelig nem. Det var dejligt, da vi fik saa travlt. Der var mange Ting, man skulde ordne under Besættelsen. Bl.a. var der Krav om Mørklægning fra den første Dag, saa vi maatte ud for at skaffe Materialer til det.

I August holdt vi BARNEDAAB. Farmor var Gudmor. Fadderne var Karen og Bengt de Linde, Holger og Miriam Boëtius, Onkel Fritz's Tante Karen og Onkel Jørgen. Lillebror var en lille glad Dreng med humoristisk Sans. Juleaften sad han paa Skødet af Farmor. Han havde faaet en stor Tøjand, Hovedet dinglede let paa den. Nej hvor han lo over den. Paa Billedet fra Sommerferien i Hundested 1942 hvor han kommer slæbende med noget, lyser det langt ud af ham, at han har noget sjovt for. Da hele Familien, ogsaa Erik, laa med Mæslinger, Stig paa Blegdamshospitalet, sad jeg en Aften og læste H.C.Andersen's "Store Claus og lille Claus" for ham. Ih, hvorhan morede sig.

Gudskelov for Børnene under Krigen, de gav os saa mange Glæder. Esther og Mormor morede sig meget en Dag, hvor Stig var paa Besøg. Han har vel været lidt over to Aar. Han stod ved Klaveret og suttede paa Fingrene, mens Mormor spillede Tordenskjold for ham. Da hun var færdig, tog han Fingrene ud af Munden og sagde "Nej, ikke godt". Uddannet paa det Kgl. Danske Musikkonservatorium, og saa kan man ikke

spille Tordenskjold. Stig havde et mægtigt Ordforraad og talte saa fornuftigt, saa baade hos Købmand Berthelsen og Bager Klamt morede de sig med at tale med ham. En Dag Tante Nille, den gamle Fru Paulli, var paa Besøg hos Farmor, kom Stig og spurgte mig "Maa jeg gaa ned og sige Skiderik til Tante Nille?" "Nej, det maa du ikke" "Maa jeg saa sige Katastrofe?". Det fik han Lov til.

Erik var klar over, at der hurtigt vilde være Mangel paa Stof udefra. Forlægger Ark købte Manuskripter i England, til sine mange Kioskhefter, saa Erik tilbød at skrive for ham. Begyndte med forskellige Historier, men kom hurtigt i Gang med en dansk Kriminalserie med en fast Hovedperson, Aleksander Sejr. I September 1941 begyndte "Saga". Historier med Emner fra Danmarkshistorien. Han skrev c. 50 af dem. Hvor havde han travlt. "Spænding" kom hver Uge, "Saga" hveranden. Ialt 6 lange Manuskripter hver Maaned. Utroligt at han baade kunde finde paa Historierne og naa at skrive dem hver Uge. Han skrev ofte til langt ud paa Natten den sidste Dag, inden de skulde afleveres til Trykkeriet.

Erik anbefalede Holger til Ark. Her var der nok at lave for dem begge under Krigen. Det morede Hr. og Fru Ark med de livlige Forfattere og Tegnere, saa de holdt flere Selskaber for os.

Mik og Margrethe bestemte sig for at finde en billigere Bolig. Det var ogsaa dyrt, at varme det store Hus op. Margrethe fandt Stuehuset paa en Gaard nær Korsør. Ejeren boede selv paa Nabogaarden. Her var en stor Have, saa de havde baade Høns og Kaniner og Masser af Frugt. I Sommeren 1941 var vi paa Ferie dernede, og havde det selv-

følgelig dejligt. Naar Mik kom til København for at besøge Redaktionerne, boede han ofte hos os. I 1942 skrev Erik "Sjæle i Shorts", som han udgav paa eget Forlag. Mik tegnede selvfølgelig Omslaget.

De nye Naboer var vi kede af. Von Linstow flyttede ind med sin Kone og sin Mor. Han havde Forbindelse med Tyskerne. Der var Selskaber med tyske Officerer. De havde ogsaa en Bil i Garagen, som blev hentet hver Dag.

Til Vennerne i Virum hørte nu ogsaa Tegneren Kaj Olsen og Gudrun, der havde et dejligt Bjælkehus paa Brovænget. Vi boede heldigvis ikke saa langt fra hinanden. Under Krigen var der af og til Udgangsforbud fra Kl. 8 Aften. Saa startede vi tidligt paa Aftenen og kunde komme hurtigt hjem.

Erik havde som sagt travlt og for at kunde arbejde uforstyrret, lejede han et Værelse paa Højdevej. I 1943 foreslog jeg, at vi skulde prøve, om man maatte bygge et lille Hus i Haven til Arbejdsværelse. Det blev heldigvis bevilget. Onkel Mogens tegnede Huset og sørgede for, at det blev bygget. Det var et dejligt lunt Træhus med en Kakkelovn. Det var en stor Hjælp for Erik i de meget kolde Vintre. Vi havde alle meget Glæde af den hyggelige Stue. Under Krigen købte vi et brugt Billard. Hvor har vi tilbragt mange sjove Timer i Huset med at spille Billard. Selvom der var Krav om Tagrender, for at man maatte bo og sove i Huset, har vi haft flere Gæster boende der. Onkel Jørgen og Tante Eileen i 1955, og Erik og Ruth, da de var paa Bryllupsrejse fra Sydafrika i 1958.

Selvfølgelig kom der hurtigt Rationeringsmærker til forskellige Fødevarer, men vi manglede ikke Mad i Danmark. Det største Problem var at skaffe Brændsel til de meget kolde Vintre. Tildelingen af Koks var utilstrækkelig, saa vi supplerede i Begyndelsen med Tørv, der ofte var saa vaade, at der var Vand paa Kældergulvet. Senere kom Brunkul, presset til smaa Kugler, "Elefantlorte" kaldet. Stødbrende var det, der var tilbage, naar Træet var fældet. Det var et stort Arbejde at save og hugge itu. Saa var der Pillekoks. Vi traf Fru Petersen's Søn, der en Dag var beskæftiget ved Frederiksdal Kro. I mange Aar var Aske og Rester af Koks smidt ud bag Kroen, naar de tømte Kakkelovnene. Nu var de pludselig Penge værd. Dem købte vi selvfølgelig af ham. En Dag hentede jeg en Sæk Tørv hos Mor, som hun kunde undvære. Jeg brugte Slæden. Det blev et større Job, at faa dem hjem. Jeg snørede Sækken fast med et Reb. Tørvene gled hele Tiden ned til Siderne. Saa stablede jeg dem igen, og kørte lidt videre. Den Tur tog mange Timer, men jeg fik da Varmen.

Under Krigen var der nogle lange kolde Vintre. I 1956, ogsaa en kold Vinter, men ikke som Krigsvintrene, stod der i Frederiksborg Amtsavis en Artikel: "Da der var rigtig Vinter til". Vinteren 1941 - 42, der begyndte før Jul og først sluttede sidst i Marts. Sneen lagde Hindringer i Vejen for den i Forvejen af Krigen besværliggjorte Juletrafik, og endnu midt i April blev der set Drivis i Øresund. Her er nogle Uddrag fra Avisernes Beretninger, desværre ofte sparsomme paa Grund af Tyskernes Krav om, at der ikke maatte staa Ting, som kunde være af Vigtighed for Fjenden.

26 Januar: Efter lang Tids haard Frost daler Temperaturen helt ned til 31 Graders Kulde. I København indlægges 110 Mennesker paa Hospitalerne med Forfrysninger. Togene kører med timelange Forsinkelser, fordi Lokomotiverne ikke kan holde Dampen oppe. I Hovedstaden sprænges 80 pCt. af Mejeriernes Flasker i Kulden.

27 Januar: Ved den meteorologiske Station paa Klosterheden maales -31 Grader. I Thyborøn er Kulden saa haard, at Spritten fryser i Kutternes Kompasser. I Ringkøbing Amt er næsten alle Veje lukket af Sne. Vestjysk Gymnasium i Tarm og Skjern Realskole indstiller nogle Dage Undervisningen.

3 Februar: Flere Mennesker dør af Kulde. En Række Øer er ved at komme i Vanskeligheder, fordi der ikke kan bringes Forsyninger frem. Fanø landfast med Esbjerg for første Gang siden 1890.

6 Februar: Isen i Østersøen saa kraftig, at selv de stærkeste Isbrydere ikke kan klare sig igennem. Snestorm lammer Trafiken over det meste af Landet. I København ofres 20 000 Kr. daglig paa Snerydning. Regelmæssig Drift paa de fleste Færgeruter aflyses, det tager 7 Timer at komme over Storebælt.

13 Februar: Paany skaber Snefald Vanskeligheder for Trafiken. Storm fra Vest sætter Isen i Drift, og i Bønnerup Havn knuses syv Kuttere.

16 Februar: Malmø- og Aarhus-Kalundborg-Overfarten indstilles. 1000 rejsende maa overnatte i Nyborg. Kun enkelte Storebæltsfærger sejler, og Overfarten tager op til 10 Timer. Landet er begravet i Sne.

20 Februaar: Forholdene paa Storebælt bedres. Overfarten tager kun tre Timer, men Pladsforholdene er vanskelige, fordi der har ophobet sig store Mængder Gods.

5 Marts: Efter et Par Uger med koldt, men roligt Vejr skaber Snestorm Kaos. Færgerne paa Storebælt-Overfarten maa vende om, fordi Ismasserne lukker de brudte Render. Fra alle Kanter af Landet meldes om Trafikstandsning.

6 Marts: Den danske Isbryder "Mjølner" redder 27 svenske Fiskere, der var drevet til Havs paa en Isflage, tre af Fiskerne døde. Fortsat Snefygning lukker Vejene i Vestjylland, og endnu en Gang aflyses regelmæssig Drift paa Storebælt. Falck i Ringkøbing er ude paa en vanskelig Tur for at bringe ung Pige fra Brejninge Kirkeby til Sygehuset. Det tager fem Timer for Ambulancen at køre 43 Km.

7 Marts: To Drengene falder gennem Isen udfør Sejro og drukner, flere Redningsfolk faar Forfrysninger. I København er Forhandlerne ved at være udgaat for udenlandsk Brændsel. Betydelig Bedring for Storebælt-Overfarten.

10 Marts: Igen meldes der om Besværligheder paa Storebælt. Kun seks Ture gennemføres i Løbet af et Døgn - men Humøret har bedret sig: Tøvejret har holdt sit Indtog - tror man da...

16 Marts: 15 Kuttere vender tilbage til Thyborøn efter at have været paa Fiskeri i Vesterhavet siden Maanedens Begyndelse. Hver Kutter er overdækket med 10-15 Tons Is, og Tyngden er ved at kæntre flere af dem. Isslag lammer Vejtrafiken paa Ringkøbingegenen.

18 Marts: Mere Isslag og atter Snestorm. Vendsyssel hjemsøges af Vinterens voldsomste Storm, og Isslag ødelægger Højspændingsnettet. Store Dele af Landet er uden Elektricitet. I Aarhus kan hverken Sporvogne, Trambusser eller Biler køre paa Grund af Isslaget. Trafiken over Storebælt indstilles. Godsfærge to Døgn om at komme fra Nyborg til Korsør.

19 Marts: Snestormen vedvarer. Store Skader paa Telefonledningerne. Isbryder maa undsætte Læsø og medbringer 20 Kvinder og Børn, der har været indefrosset i Frederikshavn i et Par Maaneder.

23 Marts: Vinteren har endelig løsnet sit Greb. Men nu volder Tøbruddet Fortrædeligheder. Talrige Ejendomme oversvømmes, og i Staldene paa Gaardene omkring Grenaa staar Heste og Kreaturer mange Steder i Vand til Bugen.

Man taler om de haarde Vintre under Krigen. Ovenstaaende Artikel giver et virkelig godt Indtryk af, hvordan det var.

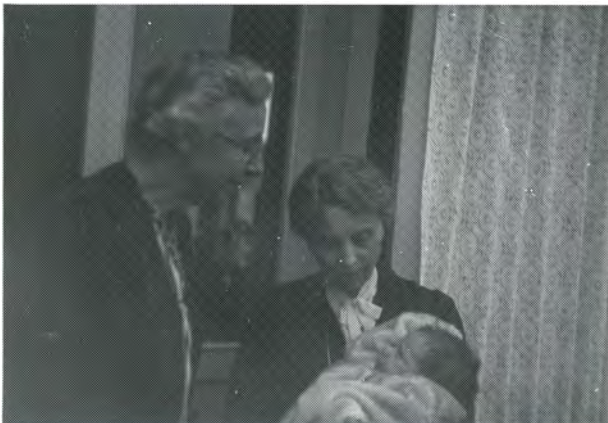
Hjemme ved Skolen gik en Mand hver Dag og skovlede Sne. Privat kaldte vi ham Sisyfos. Han kunde begynde forfra hver Morgen og Snebunkerne voksede.

Inden Sommeren 1942 tog Mor til Hundested for at prøve paa at finde en Sommerbolig. Hun var meget heldig, for i Ingeniør Højsgaard's store Have laa et stort Sommerhus, som vi lejede sammen. Jeg ventede Søren til September. For at gøre det hele lettere, spiste Børnene, Erik og jeg Middag i K.F.U.M.'s Restaurant hver Dag. Efter den lange Vinter nød vi alle den dejlige Sommer ved Vandet.

Den 3 September var en rigtig varm Solskinsdag. Kl. halvseks kørte jeg ned til Virum Fødeklínik. Det var for vanskeligt under Krigen at tage ind til á Rogvi's Klinik paa Frederiksberg, og Klinikén i Virum var glimrende, ledet af to Søstre, Jordmødre begge to. Jeg havde Enestue, saa det var en hel Ferie for mig. Dr. Gørtz var paa Ferie, saa der blev ringet efter en anden Læge. Tilfældigvis var det Dr. Prag, der kom. "Naah, er det dig Birthe" sagde han. Det vidste han jo ikke, da han blev tilkaldt. Det var rart, at det var ham, der kom. Ved 8-Tiden var alt godt overstaaet. Vi havde faaet en stor Dreng paa over 8 Pund. Erik cyclede ned med Drengene, Stig paa Bagagebæreren og Lillebror foran. Paa Tilbageturen fik Stig Benet i Klemme i Hjulet. Der kom et stort Hul. Det var virkelig Synd for ham, det har gjort meget ondt. De næste Dage tilbragte han hos Mormor, saa hun kunde passe hans daarlige Ben.

Den 1 November holdt vi Barnedaab. Fru Ark var Gudmor. Faddere var Møster Tove, Onkel Mogens og William.

Stig havde en Bamse, der hed Søren. Saa nu havde jeg ogsaa en Søren, som vi kaldte ham. Men vi døbte ham Ebbe, det andet Navn var jo for Sjøv. Vi i Familien har bare aldrig kaldt ham andet end Søren. Ligesom Lillebror stadig i Familien hedder Lillebror.

Søren var en herlig rask Dreng. Man siger, at man ikke kan hale sig selv op ved Haarene. Det passer ikke, jeg kan modbevise det. Jeg har set, at Søren tog fat i sit Haar og halede til, indtil han sad op i Sengen. Men han var i det hele taget meget fiks. Det er morsomme Billeder, hvor han sidder paa Potten og løfter Bolden op med Fødderne. Lille Artist!

Efter endnu en lang kold Vinter var det dejligt, at vi igen kunde holde Sommerferie i Hundested sammen med Mormor. Det var et rart stort Træhus med god Plads baade ude og inde. Jeg kørte alene derop med de 3 Drengene. Erik kunde ikke skrive deroppe, saa han var hjemme og kom op, naar han havde Tid.

Boss blev syg den Sommer. En Dag var den forsvundet, saa vi gik ud for at lede efter ham, og fandt ham til sidst paa Marken bag Fru Olsen's Hus. Han laa helt stille og var meget medtaget. Vi fik ham hjem og ringede efter Dyr lægen. Han fik ham lidt til Kræfter, men det havde taget paa ham. Han havde jo i mange Aar haft daarlige Ører, som vi til Stadighed behandlede ham for, men det var ikke det, der gjorde ham syg. Mens vi var i Hundested, kørte Erik ham til Dyr lægen, der sørgede for at aflive ham. Det var Synd, at den skulde lide yderligere.

Erik blev under Krigen sammen med bl.a. Tandrup, Nordahl og Telegraf-Nielsen Meldevagt. De boede alle nær Virum Skole, hvor de skulde møde i Tilfælde af Luftalarm. Havde man Brug for Hjælp skulde man henvende sig der.

Selvfølgelig var der Lyspunkter under Krigen, naar man kunde drille Tyskerne. Det blev Mode med Royal Air Force Huer (rød, hvid, blaa). Mor strikkede dem til Drengene. Saa vidt jeg husker blev de forbudt.

Da Farmor flyttede til Virum, tog hun Dr. Gørtz som Læge. Hun var lige begyndt, og Farmor var hendes første Patient. Vi havde i Begyndelsen Dr. Prag, men efterhaanden blev der Transportvanskeligheder til Lyngby. Busserne kørte sjældent. Til sidst var der

sat en Kakkellovn fast paa dem, hvori der blev fyret med smaa Stykker Bøgebrænde. Det gav en meget uregelmæssig Drift. Saa vi skiftede ogsaa til Dr. Gørtz. Hun blev Læge for 4 Generationer i vores Familie. Drengene havde Tilbøjelighed til Bronchitis. Søren fik ogsaa Asthma. Lillebror laa engang saa længe med Bronchitis, at han til sidst kom paa Hospitalet. Hjemme var han en taalmodig Patient, der Dagen lang havde travlt med at tegne og klippe Figurer ud. Dengang han blev indlagt, maatte vi kun besøge ham 2 Gange om Ugen. Det var haarde, meningsløse Betingelser for et Barn, der syg skal under fremmede Forhold. Nu kan man jo blive indlagt sammen med sit Barn, det er meget mere human. Han fik gode Kammerater derinde, saa efterhaanden gik det godt. Jeg maatte til Specialist i København med Søren. Han var utrolig tapper, sad ganske stille, mens han fik mange Stik i Armen, for at teste, hvad han ikke kunde taale, saa der kunde laves en Vaccine, som Dr. Gørtz skulde give ham. Jeg fik Kighoste sammen med Stig og Erik Mæslinger med Drengene. Vejret var ogsaa mange gange koldt at være ude i, naar man havde Tilbøjelighed til Bronchitis. Paa den anden Side skulde man helst i Luften og hærdes, det var usundt altid at være inde.

I Oktober 1943 kom Jødeforfølgelserne. Farmor havde flere nære Venner, der var truede. Det lykkedes Fru Hildesheim, hendes Søster Gerda Michelsen og Asta Lachmann (f. Hildesheim) og hendes Familie at naa til Sverige. Fru Hildesheim's Datter og Svigersøn, der boede i Odense, kom til Teresienstadt, hvor han døde. Farmors Veninde fra Skoleaarene Ellen Trier og hendes gamle Mor tog ikke af Sted, men gemte sig i København. Mormors Veninde fra Barndommen Edith Meyer (f. Schleisner) fik ogsaa sin Mand og Børn til Sverige. Vi tænkte med det samme paa, hvordan det skulde gaa med Mik. Det var forfærdeligt, at Mennesker, som man holdt meget af, skulde forfølges paa den Maade.

Erik arbejdede meget for Ark, men skrev selvfølgelig stadig Noveller, som han sendte rundt til sine gamle Forbindelser, bl.a. til Familiejournalen. Hvis de ikke kunde bruge dem, det var Fr. Tørrestrup, der bedømte dem, kom de som Regel retur Lørdag.

Lørdagssadisten kaldte Erik hende. Mik arbejdede ogsaa for Familiejournalen. De vidste at Erik og Mik var Venner, saa de bad Erik om at faa fat i ham. De vilde saa prøve at faa ham over til Helsingborg, hvor han kunde arbejde for den svenske Afdeling. Erik kørte til Korsør, man telefonerede ikke om den Sag i de Dage. Mik var netop i København den Dag. Margrethe maatte saa tale med ham om Familiejournalens Tilbud. Mik vilde blive i Danmark. Utroligt at det gik godt. Først et Par Maaneder inden Krigen sluttede, blev han arresteret. Der var Karikaturtegninger paa Fortovet i Korsør, og en Stikker havde angivet Mik. Det var jo en vanvittig Tanke, at Mik skulde udfordre Tyskerne paa den dumme Facon. Det var heldigt for ham, at det var en ældre fornuftig Officer, der hentede ham. Han vidste Krigen snart var forbi. Paa Turen ind sagde han "De er Jøde". Det kunde Mik kun bekræfte, men det var Tegningerne, han blev hentet for. Han sad arresteret paa en Skole. Næste Dag blev han løsladt. Det var dejligt, at han overlevede alle Krigsaarene.

I Juni 1944 kørte Erik med Tandemen og Teltet ned til Mik. De skulde med paa en Lejr for nogle Unge, om det har været fra Skolen, husker jeg ikke. Mens de var væk, begyndte Folkestrejken i København. Tyskerne paabød Udgangsforbud fra Kl. 20 Aften til Kl. 5 Morgen.

Det var i de Dage meget varmt, saa ingen vilde finde sig i det. Det var Kamp mod Tyskerne, der lukkede for Gas og Vand. Det samme skete selvfølgelig ogsaa i hele Omegnen. Vi kunde naturligvis hente Vand i Furesøen, der den Gang var ren, hvis vi fik Brug for det. Erik og jeg kørte tit om Morgenen ned til Fribadet for at bade. Vandet var den Gang hel klart, ikke som nu med al Forureningen. Det var en regulær Kamp med Tyskerne inde i København. Danskerne var ubevæbnede, og Tyskerne kørte rundt og skød paa Befolkningen. Mange blev dræbt.

Efter at Erik havde kørt Mik tilbage til Klintegaarden, kørte han til Holbæk, hvor Bengt var ansat paa Hospitalet. Her traf han Erik Andersen. Bengt havde lært ham at kende, da han aftjente sin Værnepligt i Lægekorpsset ved Garderhusarerne, hvor Erik Andersen var Underofficer. Erik og Erik A. kørte nu tilbage til Lyngby paa Tandemen, hvor Erik's Forældre havde en Bagerforretning paa Bagsværdvej.

Stig skulde begynde paa Skolen den Sommer. En Dag vi var henne hos Bageren spurgte Fru Klamt "Naa Stig glæder du dig til at komme i Skole". "Ja, det gør jeg, der er saa meget min Mor ikke ved". Og det er ikke blevet bedre med Aarene.

Vi manglede ikke Mad i Danmark. The og Kaffe var selvfølgelig noget hjemmelavet Erstatning. Tobak blev ogsaa dyrket i Landet. Cigaretterne blev ringere og ringere. Jeg havde en lille Tildeling hos Købmand Berthelsen, og Mor skaffede lidt fra Tobaksforretningen paa Jernbanepladsen. Jeg røg lidt af en Cigaret, slukkede og tændte saa senere. Det gjaldt om at spare. Det sidste af Cigaretten pillede man Papiret af og samlede Tobak sammen, saa man havde nok til at rulle en ny Cigaret. Det har bestemt været meget sundt. Godt Tøj kunde ogsaa være vanskeligt at skaffe. Vi havde 3 Dreng, der voksede og skulde have nyt, og Fodtøjet blev hurtigt for smaat eller slidt op. Jeg havde et Par Sko af Rødspætteskind. Eriks blaa Jakkesæt fra Bryllupet var noget slidt. Skråder Axelsen vendte det, saa det blev ganske pænt igen. Brystlommen sad bare i Højre Side. Opfindsomhed og Hjælpsomhed var stor de Aar.

En Aften var Mormor, Esther, Mogens, Erik og jeg i Det Kgl. Teater til Operaen "Porgy og Bess". Det var jo noget af en Provokation at spille den. En Negeropera skrevet

af en Jøde. Det var en herlig Aften. Under Krigen lavede Erik et Dukketeater, som Drengene fik i Julegave. Jeg fik travlt med at skære Dekorationer ud. Vi havde megen Morskab af det Teater i Krigsaarene. Det var en stor Succes at spille "Fyrtøjet".

Farmor havde en Overgang en Kat "Kille", som hun havde faaet af Boëtius. Deres Kat fik mange Killinger. En af Replikkerne var "Er du sulten Knurre Murre?". Katten skulde selv svare, saa vi trak den i Halen til den gav Lyd fra sig. Boss var ogsaa med i Stykket. Her holdt vi et lille Stykke Kød foran den, indtil den gøede. Det var nu ingen Succes, at Farmor havde Kat. Olsen var rasende paa den, naar den løb ind og rodede i Jorden, saa Gulerødderne ikke voksede op i pæne Rækker.

Den 19 September blev Politiet arresteret. Der var i Begyndelsen Politistation i Raadhusbygningen. Mor saa nogle af Betjentene løbe ud af Bagindgangen og gennem Haven til Herreekviperingshandleren i Forhuset, hvor de kunde skifte til civilt Tøj og derefter forsvinde.

Det var nu den sidste Krigsvinter. Man var jo klar over, hvad det vilde ende med efter Tyskernes Nederlag i Sovjet og de Allieredes Landgang i Frankrig, men endnu kunde det trække ud.

Det var ogsaa et stort Chok for Kaj og Gudrun at Svend Kaj Olsen blev arresteret af Tyskerne, da han stod og skrev Bilnumre op ved Shellhuset og blev sendt til Frøslev, heldigvis kom han ikke til Tyskland.

En Aften var Erik gaaet over i Huset for at stille vores Billard frem, saa vi kunde spille. Et Øjeblik efter ringede han og sagde, at jeg ikke maatte gaa gennem Haven. Bag Huset laa nogle Frihedskæmpere og skød mod von Linstows Hus, andre skød fra Vejen. Jeg tror ikke de prøvede at komme ind i hans Hus, og da det hele var overstaet, saa vi ham løbe hen til Skrædder Axelsen for at laane Telefonen og ringe efter Hjælp. Ledningen til hans egen Telefon var vel skaaret over. Et Hold Hipo'er kom ogsaa hurtigt. Vi stod ovenpaa og saa dem fra Vinduet. "Væk deroppe" raabte de, de kunde ligesaa godt have skudt efter os. Næste Dag var Familien væk. Vinduerne havde ogsaa godt med Skudhuller. I Slutningen af Krigen flyttede nye Folk ind, vel Venner der gemte sig i deres Hus.

Den 4 Maj om Aftenen var jeg i Virum Bio. Filmen var lige sluttet, da Biografdirektøren kom ind og sagde, at Krigen var forbi. Hele Foyeren var smykket med store Dannebrogslag. Moster Tove var den Aften hos Farmor, saa efter at vi havde ønsket

hinanden til lykke med Freden, og efter at Mørklægningsgardinerne var revet ned og Lysene tændt i Vinduerne, kørte Erik og jeg paa Tandemen til Lyngby for at besøge Mormor. Der var tændt Lys i alle Vinduerne paa Raadhuset, et fantastisk Syn. Fru Schack, der havde været paa Raadhuset, var hos Mor, da vi kom. Jeg takkede Mor for al hende enestaaende Hjælpsomhed under Krigen. Den 5 Maj kørte Erik og jeg paa Tandemen ind til Tante Mimi og Tante Karen. Der blev kæmpet flere Steder. Da vi kom til Blegdamsvej, var den hel øde, der blev skudt fra Havnen. Vi syntes den var meget bred at passere, men kom godt fra vores Københavnertur. Det var vidunderlige Dage omkring Befrielsen.

Erik satte sig nu i Forbindelse med det svenske Forlag i Gøteborg, der havde købt Hefter af ham. Han havde Penge til gode der. Da alt var aftalt, kørte vi med Nattoget til Gøteborg. Det var en ufattelig Oplevelse igen at kunde rejse over til Sverige. Vi havde nogle dejlige Dage i Gøteborg. Jeg røg amerikanske Cigaretter hele Dagen, sikke en Forskel fra de danske. Forretninger fulde af Chocolate, Appelsiner, Citroner og Bananer, det virkede overvældende. Vi boede paa et hyggeligt Hotel og besøgte naturligvis Kunstmusæet. Erik købte Skjorter, det var tiltrængt, de gamle var slidt op og lappede. Vi spiste Middag paa den fineste Restaurant og fik Masser af dejlig Vin. De Dage i Gøteborg glemmer vi aldrig. Det var et Eventyr efter Krigsaarene i Danmark. Vi købte godt med Chocolate, Bananer og Citroner med hjem. Det var ligefrem en dejlig Gave at faa en Citron. Da vi kom hjem om Aftenen, vækkede vi Stig. Nu skulde han smage en Banan, mens den var god. Efter et Par Mundfulde (han har nok været søvniq og træt) spurgte han, om han ikke godt maatte slippe for Resten.

Erik fik en Stilling som Journalist paa Venstre's Pressebureau den Sommer. I August fik han tilbudt Ansættelse paa Familie Journalen. Her blev han de næste 30 Aar. Efter Krigen var der naturligvis indenfor forskellige Firmaer stort Behov for at rejse og hente ny Inspiration og genoptage gamle og skaffe nye Forbindelser. Det var ogsaa Tilfældet paa Familie Journalen, hvor Erik, det første Aar han var ansat der, blev inviteret af

Mogens Aller til at tage med ham til New York. De tog til Stockholm. Firmaet var jo ogsaa svensk, saa de kunde faa svensk Valuta. Det kunde maaske, saa kort Tid efter Krigen, lette Rejsemulighederne. De ventede forgæves i flere Dage og maatte skuffede rejse hjem. Længe efter Krigens Ophør var der stadig Hjemsendelse af Militærpersonale og Krigsudstyr, som lagde beslag på Skibe og Fly. I Sommeren 1946 undersøgte Erik saa Rejsemuligheder til Sydafrika for Familie Journalen, men det samme gentog sig som ved Amerikarejsen, han kunde ikke komme af Sted. Vi maa alle i Familien sige heldigvis, for i Stedet købte Erik Stockholms Tidning for at undersøge Mulighederne for Ferie i Sverige. Her blev han meget interesseret i Følgende Annonce:

Semesterfirare.

Stuga paa landet om 2 r.o.k. med utrymmen ledig 1 à 2 mån. 4 mil f. Östersund. närm. jvst. 1 mil. Busforbindelser. Tillg. til fiske, bad o. skogsvistelse. Rummen möbl. Hyra Kr. 50 pr. mån. Svar til "Jämtland" Stockh.-Tidn. Huvudkontor.

Erik skrev med det samme og 6/7 sendte Persson dette Ekspresbrev til Familie Journalen i Hälsingborg. Derfra videre til Virum.

Journalist Författeren Erik Volmer Jensen.

Till svar å skrifvelse pr. f.2/7 46 meddelas att "stugon" har plats för två äldre och tre barn, och står till förfogande under den tid som angifvits. Sängtöj bör medtagas samt handdukar. Stugan är belägen i en bondgård i en mindre bondby. Affärer post o. Tlf. finnes inom 1 km. Mjölk, potatis kan om önskas erhållas på gården. I öfrigt finns i affärerna enklare sortering i matvaror, frukt, grönsaker etc. Stugon är enkelt möbl., moderna bekvämligheter finnes gifvetsvis ej, men under en sommervistelse på landet är ju detta ej huvudsaken utan fastmer godt utrymme både inne och ute i synnerhet för barn som få ensamme och ostörda vistas i trädgården och ute i markerna efter behag. "Lantlig" i ordets rätte bemärkelse kan man godt säga att vistelsen blir. Tafnäs heter platsen o. ligger 1 mil från Gällö jvst. hvarifrån man får forutbestält taxi, hvilket undertecknad gärne ordner, om jag i tid blir underrättad om, hvilken tåglägenhet Herskapet anländer med. Om biljett löses i Östersund så går buss därifrån till Tafnäs kl 16. alla dagar utom helgdagar och anländer hit till gården Kl. 18.

Om anspråken på komfort inte äre allt för stora och om önskan är att få lugn och hvila i en vacker natur utom jäkt och folkvimmel, då kan jag med gott samvete hälsa de "Danska" vännerna välkommen hit, detta så mycket mer som jag och min familj och jag kan gott tillägga hela Jämtland är förtjust i Danskar.

Undertecknad är bonde (hemmansägare) och min familj består af forutom mig 63 år min hustru 53 år svägerska 64 år. 1 son 27 år gift bosatt i Norrb. 1 son 21 år fullgör värnplikt, men får nu 3 veckors ledighet och blir då hemma. Om herskapet reflekterar på stugon, hvilket jag vore mycket glad öfver, är jag tacksam få meddelande omg. pr. post under Tafnäs eller telegram under samma adr.

Med utmärkt Högaktning

D. Anselm Persson

Tafnäs

Eriks Telegram: Tak for Brev oversendt til København i Dag. Akcepterer gerne 2 Måneder og kommer ca. 13 - 15. Skriver nærmere i kväll. Erik Volmer Jensen.

14/7 Brev Telegram Pengar Mottagna Taxi Ordnet Gällø Vælkonna

D. Anselm Persson.

Den 14 tog vi til Helsingborg. Erik ordnede med Penge paa svensk Allers, vi købte noget Tøj til Drengene, boede paa Hotel, og kørte næste Dag til Jämtland. Vi skulde skifte Tog i Krylbo om Aftenen. Her mærkede vi, at vi var kommet til Sverige med alle Myggene. Vi kom sent i Seng i Sovevognen. Tidligt næste Morgen var det et helt vidunderligt Syn, der mødte os med Søer og Skove i dejligt Sommervejr. Svensson var der med Bilen, og saa gik det af Sted til Gaarden gennem det smukke Landskab. Da vi svingede ind paa Gaardspladsen, mødte der os et rørende Syn. Uden paa Stugon vi skulde bo i vajede Dannebrog. Vi blev inviteret ind paa Morgenkaffe, og her lærte vi de lækre svenske Smaakager at kende. Fru Persson har haft meget travlt for vores Skyld. Vores Værtsfolk, Gaarden, Stugon, Omegnen det hele oversteg vores vildeste Forventninger. Det kunde ikke være bedre, og de næste 6 Aar glædede vi os til Somrene i Tavnäs.

Naar jeg ser paa Fotografierne fra vores første Sommer, er der naturligvis mange fra Gaarden, der viser det store fri Omraade fra en græsbeklædt Gaardsplads helt op til Skoven. Stugon var dejlig stor i 2 Etager og meget hyggelig med to store Værelser og en rigtig Kakkellovn med hvide Kakler. Til første Sal førte en stor Trappe op fra Forstuen, men fra Køkkenet var der den sjoveste lille Trappe inde bag Væggen op til de 2 Stuer ovenpaa. Vi inviterede William til at holde Ferie hos os, og da han kom, boede han deroppe, saa Erik betalte selvfølgelig for, at vi ogsaa benyttede 1 Sal. Vi opholdt os naturligvis mest i det store Spisekøkken med det store Komfur, hvor vi fyrede med Birkebrænde. En Dag vilde Stig ikke med til Vandet, saa jeg bad ham om at passe Ilden og Flæskestegen i Ovnen. Det gjorde han fremragende, vi har aldrig faaet den bedre.

Paa Gaardspladsen var der en Brønd med det fineste Vand. For Enden af en lang Stang sad et lille Trækar. Stangen sænkede vi ned i Brønden og trak Vandet op. Desværre var der næste Aar sat en almindelig Pumpe op. Vi syntes Vandet smagte bedst paa den første Maade.

Hovedbygningen laa ned mod Vejen, vores Hus til den ene Side og Laden overfor. Alle Bygninger deroppe er selvfølgelig af Træ og meget smukke.

Laden var stor, med en Rampe, saa man kunde køre helt op med Høsten paa Slæden. Paa Billedet af Slæden med Hesten Noveja foran, sidder Drengene sammen med Persson paa Vej ud i Marken. Der var Stald til Noveja og en Ko, der kom ud paa Græs op ad Formiddagen. Den lavede dejlig Mælk, som vi nød godt af. Landbrug i Nord-Sverige er helt forskelligt fra Danmark og Sydsverige. Heroppe er det baseret paa den Skov, man ogsaa ejer. Landbrugsdrift paa Gaardene, som vi oplevede det, er ophørt, saa vi var heldige at det eksisterede dengang. Som Olivia, vores Veninde fra Fornbyen Jamtli i Östersund, sagde "Nu malder vi kun Turisterne".

I Ladebygningen var der et Værksted, og ogsaa Lokum med 3 Sæder ved Siden af hinanden og et Børnesæde overfor. Paa Væggen et stort Billede af den svenske Kongefamilie. Det maa være en almindelig sjov Skik med Billeder der, for Molly morede sig over, at der et andet Sted havde været et Billede af Ingrid Bergmann.

Vi laante en Baad, og roede hver Dag paa Sundsjøen til en lille smuk Træbevokset Ø hvorfra vi badede i det kolde Vand. Jeg holdt godt fast paa Drengene, naar vi roede derud. Vi havde ikke redningsveste, og der var undersøiske Klipper, som Baaden kunde glide og vippe paa, saa det var hver Dag spændende Roture. Men vi maatte derud, der var saa dejligt. En Dag vi sad ved Vandet spurgte Lillebror "Mor, hvad vil du helst dø eller drukne?".

Vi spiste altid Middag midt paa Dagen, saa vi kunde tilbringe hele Eftermiddagen paa Katholmen i Sundsjö. På Fotoet fra Robaaden af Lillebror og Søren sidder han med den sjove Negerdukke Gollivog, som Tante Karen havde lavet til ham. En Dag, da vi endelig var kommet i Land, opdagede han, at han havde glemt Dukken paa Øen. Bag paa Billedet har Erik skrevet "Lillebror og Søren i Baad paa Sundsjøen. Elskede Gollivog er med, han oplevede mange spændende Eventyr - glemtes bl.a. paa en øde Ø og maatte hentes af mig i en Brandstorm." For Søren var det naturligvis utænkeligt, at Gollivog skulde være alene derude hele Natten, og til vi kom igen næste Eftermiddag.

Med Svenssons Bil og Persson tog vi en Udflukt til Døda Fallet. Som Navnet siger, havde der engang været et Vandfald der. Man har lavet et nyt Forløb af Elven og derefter et Vandkraftanlæg, som der jo efterhaanden er mange af i Norge og Sverige.

Selvfølgelig skulde vi ogsaa til Jämtlands "Hovedstad" Östersund. Vi tog Bussen derind. Paa Vejen mødte vi nogle Køer. Lillebror var der straks med en sjov Bemærkning "Mor, se Køerne gaar uden at holde". Han mente, at Køerne ikke gik i tøj.

Östersund og Frösöen ved Storsjöen besøgte vi flere Gange. Bl.a. skulde vi paa Systembolaget og hente vores Tildeling som Turister. Et Sted vi holdt meget af at komme, var paa Musæet og i Fornbyen (deres Frilandsmusæum). Her var Olivia ansat. Vores Venkab varede Resten af Livet. Hun har holdt Ferie i Danmark 2 Gange, først med en Veninde, anden Gang med Mand og Datter. De lejede Bolig i Virum og var med til vores Sølvbryllup uden at vide det, da de netop ankom den Dag.

Hvert Land og hver Egn har sine Madspecialiteter. Her var det Surströming. Selvfølgelig skal man smage det, men det var en barsk Oplevelse, navnlig Lugten er slem. Vi var inviteret paa Smørgåser hos Familien, og her var bl.a. Æggemad med Surströming paa. Drengene afleverede deres til mig, saa jeg fik mere end rigeligt.

Vi havde faaet Besked paa ikke at gaa ind i Skoven, hvor man let kunde fare vild. Persson havde vist os Vejen op til en Plet i Skoven, hvor der voksede

Smultron, Hallon og Blåbær. Andre Steder gik vi ikke. Drengene havde hver en lille Kurv til at plukke Bær i. Der er Billeder, hvor de plukker og Billedet af Søren med Kurven - "Putte i Blaabærskoven". Der findes ikke en Dessert saa god som Skovbær med den Fløde, vi fik deroppe. Mellegren, der boede paa den anden Side af Vejen, var Fisker og Jæger. Vi købte en dejlig Fisk - Siik - af ham. Den som Forret og Skovbær til Dessert var et Festmåltid.

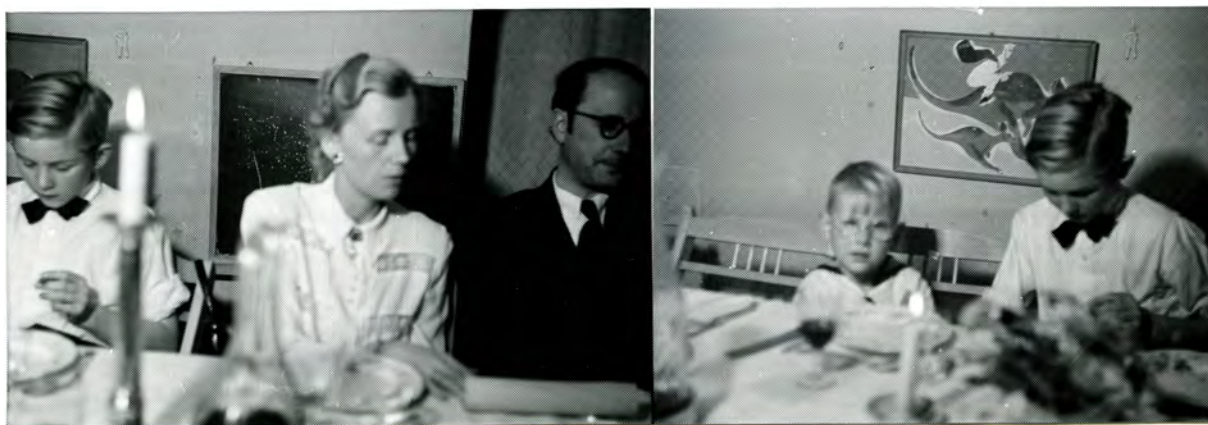
William tog hjem før vores første Ferie var slut. Den Morgen, vi skulde rejse, kom Familien Persson for at sige Farvel. Erik tog Flaget ned og rakte det til Hr. Persson. Vi sagde Tak for i Aar og paa Gensyn, og det blev en Tradition med Flaget.

Svensson kørte os til Stationen, og vi tog Toget til Stockholm. Resten af Dagen var vi Turister der. Om Eftermiddagen var vi paa Skansen. Lillebror stod lige ved Siden af mig, da han sagde "Mor jeg er blevet borte". Han er pludselig blevet helt forvirret over, hvor han var. Vi kørte med Nattoget til Malmø, saa det var en meget træt Familie, der kom i Sovevognen, efter en lang Dags mange Oplevelser. Ferien var slut, men det var som sagt Indledningen til de dejlige Ferier i Aarene, der fulgte.

Lillebror begyndte Skolen efter Sommerferien i Tavnäs.

Den 4 November blev Farmor 70 Aar. Hele Familien fra Aarhus kom naturligvis til Virum. Om Eftermiddagen The for Venner og Bekendte, og Middag for Familien og nære Venner. Festmiddagen spiste vi oppe i vores Lejlighed for senere at fortsætte med Kaffen nede hos Farmor.

Julen nærmede sig. I alle Aarene, fra Farmor kom til Virum, fejrede vi Juleaften sammen med Mormor og Tante Mimi og Tante Karen. Mormor fik i mange Aar en Kalkun til Jul fra Hansigne, som vi spiste Juleaften. Farmor og jeg lavede hvert Aar sammen den dejlige Leverpostei efter gammel Familieopskrift, det samme gjaldt mange af Julekagerne. Efterhaanden som Drengene blev større, bagte de selv Kagerne og lavede Julekonfekt. Vi havde en Grammofonplade med Julemelodier godt klistret i Rillerne af Kage- og Chokoladefingre. Et Aar vilde Stig alene sørge for de brune Kager. Han lavede Dejg efter Opskriften uden at vide, hvor stor en Portion det vilde blive. Han bagte fra tidlig Morgen til sen Aften. Kagekasserne var fyldte. Samme Aar vilde Lillebror og Søren koge Klejner. Jeg sad med Erik i hans Hus, da de kom over og sagde, at de ved en Fejltagelse havde regnet en af Ingredienserne til 4 Gange af det, der skulde i. Hvad skulde de nu gøre. Jeg sagde, at saa skulde de bare tage 4 Gange Opskriften, nu de var i Gang. Aldrig har vi haft saa mange Klejner, og de fylder i Kagekasserne. Men hvor var det herligt, at de morede sig med at hjælpe.

I Sommeren 1947 tog vi til Jämtland lige da Skoleferien begyndte. Det var dejligt at gense det hele og hilse paa alle Vennerne baade i Tavnäs og Östersund. Foruden Persson's var der Skolelæreren Hedström. Han naaede at være forlovet i 17 Aar, men giftede sig aldrig med hende, nu var hun jo blevet gammel og svagelig, var hans Forklaring. William var selvfølgelig med deroppe og tog hjem før vores Ferie var slut. En Morgen Erik kom ud i Gaarden, var Mik der. Det var ganske uventet, men herligt at se ham. Saa den sidste Tid, til vi skulde hjem, var vi sammen deroppe. Han fiskede og lavede en Dag Fiskesuppe, ikke det bedste Drengene havde smagt. Der var ogsaa Ben i Suppen. Lillebror prøvede ogsaa at fiske. Da han fik en lille Fisk paa Krogen og skulde tage den af, sagde han "Uh, hvor er den kold". Han blev aldrig Lystfisker.

Hjemrejsen gik over Göteborg, hvor vi naaede en Havnerundfart inden Middagen paa en Restaurant. Vi tog Nattoget med Sovevogn til Helsingborg. Vi var 3 voksne og 3 Børn stuvet sammen. Stig og Lillebror i en Seng, Søren og jeg i den anden, Erik i den tredie. Vi redte op paa Gulvet til Mik. Dertil al Bagagen. Hvor der er Hjerterum... Sjovt havde vi det og hyggeligt, at Mik ogsaa kom til at kende Tavnäs og Vennerne deroppe.

I November 1947 døde Faster Prik. Faster Emma var død under Krigen i 1944. Esther og jeg maatte efter Vurderingen sammen med Jørgen, Ellen og Thorkild ordne og opløse det gamle Hjem paa Mynstersvej. Her havde vi mange Minder fra. Hvert Aar paa Faster Prik's Fødselsdag d. 14 November og Faster Emma's den 4 Juledag var vi til fin Familiemiddag. Som Børn nød vi, naar de viste os Lysbillede fra deres Rejser med det gamle Lysbilledapparat. Faster Emma var den livligste af de to. Faster Prik mere stille, men iøvrigt meget velbegavet. Hun og Far havde fælles Interesse i Slægtsforskning, saa hun har sikkert støttet ham i hans store Arbejde med at samle de mange Oplysninger om Slægten, som han efterlod sig, og som jeg kunde hjælpe Bertel med til Bogen om "Slægten Preisler". Det er typisk for Faster Prik, at det sidste hun sagde til Familien, der sad hos hende de sidste Timer paa Hospitalet, var "I maa undskyldte, det varer saa længe".

1948 var et begivenhedsrigt Aar. Det startede i Januar, hvor Jørgen kom paa Besøg i Danmark paa Vej til Canada. Han forhandlede canadiske Landbrugsmaskiner i Sydafrika. Vi tog alle sammen ud i Lufthavnen for at modtage ham, naar han kom med Fly fra London. Vi ventede flere Timer, men det blev ved med at være Taage, saa til sidst var der Aflysning. Han sejlede derefter til Göteborg og tog Toget derfra. Farmor mødte ham i Helsingborg. Det blev en forsinket Velkomstmiddag.

Mens han var hjemme, tog Farmor, Jørgen og Erik en Jyllandstur med Besøg i Fredericia og hos Familien i Aarhus. En Aften var vi i Det Kgl. Teater til en hel Festforestilling "Kærlighed uden Strømper" med Holger Gabrielsen og Karin Nellemose i Hovedrollerne og Balletten "Etude", der var ret ny. Det var dejligt, ikke mindst for Farmor, at Jørgen var hjemme. Sidst hun havde set ham var i 1935-36, da hun boede hos ham og Eileen. Det blev ogsaa sidste Gang, hun saa ham. Næste Gang han kom til Danmark var i 1955 sammen med Eileen. Jørgen var blevet udnævnt til dansk Konsul i East London. Det Aar var alle de danske Konsuler inviteret til Møde i København.

Jeg ventede Pernille i Juli Maaned, men vi var enige om, at Ferien som sædvanlig skulde være i Tavnäs. Saa Erik fik Holger og Miriam og selvfølgelig William med, der kunde være til Hjælp for ham, da han jo ogsaa skulde passe sit Arbejde til Aller. Det blev en dramatisk Tur derop for Søren, der var ved at falde af Toget. Døren, han stod ved, var ikke laast, saa den røg op. Hvad han har holdt i, ved jeg ikke, men heldigvis fik Holger fat i ham og halet ham ind. Der stod i Avisen om Folk, der faldt af Toget, og det har selvfølgelig været det samme, Døren var ikke laast. Den Historie hørte jeg heldigvis først om, da de kom hjem.

Jeg boede hos Mor efter at Familien var rejst. Den 10 Juli om Eftermiddagen ved 4-Tiden fødte jeg Pernille. Hun indledte den Dag sit vanskelige Liv. Det har mange Gange været haardt for hende, men jeg har ikke truffet Magen til fighting spirit. Talrige Hospitalsophold fra hendes første Aar: Mellemørebetændelse, Hjerneundersøgelse, Blindtarmsbetændelse, brækket Hofte, flækket Knæskal, Tarmslyng, Bughindebetændelse, Lungebetændelse, Benbrud og alvorlig Epilepsi. Hver Gang har hun kæmpet sig tilbage og ved Energi undgaaet et Liv udelukkende i Kørestol. Og saa er hun et uendelig sødt Menneske, afholdt af det Plejepersonale, der passer hende til daglig, nu vi ikke har Kræfter til det mere.

Her er et Uddrag af Erik's Brev fra den 11 Juli.

Min Kære Ven.

Hvor var det godt at høre din Stemme i Gaar og vide, at alt nu er overstaaet for dig. Jeg har tænkt uhyre meget paa dig de sidste Dage, hvad du maaske trods alt har kunnet se af mine Breve. Jeg forstod, at du havde faaet vores lille Søster Kl. 16.10. Telefonsamtalen blev meldt hertil Kl. 17, siger fru Persson. Vi kom hjem med Bussen en halv Time efter, og jeg meldte mig til Centralen, saa snart jeg havde gjort Søren lidt i Stand.

Nu er det Søndag Formiddag, jeg har Huset nogenlunde i Orden og vil se at faa skrevet et nogenlunde indholdsrigt Brev, som du kan ligge og tygge paa, medens du ammer.

A pro pro: **DU SKAL IKKE VÆRE ÆNGSTELIG FOR VORE SEJLTURE.** Vi er meget, meget forsigtige. Jeg tog en Aften en Tur alene med Børnene i en splinterny, dejlig Baad med patenteret Aareføring, Arvid Tavlin har i Tavnäsviken. Vi roede langs den ene Kyst ud og langs den anden hjem.

Børnene er fornuftige og ikke saa vanskelige at faa til at lystre i Baaden i Aar. Maaske er det paa en Maade heldigt, at de kun har en Forælder i saadanne Tilfælde. Jeg kan ogsaa fortælle dig, at det ikke gaar mig det mindste paa Nerverne at sejle med Børnene. **JEG SKAL NOK VÆRE MEGET FORSIGTIG.**

Det, som er trættende, synes jeg er Børnenes psykiske Pasning. ...

Og saa ... naar jeg ikke bestandig har aandeligt Hold paa dem, sker der Ulykker. Det er ved at gøre en til lallende Idiot, synes jeg. Foreløbig er det gaaet værst ud over Søren. It happened like that: Søren sad forleden og vippede paa en lille Barnestol og røg bagover mod den jernbeslaaede Tærskel i Forstuen. Det blødte grimt, men jeg kom koldt Vand paa og Jod og lagde ham til Sengs. Lidt efter var han frisk. Han fik et lille Kompres paa og Hæfteplaster over Saaret. Saa i Gaar var vi inde for at hæve den Check fra Forlaget i Stockholm. Vejret var meget, meget skønt (vi har haft rigtig Jämtlandssommer hele Tiden, smukt Vejr af og til med Tordenbyger), og vi tog Bussen Kl. 11 op til Frøsøtaarnet.

Jeg havde egentlig planlagt, at jeg vilde bo en Nat med Børnene paa Frøsøtaarnets Herberge (det koster 7 Kr. pr. Døgn for Kost og Logi) og ringede derind Fredag Aften. Men alt var optaget i en Uge. Der skal være saa smukke Solnedgange og Opgange deroppe, og jeg vilde have lidt Madferie. Bestyreren sagde, at han havde en dansk Kokkepige for Tiden. Naa, vi kom derop som Varmedisen begyndte at lægge sig over Fjeldene. Vi fik et billigt og storartet Maaltid, nærmest Reformkost: Grahamsbrød med Tyttebær-syltetøj og Mælk (Børnene nød det), Nøddebøf med Agurk, Salat og Tomat, Ost og Kaffe og pragtfulde hjemmebagte Smaakager. Det hele kostede 11 Kr. for 5 Personer, plus Sodavand til Børnene. Vi sad i en lille Stue med smuk Udsigt over Frøsøen og Storsjøen. Bagefter gik vi ud for at sætte os i de behagelige Stole ude paa Fjeldplateauet og nyde Udsigten og en Cigar til Kaffen. De havde lige faaet en smart, ny Vippe, der baade kunde vippe og svinge rundt samtidig. Den legede Børnene dejligt med. Lillebror og Søren i en Ende, Stig i den anden. Søren trimlede af engang og kom ind hos mig i Restauranten og sundede sig. Noget efter vippede Stig og Søren alene.

Pludselig hørte jeg et haardt bump i Bjerget og for ud. Der laa Søren og svømmede i Blod. Jeg hader den Slags. Det var øjensynlig Saaret, der var slaaet op. Jeg styrtede ind i Køkkenet med ham, hvor vi fik Vand og noget Antiseptik paa, derefter en Bandage. Baade han og jeg var oversprøjtet med Blod. Heldigvis havde jeg smidt min Jakke, saa det var kun Skjorten og de brune Bukser, det gik ud over. Den danske kokkepige hjalp os storartet. Jeg gik saa ud i Butikken, da han var faldet lidt til ro, og købte en Souvenir, han kunde trøste sig paa. Saa kom han hen og sidde i Skyggen, medens vi ventede paa en Bil. (Det hele er fotograferet: baade Legen med Vippen og Søren med Blod og Bandage efter Faldet, det virkede ikke saa alvorligt, da der var gaaet et Kvarter, men han saa saa farlig ud, at jeg for hans egen Skyld vilde forevige ham). Vi kørte saa ned til Byen, William gik Ærinder og jeg kørte

med Drengene ud paa det store Sygehus. De har ingen Skadestue, men en Poliklinik, der slet ikke kan tage den voldsomme Søgning (det er eneste Sygehus i hele Jämtland). Stig og Jan maatte vente ude, medens Søren og jeg ventede blandt 30 andre mere eller mindre haardtsaarede og tilskadekomne, der enten skulde lappes eller til Efterbehandling. Hans Bandage blev fjernet og Journal skrevet. Saa gik der en Time, hvor han kom helt til Kræfter, men jo var lidt nervøs. Jeg maatte lege meget med ham, og der var propfyldt af syge omkring os og Sygeplejersker, der for hid og did. Endelig kom Lægerne fra Operation. Behandlingen begyndte. En Sygeplejerske klippede og barberede ham.

Halvanden Time efter Ankomsten gav en Læge Ordre til, at Saaret skulde vaskes med Sæbevand. Han blev vasket. Da der var en halv Time, til Tavnæsbussen skulde gaa, sagde jeg, at jeg lige saa godt kunde smække et Hæfteplaster paa og rejse hjem til Danmark med ham. For mig saa Saaret fint og nydeligt ud. Han havde jo ikke haft Hjernerystelse. Hverken været besvimet eller kastet op.

Da jeg lavede sådan Vrøvl, fik de lidt mere travlt. Læger og sygeplejersker var frygtelig overbebyrdede. Den Læge, vi havde, en lille Fyr, behandlede en halv Snes Tilfælde samtidig. Han var i virkeligheden meget sød og flink, men forjaget. Søren maatte sidde og høre paa en ganske lille Pige, der skreg helt vanvittigt under Behandlingen og til sidst fik Narkose. Hun blev lagt ud til os, kastede op og fik Indsprøjtninger. Han tager jo den Slags som en Mand, og jeg gjorde, hvad jeg kunde for at lette ham Processen, men efterhaanden var vi begge to helt til Rotterne. Saa kom Lægen, og jeg sagde, at nu gik jeg, hvis der ikke skete noget. Men han sagde, at han ønskede at bedøve Drengen og rense Saaret ordentlig ud. All right, det var jo det, jeg var kommet for, skønt jeg ikke syntes, det saa saa alvorligt ud. Jeg sagde dog, at det maatte være Lokalbedøvelse, da jeg ellers ikke kunde køre den lange Vej hjem med ham. Saa fjernede de sig med ham ind i en Operationsstue, hvor alting flød paa Grund af Travlhed. Det gik meget stille først, men saa begyndte han at græde og raabe paa Far. Han skreg ogsaa. Jeg raabte en gang, at jeg var herude og ventede paa ham. Jeg var bange for, han skulde tro, at jeg helt havde ladet ham i Stikken. De kom ud med ham meget medtaget og forbundet, som om han havde været i Krigen. De Slatgere helmer jo aldrig, før de har lavet det hele meget drastisk. Doktoren sagde saa, at han skulde have to Indsprøjtninger, den ene mod Stivkrampe, hvad der jo er udmærket. Den anden for jeg ved ikke hvad. Jeg maatte holde ham, medens han fik dem. Forinden havde han jo siddet og bidt i Bordpladen, mens de barberede ham og rensede Saaret med Sprit. Saa var han ogsaa saa ødelagt, at jeg kunde ringe efter en Taxa og køre til Busholdepladsen, with five minutes to spare. Drengene havde ventet udenfor i to en halv Time. Lægen var meget flink. Han vilde kun have 5 Kr., da han mente jeg var i Valutanød. Men I Guder saa forjaget. Søren sov paa mit Skød det meste af Busturen hjem. Han var lidt mat, da vi kom hjem. Blev lagt i Seng og vasket og puslet om. Bl. a. fik han min Sovepose under sig, da han klagede over Smerter i Ryggen efter Indsprøjtningerne. Saa fik han sit Legetøj fra Tempo, et Skib, hen i Sengen i en Balle Vand. Og han havde det saamænd rigtig godt, da du ringede. Jeg gav ham en Magnyl mod Smerterne, og han har sovet uforstyrret. I Dag er han kvik, men ser drabelig ud med den store Bandage, som jeg har sat en beskyttende Hue over. Jeg sørger selvfølgelig for, at han tager den med Ro. Jeg tror ikke, at han har Men af selve Faldet og Saaret. Men hele Balladen paa Lazarettet, har været et psykisk chok. Nu er han jo heldigvis ikke nervøs, og det lader til at han kommer temmelig let over det.

Jeg sidder her ved Skrivebordet i Børnenes Stue. Det tordner et Sted langt ude bag Revsundsjoen, og det kunde godt se ud, som om vi faar noget. Børnene har, som du siger og skriver, sikkert godt af at være her. Jeg savner dig meget, og det er en mærkelig, forvirret Sommer Børnene snakker meget om Søsteren. Søren vil have en Dukke med hjem til hende. Stig vandt 25 Øre i Væddemaal med Onkel William, fordi det ikke blev en Dreng.

Uddrag af Erik's Brev fra Tavnäs d. 19 Juli 1948.

Kære Birthemor og Pernille.

Ja, nu er Hanne kommet herop og bragte dit lange Brev med, som jeg blev meget glad for. Det er godt at høre, at I to fortsat trives. Hanne er sød og vil nok blive en god Hjælp, Drengene er henrykte. Vi tog med Svensson ned og hentede hende, det regnede

lidt, idet Toget kom ind. Lillebror og Søren havde plukket Blomsterbuketter, som de overrakte hende. Om Aftenen blev Søren syg med en Maveforkølelse, han ligger nu her i sin Seng ved Siden af mig. Søren har der næsten ustandselig været Bud efter denne Sommer. Ind imellem trives han udmærket, er brun og sund og traller Dagen lang. Det med Maveforkølelsen er min Skyld. Hanne var jo meget træt efter ikke at have sovet i to Nætter.

Efter en Kop The blev hun lagt til Sengs Kl halvfem. Vejret var pragtfuldt, og ved halvseks tiden tog Søren, Lillebror og jeg ned til Sundsjøen og badede. Vi var længe i, for Vandet var varmere end hidtil i Aar. Paa Hjemvejen var jeg lidt ked af, at jeg ikke havde taget Tøj med til Børnene, men det skulde bare være en rask lille Tur. Jeg havde Indtryk af, at Søren frøs blot i Badebukser (som naturligvis ikke var vaade), Sko og Strømper, som han sad der paa Cyclen. Han fik Tøj paa, da vi kom hjem. Men til Aftensmaden Kl. halvtotte vilde han ikke spise, sad blot og stirrede forelsket paa sin store Kusine. Efter Maaltidet sendte jeg ham et Ærinde over i Laden med en tom Konervesdaase. Han var længe væk og havde ogsaa været paa W.C. Pludselig kom han hen og lagde Hovedet i mit Skød og brækkede sig ud over mit sidste, fra Danmark, rene Tøj. Han brækkede sig læsterligt i to Omgange, saa jeg var indsvøbt fra Top til Taa. Vi lagde ham i Seng og fik os begge vasket. Han havde ikke Temperatur i Aftes. Han fik et Par Gange paa Anmodning lidt kogt Vand at drikke, men kastede det op hver Gang. Nu til Formiddag har han 37.8, men den stiger ikke.

Det var jo en lidt ufestlig Indledning paa Hannes Ferie. Jeg havde ellers bestemt, at vi alle skulde en lille Tur til Norge. Direktør Hauger i Oslo skrev, at jeg havde 350 Kr. til gode, og de kunde anvises i Trondheim. Hvis Søren er helt rask i Morgen, Tirsdag, starter vi Torsdag herfra til Pilgrimstad midt paa Dagen. Vi maa overnatte i Østersund paa Frøsøtaarnets Herberge, 2 Kr. pr. Nat, hvor vi ogsaa spiser Middag, det er Vegetarrestaurant. Næste Morgen Kl. 6.50 tager vi fra Østersund og er i Trondheim Fredag Kl. 14.00. Vi bliver til Søndag Middag og overværer Gudstjenesten i Domkirken. Saa kan vi igen være i Østersund om Aftenen ved 7-Tiden og overnatter igen der.

Hvad Hjemrejsen angaar, har vi jo endnu ikke haft Tid til at diskutere den igennem. Vi rejser vel herfra den 2., senest den 3. August. Jeg vil se at ordne Rejsen i Østersund paa næste Mandag.

Nu kommer Hanne og de to store hjem fra Byen, og jeg maa slutte. Jeg kan se, der er Post fra Holle med Kapitler af vor Roman, saa jeg faar travlt med at skrive de seks

Kapitler, jeg skylder Helsingborg. Hvis du ikke hører meget fra mig i den følgende Tid er det paa Grund af dette Arbejde.

Mange, mange kærlige Hilsener til jer begge. Kys Pernille fra

Far.

Tavnäs d. 27/7 1948

Kære Mor.

Jeg har endnu ikke faaet skrevet et langt og udførligt Brev om vores Trondheimstur, saa nu vil jeg gøre det. I Torsdags da vi skulde til Pilgrimsstad med Svensson, kom han lidt for sent. Toget gik Kl. 15.41 og Svensson kom Kl. 15.25. Saa spurgte Far om vi kunde naa det. "Det gaar nok" sagde Svensson og saa satte han Farten op til 110 og vi naaede det ogsaa. Da vi kom til Østersund gik vi lige op til Torget, hvorfra vi tog Bussen til Frøsøtornet, fordi vi skulde bo paa Frøsø Herberge den Nat. Efter at have spist, gik vi en lille Tur, hvorefter vi gik i Seng. Den næste Dag gik vores Tog Kl. 7.10, saa vi maatte op Kl. 5.30, derefter fik vi en Taxa. Paa Vejen mødte vi 2 Mennesker, som ogsaa skulde til Stationen, og saa kom de med. Vi havde en pæn Tur op over Kølen (apropos: Hvad Forskel er der paa et Skib og Norge. Kan du svare paa den?) og Kl. 14 kom vi til Trondheim. Paa Stationen stod en Mand fra Astoria Hotel, hvor vi skulde bo, og tog vores Bagage og sagde os vejen til Hotellet. Allerede 4 Minutter senere, fik jeg min første Souvenir, idet en Mand svingede om et Hjørne, lige da jeg gik forbi, med en Fane foran sig, saa han stødte Spidsen ind i min Pande, og jeg har Bulen endnu. Derefter gik vi hen til vores Hotel, en gul Bygning paa 6 Etager med Elevator og m.m. Vi fik et Dobbeltværelse til Far (Pause. Var nede og vaske op med Hanne, som jeg skal hilse fra)

og os, og et Enkeltværelse til Hanne, hvor der var en Divan, som Søren sov paa. Da vi havde vasket os og gjort os istand efter Rejsen gik vi en Tur og saa lidt paa Byen. Vi spiste til Middag paa en Restaurant som hed Viking, 15 km. udenfor Byen. Den næste Morgen spiste vi Morgenmad paa Hotellets Restaurant paa anden Etage og vi boede paa 4, saa vi kørte selvfølgelig med Elevator, man er jo blevet saa forvænt og det er desuden ogsaa morsomt. Derefter kørte vi

en lang Tur med Sporvogn og saa en Fæstning, og Lillebror, Søren og Far blev klippet (jeg var blevet klippet før). Vi spiste Frokost paa en Restaurant inde i Byen. Derefter gik vi hen paa vores Hotel for at hvile os. Senere var vi i Kirken, den store, fine Domkirke. Vi spiste Middag paa en stor Restaurant som hed Lian, et godt Stykke udenfor Byen og hvortil man kom med en Slags Togbane som hed Gråkallbanen. Den næste Dag var vi i Domkirken om Formiddagen og ellers skete der ikke noget før vi skulde rejse Kl. 14.05. Vi ankom til Østersund Kl. 21.35 godt trætte og Far tog straks en Vogn til Frøsøtårnet. Den næste Dag var vi paa Indkøb i Østersund, og vi tog hjem om Eftermiddagen. Hils Pernille og alle de andre derhjemme.

Kærlig Hilsen fra
Stig.

Efter Sommerferien fik Erik travlt med at forberede den udsatte Rejse til Sydafrika. Den 29 September fløj han til Cairo, hvorfra han skulde videre med Fly fra det sydafrikanske Luftfartsselskab, der skulde komme fra London. Han fik et uventet langt Ophold i Cairo. Jeg fik tre Postkort fra ham, skrevet paa Engelsk, saa de lettere kunde komme gennem Censuren. Han opdagede, at der blev holdt Øje med ham, han var jo Journalist.

4/10 - 48.

Dear Birthe.

Our Southafrican airplane coming from London has been delayed for some days, so I suppose I shall stay in this highly interesting place another 2 or 3 days. It is a very big change from Copenhagen.

Love to you all - Erik.

6/10 - 48.

My very dear Birthe.

If I had known that we were going to be delayed for such a long time in Cairo I would certainly have seen to that Mr. Kragh, our minister for trade and export had given me a lot more Egyptian currency to enjoy myself for. Cairo is a beautiful and fascinating City but you want to move on when you had not planned to stop for any longer time. However, I shall be back here on my return home. Keep in touch with Schultz, Danish Airlines, for information about our departure for Nairobi.

Love Erik.

7/10 - 48.

Dear Birthe.

We are still at this hotel waiting for a plane from London. Contact Danish Airlines for all information. Perhaps get Aller into action. Love to you, the children and mother.
Erik.

It is warm here, we have to shift clothes twice a day.

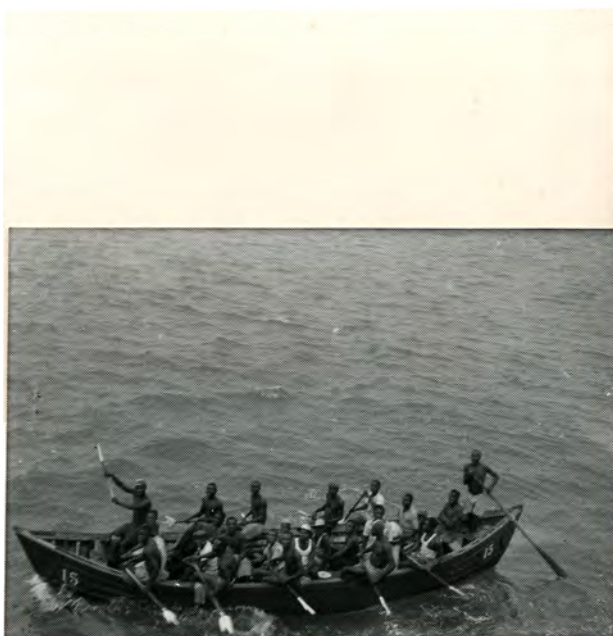

Den 10 Oktober fløj de endelig til Nairobi, med et Ophold undervejs i Sudan, i en gammel Flyvemaskine fra Krigens Tid. Den har vel været til reparation siden den var saa forsinket. Under Opholdet i Nairobi naaede Erik en Tur ud til Karen Blixen's tidligere Hjem, inden Rejsen gik videre. Den 15 Oktober kom han til Rhodesia, den 16 var han endelig i Sydafrika. Rejsen havde varet næsten tre Uger. Stewardessen paa den danske Maskine sagde meget rigtigt i Cairo til Erik "If you have time to spare go by air".

Saa vanskelige var Rejseforbindelserne i Aarene efter Krigen. Erik fløj ikke tilbage efter Opholdet i Sydafrika, men sejlede til Gøteborg med en svensk Fragt- og Passagerbaad "Matawunga" med Plads til 10 Passagerer.

Der var et lille Ophold paa Guldkysten i Ghana, hvor han naaede at besøge det tidligere danske Fort Christiansborg. Temperaturen paa de Breddegrader var meget høj, men selv her blev den svenske Skik med den ugentlige gang gule Ærter overholdt. Erik var tilbage den 1. Januar 1949.

Hjemme var der nok at se til. Pernille havde, som mange smaa Børn det Efteraar, Mellemørebetændelse og maatte til sidst indlægges et Par Dage paa Hospitalet. Den 20 Februar, efter Eriks Afrikatur, blev Pernille døbt. Putte var Gudmor og Tante Esther, Jørgen Mathiesen og Tante Eileen var Faddere.

Sommeren 1949 holdt vi Ferie 2 Steder. Den første Maaned lejede vi et stort Sommerhus ved Begtrup Vig, helt nede ved Stranden, for at være sammen med Familien fra Aarhus. Tante Karen fyldte 50 Aar den Sommer, saa det fejrede vi alle sammen paa Mols. Mormor og Farmor boede der noget af Ferien, saa det var en rigtig Familieferie.

Vi havde inviteret Jette med os til Tavnäs, saa hun kunde hjælpe mig lidt med Pernille. Vi havde kun en enkelt Dag i Virum til Vask og Pakning, før Turen gik mordpaa. Der var Travlhed, men vi naaede det hele, og tilbragte igen en dejlig Ferie i Tavnäs.

I August 1949 begyndte Søren paa Virum Skole. Lejligheden paa 1 Sal var efterhaanden for lille til os og Børnene, saa i Efteraaret fik vi efter Ansøgning Lov til at nedlægge en Lejlighed og omdanne Huset til Enfamiliebolig. Farmor flyttede til Aarhus og købte et stort Hus paa Lindevej, som hun delte med Fritz, Karen og Børnene. Hun fik selv en lille Lejlighed paa 1 Sal og de andre Resten af Huset, hvor der ogsaa i Kælderetagen kunde indrettes Værelser. Farmor ejede stadig huset paa Parcelvej, saa vi boede til Leje der. Det var en vældig god Ordning. Pernille og jeg delte Altanværelset, Erik fik den anden Stue, Søren det gamle Køkken og Lillebror det lille Værelse. Stig det lille Værelse i Stueetagen og desuden havde vi så alle de to store Stuer. Det var en meget stor Forbedring med al den Plads. Stig savnede Farmors Klaver, da hun var flyttet. I nogle Aar spillede han Harmonika, senere lejede vi et Pianette til ham. Det var dejligt med al den Musik i Huset, og det var til uendelig Glæde for Pernille.

De følgende Aar krævede Pernilles Epilepsi mange Undersøgelser. I Foraaet 1950 var vi hos Professor Mogens Fog. Han fik foretaget en Hjerneundersøgelse med Haab om, at det var en Vandsvulst, der trykkede paa Hjernevævet. Men Resultatet var en Atrofi. Vi havde ogsaa Forbindelse med Dr. Louises Børnehospital, hvor hun blev indlagt i Efteraaret for at faa tilrettelagt en Medicinsk Behandling. Den første Tid laa hun paa en Afdeling, hvor Oversygeplejersken Frk. Steger var meget ubehagelig og bestemt uegnet til at behandle Pernille, som vi heldigvis fik overført til en glimrende Afdeling, hvor hun havde det godt.

I Foraaret 1950 fik Erik igen Lejlighed til en Tur til Sydafrika med Baad fra England 6 April og hjemme igen 10 Juni. Saa vidt jeg husker, søgte Erik som Journalist om at komme med Bloemfontein Castle, der som en Nyhed havde Fællesklasse paa hele Skibet. Baaden anløb foruden de Canariske Øer ogsaa Sct. Helena paa Udturen.

Uddrag af Erik's Rejsedagbog.

Besøget paa Sct. Helena.

På en lang sørejse er der altid noget fascinerende i at vågne om morgenen og mærke, enten at maskinerne går for halv kraft eller måske er helt stille, eller at fugle fra land sagtelig svæver forbi køjerne. Det er en følelsessag, men man kan næsten altid mærke landets nærhed, selv når det er mørke. Jeg glemmer ikke den morgen, vi kom ind til Guldkysten med "Matawunga" - negrenes kanoer med de grå sejl, der kom glidende gennem den morgengrå, varme luft.

Vi lå nu udfør en mur-agtig klippekyst. Midt for var der en slags strandpromenade og bag den skimtedes en malerisk, lille by med militære bygninger i forgrunden fra ca. 1800 - 1830, en kirke, grønne, kuplede træer og en gade, der førte op i en snæver slugt, langs hvis sider skærmende veje krøb i hårnåle-sving ind i landet. Straks efter breakfast gik Perry, Birch og jeg i land sammen. Ned ad den lange landgangstrappe og i robåde, der kan tage ca. 10 passagerer af gangen. Roerne står op og ror bådene. Vi blev sat i land ved en stenkaj med en trappe. Et lille stykke på den anden side af det politi (i khaki og tropehjelm)-bevogtede havnegitter holdt der en

række primitive sightseeing vogne og små taxavogne. Vi lejede en lille åben Ford med plads til os alle tre. Først gik det ind gennem den maleriske, lille bys krogede gader i rivende fart. Husene er malet i stærke farver, ligesom på Las Palmas og andre exotiske steder. Der vokser skyggefulde, mørkegrønne brødfrugttræer blandt dem. Det hele så net og ikke så varmt ud. Så begyndte vi at stige og stige gennem den snævre dal ad en smal bjergvej med stenmur langs yderkanten. Vi havde akkorderet med chaufføren om at tage "den store tur" øen rundt til 15 shilling pr. person. Vi kom op på højlandet. Heroppe fra havde vi den skønneste udsigt over dalen med Jamestown og skibet liggende lige midt i den knaldblå udskæring mellem bjergmurene. Landskabet var uhyre frodigt, nærmest chokerende. Med tropiske træer, sisalplanter, masser af blomster og et jublende kor af fugle, bl.a. selskabspapegøjer.

Napoleons (tomme) gravmæle viste sig at være en yndig overraskelse. Efter sigende har kejseren selv valgt stedet - en skyggefuld skråning, der kunde findes i en hvilken som helst dansk sommerskov, hvis det ikke havde været for eksotiske hibiscus blomster etc.

Der voksede en del nasturtier. Høje fyrretræer rundt om, et skønt vue ned over en frodig dal til fjerne grønne, skybehængte bjergskråninger, fint, blødt græs, dejlig kølighed og en kilde, hvor en vogter af seks glas serverede frisk, køligt vand til hundrede turister i dagens løb. Vi må allesammen have blandet bakterier ved Napoleons grav den dag. Selve graven er en snehvid, mægtig marmorplade, lagt ned i en rektangel af et sort gitter. Der var et slags skilderhus ved indgangen til den skyggefulde plads. En falmet tricolore paraderede ved skilderhuset. Det var meget overraskende at finde dette stykke nordiske (dansk-svensk) natur her i troperne. Perry begyndte at mumle om, at han faktisk havde haft det godt på sine gamle dage, diktatoren.

Vi kørte videre til Napoleons bolig Longwood. Longwood er smuk, ligger højt på et bjergplateau. Kun den ene gavl minder om et dansk kolonihave-lysthus. Desværre er det indre af huset under restaurering, da loftet var ved at falde ned. Vi kunne kigge gennem vinduerne og så møbler, der er kopier af de, som oprindeligt stod her. Originalerne er i Frankrig. Der stod også nogle buster. Parken var meget smuk, åben med store, skyggefulde enligtstående træer og lange udsigter over højlandet til bjergtoppe, hyllet i skyer. Der var masser af blomster: blomstrende bougainvilla op ad de

lyserøde vægge, hække med juleroser op ad huset (de er på størrelse og af form som hyldebuske), liljer, hibiscus og gud ved hvad. Havegangene var indhegnet af lave cementmure. Da jeg spurgte opsynsmanden om grunden, sagde han, at Napoleon var så genert over sin lidenhed, at han ikke brød sig om at blive set. Men gangene var nu næppe mere end en fod dybe - jeg tror ikke forklaringen holder stik. Der er nærmest tale om at holde regnvandet inde på de smukke pude-agtige græsplæner.

Fra Longwood kørte vi en lang tur ad højdeåsene over til en dal med en vidunderlig udsigt mod en vulkantop og to enkeltstående klippepiller. Man skimtede eller rettere anede det blå hav i det fjerne. Foran til højre var en stejl bjergskrænt, hvor en række vindblæste træer stod i geled mod den mørke baggrund. Desværre var der skyer, så det kunne ikke nytte at fotografere.

Omsider kørte vi ned i en meget smuk, lille park med tennisbane og et elegant guvernørpalæ, Government Building, i engelsk kolonistil fra den bedste periode. Vi måtte ikke køre ind foran selve huset, men holdt ved et stakit, hvor en efter sigende 200 årig kæmpeskildpadde stak hovedet kælent frem mod os for at blive fodret med bananer.

Videre kørte vi hen til den gamle fæstning, fra 1870'erne, der ligger på bjergkammen ovenfor Jamestown. Fra fæstningen fører den såkaldte Jacobsstige med over 600 trin direkte ned ad den næsten lodrette klippevæg til byens citadel. Vi fotograferede en del, bl.a. "Bloemfontein Castle", der tog sig storslået ud nede i bugten herfra, men tog vognen ned i stedet for den lange trappe. Vejen snoede sig i hårnålesving nedad på den modsatte side af den snævre dal i forhold til vort udgangspunkt. Nede i byen kørte vi igen gennem den snævre gade, gjorde holdt på et lille, vældig hyggeligt torv foran posthuset og stormede dette sammen med andre passagerer for at sikre os frimærker til filatelistvenner.

Så vendte vi tilbage til båden. Klokken er et kvarter i 17, og om et kvarter skal "Bloemfontein Castle" afgang herfra, efter at have ligget her siden dag gry. Det har været en dejlig dag.

Erik kom til Sydafrika d. 23 April og tilbragte den næste Måned med Rejser rundt i Landet til en Artikelserie og Ophold hos Jørgen og Eileen inden Rejsen hjem med "Edinburgh Castle" fra Cape Town i Slutningen af Maj. Han havde morsomme Rejsefæller og tilbragte fra de første Dage mest Tid sammen med to Veninder, en sydafrikanisk kvindelig Læge Esme Duprez og Molly Spiro. Begge skulde til England og giftes, Molly med Sidney Carton. De blev jo begge vores gode Venner i Aarene der fulgte.

Efter at Farmor var flyttet til Aarhus, var Drengene og Erik naturligvis ogsaa paa Ferie der.

I 1951 havde vi inviteret Molly og Sidney med paa Ferie til Jämtland. Jeg havde faaet en Aftale med Dr. Louise's Børnehospital, at Pernille kunde være der nogle Uger, saa jeg kunde tage med. Det vilde være for vanskeligt for alle Parter, hvis jeg baade skulde passe hende og sørge for at Gæsterne fik en god Ferie. Heldigvis kom hun paa en dejlig Afdeling, hvor alle var saa søde mod hende. Naar vi tog paa Ferie, boede Tanterne paa Landet i Virum. Det var en Ordning baade de og vi var meget glade for. Huset var jo paa den Maade beboet hele Tiden. Tante Karen og Mormor besøgte selvfølgelig Pernille, mens vi var væk, og vi hørte kun godt nyt.

Erik havde fortalt Molley inden Rejsen nordpaa, at Klimaet var vidunderligt og kunde være ligesaa varmt som i Afrika. Aldrig har vi oplevet saa kold en Sommer. Da de kom, tilbragte vi de første Dage i Danmark, hvor de naturligvis skulde en Aften i Tivoli.

Erik kom heldigvis tilbage i Begyndelsen af Juni, saa vi igen kunde tage til Tavnäs i Slutningen af Maanedelen. Det Aar var Esther og William med os deroppe. Det var godt, at vi var flere Voksne, nu vi ogsaa havde Pernille med. En Formiddag kom Lillebror ind med en brækket Arm, saa maatte han og jeg med en Taxa ind til Østersunds Lazaret. Det er jo det eneste Sygehus i Jämtland, saa der kommer Patienter ind langvejs fra. Vi maatte vente i mange Timer, før han kunde faa Armen i Gips og vi igen kunde vende hjem med Bussen Kl. 4.

Næste Dag lejede vi en Taxa, saa vi kunde køre den smukke Tur ad Strandvejen til Helsingør paa Rejsen til Jämtland. At det var koldt den Sommer, kan man se paa mange

af Fotografierne. Vi var virkelig varmt klædt paa alle sammen med Frakker og Jakker, saa det var ingen rigtig Badeferie. Erik var i Østersund med dem og tog ind til Østersund Posten, hvor de blev interviewet. Nu var der jo Turister fra det store Udland. Det er ikke et Sommerbillede af dem og Erik i Avisen, alle har Overfrakker paa. Men som Molly siger i Interviewet, hun vil ikke snakke om Vejret, kun om alle de positive Ting fra Opholdet.

Vi tog selvfølgelig paa flere Udflugter med dem. En af dem gik til Østersund, hvor vi overnattede i Herberget paa Frøsøen for næste Dag at tage videre til Tännforsen, det imponerende, smukke Vandfald i Nærheden af Are. Molly og Sidney var i Sverige i 14 Dage. Det næste Hold Gæster den Sommer var Svend og Kaj Olsen, som Erik ogsaa havde inviteret til Tavnäs. Gudrun var død umiddelbart inden Sommerferien efter en Operation, saa de havde det vanskeligt. Jeg var sammen med dem et Par Dage, men den 18 Juli var jeg hjemme igen, saa jeg kunde hente Pernille. Hele Sommeren var ganske usædvanlig kold. Jeg fik Breve fra Drengene om, hvor koldt de stadig havde det. Stig skrev, at Vejrmeldingen lød paa "koldt med Mulighed for Sne i Fjældene". Allerede d. 26 Juli kom de hjem.

Det var forøvrigt sidste Aar vi boede hos Perssons. De næste 2 Aar var vi ikke i Sverige. Pelle flyttede ind i Huset, og næste Gang vi var i Tavnäs i 1954, boede vi i Mellegrens Hus. Han var død, saa vi lejede Huset af hans Datter.

I Sommeren 1952 kom Eriks Fætter Royden til Danmark. Han havde deltaget som Søofficer i den sydafrikanske Afdeling af Officerer fra 2 Verdenskrig i Paraden for Dronning Elizabeth.

Eriks Farbror Aage var rejst til Sydafrika i Begyndelsen af Aarhundredet, hvor han blev ansat i det ridende Politi. Han var engelsk gift, og han og Tante Agnes havde 4 Sønner: Niels, Ole, Royden og Noel. Niels, der ogsaa var i Marinen under Krigen, omkom i Middelhavet. Onkel Aage var død inden Erik kom til Sydafrika i 1931. Skibet anløb Port Elisabeth, og hele Familien var nede og modtage ham. Det var morsomt for ham

at lære den sydafrikanske Gren af Familien at kende, inden han skulde sejle videre til Durban, hvor Jørgen og Eileen ventede ham. Erik besøgte selvfølgelig Familien igen baade i 1948 og i 1950.

Nu var Royden her. Han boede naturligvis hos os i Virum. Hver Dag tog han og Erik paa Udflugt, saa han kunde se lidt af sin Fars Fædreland. Hver Aften var der Familie-middag, saa han kunde træffe nogle af sine danske Slægtninge. Den første Aften i Virum. Næste Aften Middag hos Kusine Else gift med Dr. Arne Schmidt i Gentofte. Og naturligvis en dejlig Aften hos Tanterne i deres hyggelige Stuer i Frimurerstiftelsen paa Sordedamsdosseringen med alle Minderne fra Bedsteforældrenes Hjem. En Aften var vi selvfølgelig alle sammen i Tivoli.

Ved Roydens første Besøg i Danmark traf han af Slægtninge Tante Harriet gift med Roydens afdøde Farbroder Kaj og deres Datter Else. Han havde ogsaa hos Tanterne været sammen med Lone og hendes Datter Jytte. Lone og hendes Søster Gertrud var Døtre af hans Faster Ingeborg gift Martens. Tanterne var imponerende de Dage, Royden var her. De var med hver eneste Aften. Det var ogsaa en stor Oplevelse for dem at møde deres Brors Søn. Aage kom aldrig tilbage til Danmark, efter at han var rejst til Afrika. Den eneste af Familien, der kom derned, mens han levede, var Jørgen. Han rejste til Sydafrika, da han var udlært som Landmand og Mejerist. Onkel Aage skaffede ham en Stilling paa et Mejeri.

Jeg havde kendt Tanterne, fra jeg var 16 Aar og holdt meget af dem. De var store Personligheder, og betød meget for os alle i Familien. Tante Mimi havde været ansat paa Politiets Paskontor, og Tante Karen i Bogholderiet i en Bank og i en privat Virksomhed. Tante Mimi havde senere en Lotterikollektion. De boede sammen med Forældrene. Deres Far, Oberst N.P. Jensen, som de beundrede meget, må have været

meget aandeligt og fysisk stærk. Han havde deltaget i 2 Krige, 1848-50 og 1864, været saaret og i Fangenskab. Han havde et meget stort militærhistorisk Forfatterskab bag sig. Saa sent som i 1917, Aaret inden han døde, kom hans Livserindringer. Han var Folketingsmedlem sidste Gang i 1909-10, da han var 80 Aar. Han fik Nikotinforgiftning, da han var over 80 Aar. Han arbejdede ved sin Skrivepult og har røget for mange Cigarer. Han kom sig dog hurtigt.

Han døde 88 Aar gammel paa Rigshospitalet af Lungebetændelse. Her sagde han til Tante Mimi "Jeg vil saa nødig dø". Han har endnu haft mange Ting i Gang, men der var ikke Penicillin den Gang. Efter Forældrenes Død, deres Mor døde i 1924, har jeg besøgt dem i en Lejlighed nær Nordhavn Station og senere i Upsalagade, inden de fik Fribolig i Frimurerstiftelsen. Baade deres Far og deres Morfar, O.F.Olsen, havde været højtstaaende Frimurere, saa det var naturligt, at de kom i Betragtning til en Lejlighed. Det var en meget hyggelig Lejlighed med Udsigt over Sortedamssøen. Her har vi alle, ogsaa de Unge i Familierne, gode Minder fra festlige Familiesammenkomster.

I deres Stue hang den store Skitse af Bedstefar, malet af Lauritz Tuxen, til det kendte Billede "Man rejser sig fra Bordet" fra Middagsselskabet hos Moresco paa Villa "Adelaide" i Ordrup. Desværre arvede Jørgen Billedet, det var en Fejl, at det kom ud af Landet. Efter Jørgens og Olafs Død ved vi ikke, hvor det er endt, da ingen kender Olafs Kone Annetje's Adresse efter Eileens Død.

Tante Mimi døde i Slutningen af Halvtredserne, Tante Karen nogle Aar efter. Hun laa paa Kommunehospitalet i mange Maaneder, Erik besøgte hende hver Dag. Men hun, der var saa velbegavet, blev mere og mere uklar og senil. Hun havde i sine unge Dage været frisk og glad for Sport. Vi har set Billeder fra en Skiferie i Åre, hvor det morede os at se Tännforsen frosset til og stivnet, vi der havde set den om Sommeren med Vandet styrtende ned. Tante Karen var forøvrigt i mange Aar stærkt lidende af Trigemini Neuralgi. Det er de stærkeste Ansigtssmerter, der findes.

Endnu en Slægtning fra Sydafrika kom paa Besøg i Danmark i 1969, Noel's Søn Niels. Han boede hos os nogle Dage, saa han kunde lære sin Farfars Fædreland at kende.

Royden kom senere 3 Gange til Danmark i Aarene omkring 1970-1985. Hanne og Svend tog til Sydafrika i 1956, hvor Svend fik en Stilling som Ingeniør. De boede dernede i 5 Aar og lærte ved den Lejlighed hele den Sydafrikanske Slægt at kende. De var med til Olafs Bryllup med Annetje. Ved alle Roydens senere Besøg i Danmark boede han ogsaa noget af Tiden i Aarhus hos Hanne og Svend. Han mistede sin Kone, der ikke blev saa gammel. Første Gang var han alene heroppe og

boede selvfølgelig noget af Tiden hos os. Hans bedste Ven døde, og senere giftede han og Vennens Kone sig. Ved de næste Besøg her havde han hende og en Gang sin Datter med.

Men vi er stadig i 1952. 22 September kørte Holger Boëtius, Fotograf Gersøe og Erik i Bil til Frankrig og Spanien. De skulde skrive en Rejse- og Kærlighedsroman til et af de svenske Blade, illustreret med Fotografier fra de nævnte Steder. De kom hjem d. 13 Oktober.

Erik var i begyndelsen af 1953 i Gang med en Roman "Stormfloden" til Familiejournalen. De første Dage af Februar skete Stormflodskatastrofen i Holland, hvor Digerne blev gennembrudt og store Dele af Landet oversvømmet. Huse forsvandt og mange Mennesker og Dyr druknede. Mogens Aller sendte Erik af sted med det samme. Han rejste 3 Februar og var i Holland i 5 Dage. Her er et Uddrag af et brev fra d. 5-2.

Kære Birthe.

Jeg har ikke et sekunds ro døgnet igennem med undtagelse af de ca. fire-fem timer, jeg sover. Kl. er snart et, men jeg vil lige skrive dig et par ord, så du kan se, hvordan fremtiden tegner.

Ikke et menneske kan forestille sig, hvordan dette arbejde er. Vi, der får noget ud af det - og jeg får utroligt meget og græder blod over, at jeg ikke har et dagblad at ringe hjem til tre-fire gange om dagen med store reportager - må slide som bæster. Meget tid går med at vente på besked. Husk at denne sydlige del af Holland er i en slags krigstilstand, alt er desorganiseret.

Jeg har i dag arbejdet sammen med frk. Inge Petersen, Waldemar Petersens datter fra Sorø Amtstidende. Hun er bladets korrespondent i Bonn og bor her på hotellet. Kom i seng i aftes kl 1 efter at være kommet ind med en flygtningetransport fra de oversvømmede områder pr. bus til Rotterdam, derfra egen taxa her til Haag. Ingen mad hele dagen, jeg havde haft en madpakke med fra hotellet. Den åd jeg ved hjemkomsten og gik lige i seng.

I morges op ved nitiden. Morgenaviserne udsolgt. Samtaler med legationen og udenrigsministeriet. Aftale om møder og pressekonferencer. Spiste morgenmad på frk. Petersens værelse, hvor vi lagde en slagplan. Hele hotellet her fuldt af journalister. Møde i udenrigsministeriets pressebureau efter aftale kl. elleve. Mulighed for udflugt over de oversvømmede områder pr. fly (i går pressetur pr. bus, skulle have været med båd over til Groene. Turen derover opgivet på grund af ny storm og frygt for digegennembrud, da øen Overlakke, hvor 600 druknede alene i Oudetonge på 3000 indbyggere. Andre journalister hjem med bussen. Franskmand og jeg tilbage, ville overnatte. Lod mig evakuere med flygtningetransport. 3 timer om at komme 40 km. på grund af militærtransporter og nye oversvømmelser.

Besked i dag i udenrigsministeriet: flyvetur ordnes kl. 2. Hjem på hotellet og skrive, sendte 6 sider rapport til bladet, kun halvt færdig med indtrykkene fra i går. Ingen frokost, afsted til udenrigsmin. Mange journalister. Mr. van der Vossen ikke til stede, stadig ude med diplomatfly, alle gesanterne. Journalistfly aflyst.

Frk. Petersen og jeg listede bort alene. Tog en Taxa til Valkenburg militærflyveplads, hvorfra luftbroen til de ramte områder går. Vældig pænt modtaget af hollandske officerer. Amerikanske journalister og fotografer fra ambassaden kom og ventede på samme chance. Efter to timers venten og indsugen af indtryk her i kommandocentralen (det er nøjagtigt som i krig, mange udenlandske flyvemandskaber, uro og træthed, nervøsitet). Endelig chance halv time før mørkets frembrud for at komme med stor amk. Transportmaskine, sandsække, tilkaldt til emergency på havsdigerne. Besked: kun een civil passager. Frk. P. og jeg klunsede. Hun vandt, mente jeg. Jeg vandt, mente hun. I det samme besked fra piloten: kan komme med begge to. Måtte underskrive af piloten

improviseret dokument, hvorefter U.S.A. befriedes for noget ansvar ved vor død eller ulykke. Ventetid. Endelig, ført af ung hollandsk liason officer, som skulle dirigere udkastningen af sandsække, ud til maskinen. Frk. Petersen i pilotrummet, jeg i transportrummet, hvor der lå ca. 500 sandsække. Portene i halen stod åbne, tove spændt foran til at holde i. Port i bunden af maskinen, hvor sækkene kastes ud.

MEGET INTERESSANT OG SPÆNDENDE TUR FOR EN LANDKRABBE.

For første gang i luften uden at være bundet til stol ved start. Blot sine egne hænder at klynge sig fast med. Sandsækkene skrider, idet motorerne går på fuld kraft for at få maskinen op. Mændene stemmer ryggen imod, de kan knuse os. Maskinen åben i begge sider bagtil. Dejlig frisk luft. Og hvis jeg slipper med hænderne, rutscher jeg på stål-gulvet lige ud i vorherres frie rum. Jeg havde som alle de andre faldskærm på. En parachute trooper, special service (netop til denne slags nødstilfald, beredt på at hoppe ud hvor som helst med hvad som helst, materiale, lægemidler etc.) hjalp mig og viste, hvad jeg skulle gøre, hvis det blev nødvendigt at hoppe ud.

Nu er jeg syg af træthed. Forkorter stærkt. Fløj ti gange ned over diget, hvor små, sorte skikkelser ventede. Først mennesketomt - et hav af vand, træer, små huse, som var de midt ude i Atlanten. Diget en lang grøn strimmel midt i vandet. Sorte skikkelser soldater og politi dukker op, da vi smider sækkene. Jeg fotograferede og hjalp med at slynge sække hen til de tre udgange. I alt ti ture op og ned. Maskinen svingede og svajede. Følte mig lidt syg under de mange bratte stigninger. Men alt for travlt til at mærke det. Hjalp med sækkene, arbejdede med hjernen, fotografiapparat og hænder. Endelig færdig. En sidste tur over den bittelille strimmel grønt vådt land i det grå, mudrede flade hav, der engang var bondeland, vinke til mandskabet dernede. Og så i luften. Mange sving ind over Rotterdam, før vi kunde lande. Tåge over flyvepladsen. Inden maskinen med amerikanske fotografer og journalister (indonesere) inde i lufthuller, fik slemme jump, sendte os hilsen og besked over radioen. Vi undgik lufthuller.

Men efter anspændelsen (og i denne ophidsede tilstand med ingen søvn, ingen mad og uafbrudt arbejde) pludselig drønende luftsyg. Flink faldskærmsmand hente spand, jeg kan brække mig i.

Luftsyg igen, da vi landede. Ikke landing som med rutemaskine, pænt og blødt. Men mægtigt fald fra ca. 1000 meter til selve landingsbanen med eet sug. Og jeg, der ikke kan tåle rutschebane. Paratrooperne var venlige og deltagende og grinte jo lidt på en kammeratlig måde. "Alle bliver luftsyg før eller senere...men jeg har nu aldrig været", sagde kraftig Tarzanboy.

Nu i seng. Træffe dansk konsul i Rotterdam her i Haag i morgen. Høre om chance for rejse til sydlige område. Ud på de oversvømmede øer og døde byer, hvor lig af mennesker og kvæg driver omkring, skal ske sydfra..... Godnat mevrouw. Jeg håber I har det godt. Nu kan jeg ikke se ud af øjnene. Vi arbejder, snakker, ryger, drikker, arbejder, snakker, ryger og drikker og spiser en sjælden gang. Men det er helvedes interessant.

Mange, mange kys og kærlige hilsener
Erik.

Sommerferien havde vi aftalt med Molly og Sidney skulde være en Tur til London. Vi havde igen faaet en Ordning med Dr. Louise's Børnehospital om et lille Ophold paa den gode Afdeling, hvor Pernille havde haft det saa godt Aaret før. Desværre blev der lige inden konstateret Børnesygdomme der. Uheldet vilde, at Pernille kom paa Frk. Stegers Afdeling. Dagen efter blev vi ringet op fra Hospitalet, om vi omgaaende vilde hente hende. De kunde ikke have hende, da hun var for vanskelig. Det tror jeg, hun laa fastspændt i Sengen, da vi kom. Paa den gode Afdeling havde hun gaaet frit omkring. Frk. Steger har selvfølgelig fra Begyndelsen været imod at skulde have hende. Londonturen maatte desværre opgives. Nu maatte vi i Stedet for finde et Sommerhus herhjemme. Der var en Annonce om et Hus lige ved Vandet i Boulstrup nær Odder. Prisen var i Top, saa det maatte være et godt Hus. Alt blev aftalt og betalt hjemmefra. Vi tog til Aarhus og Bil derfra til Boulstrup Strand. Her laa en Række Huse nede paa Stranden. De laa tæt, og lige bag dem var der et Pigtraadshegn mod Marken. Det var mere end Toppris for det Hus. Ejeren Laursen Vig gik og tømrede et Lokum sammen, mens vi var der. Det var ikke færdigt, da han lejede ud. Det var meget generende, at have ham rendende hele Tiden. Saa vi maatte vandre hen af Stranden og finde et diskret Sted, naar det var nødvendigt. Nu var vi kommet efter en lang Rejse, saa vi prøvede at finde os til rette. Vi havde været mange Steder med Pernille baade paa Mols og i Sverige. Men Stedet her var ikke godt. Der var ogsaa alle Vegne en mærkelig, uvenlig Stemning. Næste Dag havde vi hele Tiden de underligste Oplevelser. Stig kom og sagde, at hans Tennissko var væk. Han vidste, at han havde sat dem ved Vandet. Saa han maatte af sted for at købe nogle ny. Senere paa Dagen stod de gamle Sko der igen, nu var det Ebbe. Vi sad i Stuen, jeg røg som sædvanlig en Cigaret. Vinduet stod aabent, vi boede paa Sand uden Vegetation, saa jeg slog Asken af ud af Vinduet. Vi havde medbragt en Seng, der kunde klappes sammen. Da vi kom ud, stod Metalstativet tilbage, hele

Betrækket var brændt. Ikke Flammer, som vi vilde have opdaget, men Gløder, der aad Stoffet op.

Jeg havde glemt, at Sengen var ude. Vi havde faaet fat i en Dame til at hjælpe os lidt med Pernille. Hun var flink, men kom ikke i Arbejde. Hun boede ved Siden af en Familie med aandsvage Børn, saa det kendte hun til, sagde hun. Vi holdt ud en hel Dag, saa opgav vi. Erik ringede til Fritz, at vi vilde komme til Aarhus, hvor Farmors Lejlighed var ledig, da hun var paa Ferie. Paa Vej til Aarhus fortalte Erik Chaufføren om vores mislykkede Ophold. Da han spurgte om hans Navn, hed han ogsaa Laursen Vig, altsaa Familie. Heldigvis fik vi sat Ejeren af Sommerhuset paa Plads. Vi tilbød Damen, der skulde have hjulpet os, at overtage vores Lejemaal. Vi havde jo betalt for en Maaned, saa hun kunde frit benytte det. Vi fik senere et morsomt Brev fra hende. Hun inviterede Familie paa Ferie, og Laursen Vig smed de ud. Han havde vel haabet, at han kunde leje det ud igen til andre. Aldrig har saa kort en Ferie været saa indholdsrig. Vi nød at komme til Aarhus. Her var dejligt og ikke mindst Badeværelse og W.C.

Det var Sommeren 1953. Efter Sommerferien begyndte Stig paa Holte Gymnasium. Han var meget heldig med den Klasse, han kom i, med mange musikudøvende Klassekammerater. Mens han gik i Gymnasiet, begyndte han at tage Orgelundervisning hos Organist Ebba Laursen. Hun var Onkel Knuds Niece. Det var en meget musikalsk Familie. Onkel Knud spillede Klaver og Cello. Han havde som ung spillet i en Biograf til Stumfilmene. Hans Bror spillede Violin og var Koncertmester i Stockholm. Deres Søster var Operasangerinde.

For at hjælpe Pernille kom vi ogsaa i Forbindelse med Prof. Plum paa Rigshospitalet, der paa den Tid arbejdede meget med Spasticitet. Vi vilde gerne anskaffe en lille Bil, der vilde være en stor Hjælp for os, naar vi skulde ud med hende. Prof. Plum skrev en Anbefaling, men vi fik Afslag. Selv saa sent som i 1952 var der Rationeringsmærker paa Sukker og Kaffe. Det var 7 Aar efter Krigens Ophør. Biler kunde man selvfølgelig ikke købe frit. Først i 1958 fik vi Bil, der virkelig var en stor Lettelse for os alle.

Den 30 April 1954 døde Farmor. Hun havde været nede til Frokost hos Karen og Fritz, og havde der klaget over stærk Hovedpine. Hun havde som sædvanlig lagt sig for at hvile, da hun kom op i sit Soveværelse. Da Dorte kom op for at kalde paa hende til Middag, var hun bevidstløs og døde et Par Timer senere af Hjerneblødningen. Det var jo en naadig Død uden forudgaaende langt Sygeleje. Moster Tove døde Aaret efter, og hun laa mange Maaneder paa Hospitalet. Sommerferien tilbragte vi i Tavnäs. Vi boede i Mellegrens Hus og havde igen en dejlig Ferie deroppe. Vejret var godt, saa vi kunde bade. Vi havde ingen Gæster det Aar, Pernille var igen med os. Det var helt igennem en fredelig Sommerferie, og sidste Gang i Tavnäs.

I Sommeren 1955 kom Jørgen og Eileen til Danmark. Jørgen var dansk Konsul i East London. De danske Konsuler fra hele Verden var inviteret til Stævne i København. Fritz kom til Virum, saa han kunde tage med i Lufthavnen, hvor vi ventede Jørgen og Eileen. Jeg havde indrettet Havehuset til Gæsteværelse, det fungerede udmærket.

Jørgen og Eileen deltog selvfølgelig først og fremmest i alle de festlige Arrangementer for de danske Konsuler, kulminerende med Kong Frederik og Dronning Ingrid's Fest i Riddersalen på Christiansborg. Vi samlede Familien til Middag i Virum. En anden Aften havde vi Hans Henrik og Birgitte Paulli til Middag. Saa var der en lille, hyggelig Herrefrokost med Jørgen, Fritz, Mik og Erik. Ved den lejlighed udnævnte de Mik til den fjerde Bror. Selvfølgelig var vi ogsaa til fin Familiemiddag hos Tanterne, inden Turen gik til Aarhus, hvor vi var sammen med Familien hos Karen og Fritz.

Som Konsul havde Jørgen taget sig af en Messedreng, der var kommet til Skade paa et Skib, hvor Jens Ole var forhyret. Han skulde til Behandling i East London. Her tog Jørgen og Eileen sig saa godt af ham under hans Ophold her, at hans Familie gerne vilde gøre Gengæld i deres Hjem, nu de var i Jylland. De var helt overvældede over den Modtagelse, de fik der.

De var i Virum Sct. Hansaften. Vi glædede os til, at Eileen skulde opleve, hvordan vi fejrede den med Baal i Furesøparken. Trods store Anstrengelser lykkedes det for engangs Skyld ikke at faa antændt Baalet, saa det var en skuffende og trist Forestilling. Fritz og Karen var igen taget til Virum, saa vi alle kunde være sammen ved Afskedsmiddagen den sidste Aften. Det havde været dejlige begivenhedsrige Dage for os alle.

Der fulgte en morsom Fortsættelse af Historien med Messedrengen Jørgen, der havde boet hos Familien i Sydafrika. Da Lillebror i 1958 paa sin første Sørejse sejlede som Messedreng til Equador paa et af Lauritzens Skibe, var Radiotelegrafisten Jørgen.

Vinteren 1956 var usædvanlig streng. Furesøen frøs til, saa man kunde løbe paa Skøjter der. Det er sjældent, det sker.

Stig blev Student den Sommer, saa vi havde selvfølgelig Festmiddag med Tanterne,

Mormor, Esther og Mogens. Erik og jeg havde 25-aars Studenterjubilæum samme Aar. Vi spiste Frokost paa Bellevue Strandhotel og samledes igen om Aftenen til Sammen-skudsgilde hos Dr. Svend Juhl i Søllerød. En helt igennem hyggelig og morsom Dag.

Vi havde lejet Sommerhus paa Strib. Huset laa højt med en dejlig Udsigt over Lillebælt og Lillebæltsbroen. Huset var meget godt med en lukket Veranda udenfor Stuen. Om Dagen var Verandaen et fredeligt Sted, om Aftenen og hele Natten myldrede det med Ørentviste. Jeg har engang set i Tusindvis af Ørentviste paa Vandring. Det var i Journalistgaarden. Vi kom hjem en Aften og hele Muren var dækket af vandrende Ørentviste fra Marken bagved. Saa gjaldt det om at komme op og lukke Vinduer, inden der kom for mange ind. Her kom de fra Grunden under Huset, saa vi kunde ikke forhindre det. Da vi kom, stod der Potteplanter i alle Vinduerne. Dem gruede jeg for at passe. De havde det heller ikke godt. "Jeg giver dem den sidste Olie", sagde min vittige Søn Stig, og gav dem lidt ekstra Vand. Saa stillede vi dem udenfor Huset. Uheldigvis kom Ejeren og hans Kone paa Besøg og saa det ynkelige Syn. Bortset fra Potteplanter og Ørentviste var det et rart Sted. Hver dag vandrede vi ned ad Skrænten til Stranden for at bade.

Jeg skriver mest om vores Sommerferier, da Dagene hjemme gik med Skolegang og Drengenes forskellige Interesser.

Stig havde Musiken, spillede Harmonika, Klaver og Orgel. Paa Holte Gymnasium fik han Klaverundervisning hos Fru Kirk. Der var et rigt Musikliv paa Skolen. Desuden gik han jo ogsaa til Orgelundervisning. Lommepenge tjente han ved at spille paa Danseskole og til private Selskaber.

Lillebror tegnede og malede og gik i nogle Aar om Eftermiddagen paa Holte Gymnasiums Malerskole hos Kunstmaler Klingspor.

Sørens Interesse var Skuespil. Hele Familien var i det Kgl, Teater lige efter Krigen til "Det lykkelige Skibbrud" af Holberg med Poul Reumert i Hovedrollen. Næste Formiddag var han og Lillebror nede hos Farmor for at spille Komædie. Han havde ogsaa Glæde af at gaa paa Holte Gymnasium. Her dyrkede han meget ivrigt Skolekomædie. I 3G. opførte og dirigerede han selv Jean Tardieu's "Lille Konversationssymfoni" som blev vist i T.V. Da han kom til Sydafrika spillede han der med i et Amatørteater.

Søren og Lillebror havde ogsaa en fælles Interesse. De var medlemmer af Lyngby Roklub og tilbragte i Sommerhalvaaret mange dejlige Timer paa Lyngby og Bagsværd Sø.

Alle vores 3 Sønner har i Dag Stillinger indenfor deres medfødte Talent og Interesse. Stig er Organist og Lillebror Lektor i Kunstforståelse. Søren er i Filmbranchen. Det har bragt ham vidt omkring fra Grønland, Island og Færøerne i Nord til Afrika i Syd. Til Rusland og U.S.A. og selvfølgelig rundt i Europa utallige Gange.

Jeg havde travlt med det daglige og med at hjælpe Pernille. Vi anskaffede bl.a. en Draisine til hende. Hun blev helt flink til at køre den. Da hun skulde bruge baade Arme og Ben, gavnede den hende meget. Erik havde i de Aar meget Arbejde for Aller med at skrive, oversætte og redigere. Nogle Aar var han paa Bogmesse i Frankfurt for Aller for at finde Nyheder til de forskellige Blade. Alle Drengene hjalp mig utrolig godt med Pernille. Hun havde meget Glæde af Musik og var navnlig glad for Kathleen Ferrier's Sang. Saa vi anskaffede selvfølgelig Plader med hende til Pernille. Hver dag ventede hun med længsel paa, at Stig skulde komme hjem fra Skole, saa han kunde spille lidt for hende.

Den 3 juni 1955 spillede Stig i Radioprogrammet "Ungdommens halve Time". Under billedet i "Se og hør" stod "Den unge komponist og gymnasieelev Stig Volmer Jensen i Virum har under paavirkning af den omsiggribende eksamensfeber komponeret en aktuel og sørgelig "Examination Blues" som Otto Leisner vil give lytterne lejlighed til at høre i komponistens egen udførelse. Her spiller komponisten stykket igennem for sine søskende".

I 1957 fik Lillebror Realeksamen fra Virum Skole. Han tegnede de næste Aar paa Glyptoteket hos Henrik Bloch og Svend Okkels for at komme paa Akademiet og fortsætte sin uddannelse der. Den Sommer lejede vi Sommerbolig i Bisserup, ikke langt fra Næstved nær Holsteinsborg Gods.

Det var et dejligt Sted med Bademuligheder og smukke Omgivelser. Vi havde en god Ordning med at spise Middag i Musse's Pensionat, saa vi kun skulde lave Morgen og Aftensmad. Jeg hentede hver Dag Middag til Pernille og mig, som vi spiste hjemme, det var en Fordel for os alle. Og saa fanges der Rejer der. Det er de bedste Rejer, jeg nogensinde har smagt, de var jo friskfangede. Vi var dernede i 14 Dage. I September havde vi lejet Journalistforbundets Sommerhus i Ängelholm. Nu var det ualmindelig koldt og vaadt den Sommer. Der var kun en lille Kakkellovn i Stuen. Den kunde ikke varme hele Huset op, saa det var en kold Fornøjelse. Naar jeg skulde i Køkkenet tog jeg Overtøj paa. Huset er stort og hyggeligt med en stor Stue, Køkken og et lille Værelse nede og tre Soveværelser paa 1 Sal. Det ligger paa en smuk Naturgrund med store Fyrretræer. Det er nær Vandet, Skälderviken, med Udsigt til Kullen og med en dejlig stor Sandstrand. Vi tilbragte selvfølgelig saa meget Tid ude som muligt, og badede naar Solen skinnede, men maatte vende hjem, inden Maaneden var gaaet p.Gr. af Kulden.

Vi kom til at holde meget af Ängelholm og havde de følgende Aar mange dejlige Ferier derovre. I 1958 fik vi endelig Bil, en Fiat 600, det gjorde det endnu lettere at rejse til Sverige. Vi var der Foraar og Efteraar, aldrig i Skoleferien der var forbeholdt Børnefamilier.

I 1958 kom Erik Andersen og Ruth paa Bryllupsrejse til Danmark fra Sydafrika. Vi brugte igen Havehuset til Gæsteværelse, og havde selvfølgelig en morsom Tid sammen. De var her ogsaa til en festlig Sct. Hansaften, og denne Gang brændte Baalet. Bagefter var vi et større Selskab af Venner, der fortsatte Festen hjemme. Jørgen havde i sin Tid hjulpet Erik A. med at komme til Sydafrika efter Krigen. Da Jørgen en Overgang rejste fra East London, blev Erik hans Efterfølger som dansk Konsul. De Gange Erik var i Afrika besøgte han naturligvis Erik A., og skrev nogle Artikler i Familiejournalen om ham og hans Tilværelse i hans nye Land.

I 1959 lejede vi et lille Hus i Asserbo, hvor Søren og Lillebror var med os. Vi havde en god svensk Pindevogn, som vi kørte Pernille i, naar vi skulde den lange Vej gennem Plantagen til Vandet. Det er et af de bedste Steder paa Nordkysten at holde Ferie med Plantagen og den gode Strand.

Efter Studentereksamen studerede Stig Musik paa Universitetet, hvor han mødte Gurli. Vi fik en dejlig Svigerdatter og i Februar 1960 blev de gift i Virum Kirke. Bagefter spiste vi paa Lottenborg og drak Kaffen hjemme hos Mormor. De havde været heldige at faa en Pensionistbolig i Brede, hvor Kommunen lod unge Familier og Pensionister flytte ind samtidig. De unge kunde bo der i 5 Aar, saa eventuelle Børn var jo smaa og til Glæde og Underholdning for de Gamle. Stig holdt op paa Universitetet og fik Arbejde paa Kontor i et Forsikringsselskab, da de giftede sig.

Vi havde Sølvbryllup i Maj, og vilde blot holde det med vores Børn. Erik og jeg spiste Frokost hos Mormor sammen med Esther og Mogens. Mormor var desværre ikke rask den Dag. Vi vidste, at Olivia med Mand og Datter vilde komme paa Ferie i Danmark i begyndelsen af Maj og bo i Virum, hvor en Dame, der var ansat i Turistforeningen lejede Værelser ud. Den nøjagtige Dato kendte vi ikke. Selvfølgelig ankom de om Eftermiddagen. Saa vi inviterede dem naturligvis til Middag. Der var smukt Bord og fin Middag, da de kom et Par Timer senere, men de vidste ikke, at vi havde Sølvbryllup. Senere paa Aftenen ringede vi efter Mik og Margrethe. Mik kendte jo Olivia fra Ferien i Tavnäs 1947. Det var rart, at de kunde komme. Det blev en underholdende Aften for Gæsterne.

Mor var ikke rask og Dr. Prag foreslog hende at komme paa Hospitalet til en Undersøgelse. Mor tænkte lidt over det. Hun gik saa ned til ham og sagde "Jeg har det godt". "Det er Løgn", sagde han, men Mor vilde ikke indlægges. Den sidste Dag Mor var i Virum, var en dejlig Sommerdag, hvor hun kunde hvile i Hængekøjen i den Have, hun holdt saa meget af. Her talte hun med Stig og sagde til ham "Du maa ikke svigte Musiken". Hun laa saa hjemme, og Esther passede hende. Den sidste Tid boede hun hos Mor. Mor fik sit Ønske opfyldt om at dø i sit eget Hjem. Det skete om Natten den 31 August. Kort Tid efter blev Huset revet ned.

Om Efteraaret sagde Stig sin Stilling op og begyndte Orgelundervisning hos Organist ved Virum Kirke Mogens Bang for at blive Organist. Stig levede nu af forskellige Studenterjob. Paa et Aar gennemførte han Uddannelsen og fik en fin Eksamen fra Konservatoriet. Imponerende! Han havde virkelig opfyldt Mormors Ønske.

Lillebror kom paa Akademiet dette Aar og tog samtidig en Uddannelse som Radio-telegrafist.

1961 var et skelsættende Aar. Vi blev Bedsteforældre. 16 Februar kom Filip og Stefan til Verden paa Virum Fødeklínik. Det var en stor og glædelig Oplevelse for os alle i Familien. De var eenæggede Tvillinger og ualmindelig søde og kønne. I Begyndelsen var det svært at se Forskel. Det var et morsomt Syn, baade naar de laa ved siden af hinanden eller i hver sin Ende af Sengen som et Spillekort. At det var svært at se Forskel, har jeg selv prøvet. Jeg hentede dem i Barnevognen en Søndag Formiddag, saa Gurli kunde gaa i Kirke i Geels Kirkesal, hvor Stig spillede. Jeg skulde give dem deres Flasker om Formiddagen. Jeg varmede en Flaske og gav først den ene hans Maaltid. Saa lagde jeg ham tilbage i Barnevognen. Varmede næste Flaske og da jeg kom tilbage, kunde jeg ikke huske, hvem der havde spist, de lignede jo hinanden. Jeg maatte tænke mig grundigt om. Jeg fandt ud af det, saa de fik Mad begge to. Aftenen inden Barne-daaben tog vi ned til Gurli og Stig for at tale om næste Dags Arrangement. Vi skulde spise hjemme hos os. Gurli var syg og laa med stærke Galdestenssmerter. Stig og jeg

byttede, saa jeg kunde tage mig af Tvillingerne om Natten. De blev døbt i Geels Kirkesal. Ingrid var Gudmor til Filip og jeg til Stefan. Filip havde sin Oldemor's (Stigs Farmor) Daabskjole paa, Stefan sin Farmors. De var meget fine. Heldigvis kunde Gurli være med, men i Sommerferien blev hun syg igen og opereret i Svendborg.

1961 var et Eksamensaar. Søren blev Student, Lillebror samtidig Radiotelegrafist. Saa vi kunde fejre dem begge ved Familiemiddagen. Stig blev Organist om Efteraaret. Efter Eksamen sejlede Lillebror den Sommer for Laurtizens Rederi. Søren gik paa Universitetet det første Aar efter Studentereksamen, men i Sommeren 1962 rejste han til Sydafrika til Erik Andersen, som i 1958 havde inviteret ham til at komme derned, naar

han var færdig med Skolen. Søren tilbragte de næste 1½ Aar i Afrika.

I 1962 om Foraaret var Gurli og Tvillingerne med i Ängelholm i 8 Dage. Nogle Aar efter kom hele Familien rejsende fra Aalborg og var med os en Uge. Vi har alle i Familien gode Minder derfra.

Det var selvfølgelig fantastisk morsomt at følge Tvillingernes Udvikling. Gurli ventede Maria i Oktober 1962. Da Tiden nærmede sig, kørte Lillebror og jeg med Drengene til Mormor og Morfar i Hvidkilde, hvor de skulde være til Fødslen var overstaet. Gurli fik Maria paa Amtssygehuset i Gentofte. Det var dejligt, at vi ogsaa fik en Pige i Familien. Stig fik det Efteraar en Stilling som Organist ved Vesterkær Kirke i Aalborg. Han var deroppe alene de første Maaneder og søgte Lejlighed. Gurli flyttede op til os med Børnene, hvor vi holdt Jul sammen. Nytaar tog Gurli med Maria paa Besøg i Aalborg. Det var langt væk, at have Familien, vi vilde savne at se Børnebørnene ofte. Vi maatte glæde os til Ferierne.

Vi havde siden Mormors Død haft Flyglet staaende i Dagligstuen. Nu skulde det sendes til Aalborg. Stefan kom ud fra Stuen, hvor han overværede Flyttefolkernes Arbejde og sagde glædesstraalende "De leger borte tit-tit". Børns bemærkninger er herlige.

Tvillingerne var en Dag med Gurli i Kirke. Hun gik til Alters, og da hun kom ned til dem igen, spurgte Stefan "Hvad fik du at spise?" "Det var en lille Kiks" sagde Gurli. "Var der nogle med Leverpostej paa?" spurgte Stefan.

I Maj 1963 tog vi med Esther og Pernille til Maria's Barnedaab i Aalborg. I Juli lejede vi et lille Sommerhus i Gug, saa vi kunde være sammen med Familien, det var jo dejligt at gense Børnebørnene. Dengang gik Aalborgbaadene endnu, og om Sommeren var der ogsaa Dagbaade. Det var en rar Maade at rejse paa. Det savner man i Dag.

Søren var i Afrika, og Lillebror sejlede den Sommer med "Disco" paa Grønland. Vi havde god Kontakt til alle. Vi skrev hver Uge og sendte Breve og Nyheder videre rundt. I de 1½ Aar Søren tilbragte i Sydafrika, arbejdede han det meste af Tiden i Erik Andersens Forretning "Dana Seeds" i East London. I Juni tog han til Durban, hvorfra han i nogle Maaneder kørte som Sælger af Tæpper og Linned. Her er nogle Uddrag af Breve fra den Tid:

Jeg har 12 kufferter, så I kan nok forstå, at der er noget at se efter og demonstrere. Denne uge var jeg så for første gang ude alene med en indfødt. Vi kørte Opel Karavan. Den klarede glimrende de 6-700 kilos bagage selv på de temmelig dårlige veje, vi ofte må ud på. Denne uge kørte vi - og det vil vi hver uge - c. 1000 km. ...

...Vi tog allerede søndag tilbage til Matatiele-området, og havde en god begyndelse, men fik en slem forskrækkelse om onsdagen, da bilen som sagt brød sammen. Det skete heldigvis lige uden for en landhandel, at motoren stoppede, så vi rekvirerede en mekaniker fra den eneste garage i miles omkreds til at hente os hjem til byen Mount Fletcher, en fuldstændig Wild West kopi med c. 30 huse strøet op langs grusgaden. Resten er tavshed. I dette værksted tog så bilen ferie ugen ud, indtil reservedelene ankom og blev sat i de gamle deles plads. Jeg selv led alle kedsomhedens kvaler i ventetiden. For det første havde jeg været så smart kun at tage "Teenagerlove" med mig, og den var hurtigt læst, for det andet var bilen så smart at lægge sig til hvile i en by, hvor der ikke fandtes en stump lektüre. Jeg forsøgte at gå mig en tur, men det kan man overhovedet ikke tillade sig som hvid mand hernede, hvor den slags idiotisk beskæftigelse er forbeholdt de lavere klasser af den anden kulør. Man bliver af de indfødte selv betragtet som sindsyg og en sådan afslappet spadseretur bliver en slags spidsrod langs deres undrende øjne. Hvor vilde det dog være meget lettere, hvis jeg bare kunne tale deres sprog. Jeg kan lidt, men man kan jo ikke klare sig i alle livets situationer med talord.

Fredag tilbragte jeg med at stirre på mekanikerens arbejde, og det var en helt fantastisk forestilling. Det så bestandig ud for mig som om manglen på kvalificeret værktøj

ville standse hele foretagnet og bilen smidt væk, men han fandt bestandig det lille gråspurvekolombusæg, som frelste foretagnet til næste sisyfosten. Han agerede som en stangspringer, der kravler i luften med alle fire og tager rekorden. Jeg var ikke alene fuld af beundring, men også en hel del lettet, da vognen sluttelig stod parat. Vi fik den fredag ved lukketid og trillede til Matatiele, 45 miles, hvor vi ville tilbringe natten i civiliserede omgivelser.

Brev nr. 2.

Sidste uges arbejde var temmelig skrap, og jeg blev hver dag meget træt. Vi havde en helvedes masse regn netop oppe i Matatiele distriktet, og vejene var fuldstændig opblødte og hullede, som havde der været krig. Vi foretog faktisk mere pløjning end kørsel, og det sinkede naturligvis meget. Set fra et forretningsmæssigt synspunkt var det ikke strålende. Det er dårlige tider deroppe, for de indfødte har haft en dårlig majshøst og har altså ingen penge. Jeg kommer godt ud af det med traderne, det er allesammen flinke omend ofte noget primitive mennesker, altid hjertelige. Man kommer naturligvis også ud for sure typer, der ikke har andet end klager og nu sidste uge var jeg svært uheldig i at træffe en stor mand i hans dårlige humør. Jeg havde hele ugen været rundt og fået ordre fra hans stores og kom om torsdagen ind til ham for at få dem bekræftet. Han var ikke tilfreds med en ordre fra en ny mand, han havde fået som bestyrer på en af stationerne. Den var meget stor, og han begyndte irriteret at korrigere og strege ud. Jeg havde naturligvis ikke gjort andet end at tage ordren, som de havde bedt mig tage den, denne nye bestyrer og hans kone, jeg skal jo ikke lære folk at købe ind. Denne store mand var imidlertid i dårlig humør og stregede temmelig rigeligt, så af og til forsøgte jeg at forklare ham et og andet og grunden til, at det var bestilt. Men pludselig tog fanden ved ham, og han rev alle ordrene i stykker for næsen af mig. Jeg var temmelig nedtrykt, da det var hele ugens arbejde, men kunne mærke, at jeg i hvert fald ikke skulle begynde at diskutere med ham. Det var skrækeligt. Men han havde altså opfattet mig forkert og påstod, at jeg prøvede at lære ham noget om hans forretning. Jeg havde været høfligheden selv. Jeg tilbragte en ualmindelig forfærdelig eftermiddag, så hen imod fem gik jeg tilbage til ham og forklarede ham et og andet om mine sprogvanskeligheder og undskyldte og spurgte om der ikke var tale om en sørgelig misforståelse og foreslog at skrive alle ordrene forfra igen. Så det endte med at vi kom fint ud af miseren. Han undskyldte og gav mig lov til at bringe ordrene igen. Den slags må man altså tage i brug, hvor penge og prestige står på spil. ...

Det var forøvrigt nogle smukke uldne Tæpper i kønne Farver. Søren gav Pernille et, som hun havde Glæde af i mange Aar.

Lillebror sejlede i Kystfart ved Grønland den Sommer. En Dag i Begyndelsen af August, da jeg som sædvanlig læste Avisen ved vores Morgenmaaltid, stod der en kort Meddelelse, at Telegrafisten paa "Disko" var blevet saaret ved en Vaadeskudsulykke. Saa snart Kontoret paa Grønlands Handel var aabent, ringede vi, men de kunde ikke oplyse noget. Timerne var lange, indtil vi hørte fra Lillebror. Her er hans Telegram og Brev, og paa vores Forespørgsel Telegram fra Distriktslægen i Julianehaab.

TELEGRAM

1419
julianehåb 20/19 9 1240

~~elt~~
volmer jensen parcelvej 152 virum

TELEGRAM

opereret igår for ufarligt vådeskudssår i maven stop
alt vel
kærlig hilsen lillebror

1419 152

TELEGRAM

1789
julianehåb 33 12 1305

TELEGRAM

~~elt~~
volmer jensen parcel vej 152 virum

RAM

jan preisler opereret 9/8 for salonriffelskud i maven stop ingen
indvendige læsioner stop jan fuldt velbefindende nu stop
han udskrives om cirka otte dage
hilsener distriktslægen 951

Kære allesammen.

Julianehåb den 8 aug 63

Da jeg formoder I hellere vil have et ulæseligt brev, skrevet i hånden, end et maskinskrevet et om mange dage, har jeg altså sat mig til at skrive. Mit telegram regner jeg med at I har modtaget, jeg havde sådan set ikke selv tænkt på at give jer besked før engang skriftligt, men da en af sygeplejerskerne kom med et telegram lægen havde udfærdiget idet hun fortalte at tilfældet havde været omtalt i pressen, var det jo ikke umuligt at det også har været broadcast hjemme, så derfor et par ord.

Jeg havde i forgårs set film i salonen. Klokken var omkring 24 da filmen var færdig. Da jeg kom ud på dækket hørte jeg en hel række skud, og så at 3.stmd. og en af jomfruerne stod og skød med riffel efter et isbjerg. Jeg prøvede så først 3 styrmandens, en riffel med magasin til 20 skud. Derefter prøvede jeg jomfruens enkeltskuds. De havde just købt dem. Vi stod som sagt henne agter, og da en patron gik fast for 3 styrmanden gik vi ind i gangen, hvor der var lys, for at pille den ud. Jeg stod med jomfruens gevær, der var tomt, da jeg selv havde gjort det. Jeg stod så og spændte det og trykkede af. Der lyder et knald, og jeg fik sviende ondt i maven hvorfor jeg løber op til migselv for at se om det blot var lufttrykket eller hvad det var. Det viste sig, at jeg var helt blodig på maven, hvorfor jeg selvfølgelig tilkaldte hjælp. På det tidspunkt kom jeg til klarhed over, at det måtte være 3 styrmandens bøsse, der var gået af idet han må have ramt fænghætten. Derefter kom 1. styrmanden op og lidt efter kom doktoren fra Narssarsuaq samt KGH's agent derude. Doktoren undersøgte såret og fastslog, at det ikke var alvorligt. Han forbandt det og kørte så op igen for at rekvirere flyver eller anden transportmulighed. En timestid senere var han tilbage, havde ordnet det således at vi kunne sejle til Julianehåb med en lystkutter, der var fortrinlig at sejle med. Jeg fik først lige noget morfin, og derefter blev jeg lempeligt listet ud af 3 matroser og svunget ud

over skibets side ned i båden. Lægen, en meget flink læge, sejlede med og tog forskellige prøver undervejs. Vi sejlede ved halvtre tiden og ankom til Julianehåb ved 9 tiden. Jeg fik så taget et par blodprøver, lægen sagde, at han måtte operere for at se, om der var nogle indre blødninger. Han ville desuden se at få en kirurg, Poulsen fra Sana, herved. Kirurgen kunne være her ved 5 tiden, og imens blev jeg røntgenfotograferet samt fik et apparat med saltvand sat på armen. Den beholder blev senere byttet om med blod. Klokkeren 5 ankom Poulsen, jeg har truffet ham engang før, da han sejlede fra Gbh til Egedesminde med os. Sjøvt nok sagde hovmesteren til mig dengang "Ham skal man behandle godt. Det kan være, han en dag skal skære i en". Han undersøgte såret, der var hul i midten af maven og et ude i siden, således at patronen, som jeg også påstod, var gået ind midt i og ud af siden. Operationen blev berammet til kl 7 og inden den tid fik jeg utallige indsprøjtninger og blev røntgenfotograferet igen. Kl syv kom jeg på operationsbordet og blev bedøvet med æther af den narkoselæge, der var taget med Poulsen herved.

Jeg vågnede først ved 3-tiden, og troede faktisk ikke jeg var blevet opereret endnu. Jeg fik så et par indsprøjtninger mere, og har iøvrigt fået penicillin og streptomycin hver 4 time og skal blive ved med det foreløbig.

Da jeg vågnede her til morgen, regnede jeg med at det var torsdag, og at Disko ville ankomme om eftermiddagen, men det viste sig at være fredag, og Disko havde været her igår. Jeg ville nemlig gerne have haft nogle ting dernede fra, men midt på dagen kom en af lægerne med min slåbrok og med en hel taske fuld af en masse ting, jeg havde brug for - deriblandt et par bøger. Så nu er jeg godt dækket ind. Jeg skal blive her på hospitalet i 10-12 dage, så det vil passe fint at hoppe på Disko næste gang den kommer.

I morges fik jeg 2 gange amerikansk olie, første gang blandet op i hvidtøl, hvilket jeg kastede op lidt senere. Derefter fik jeg det i citron, og det var glimrende. Jeg fik så lavement, gik ud på WC og fik faktisk maven igang. Da Poulsen senere undersøgte mig igen, sagde han, jeg skulle have lavement igen her til aften. Også det virkede fint. Såret var heldigvis af ufarlig karakter. Det havde været en cm fra bughinden, men havde kun pløjet sig gennem muskler og kød. Det er aften nu, og jeg kan allerede selv rejse mig og stå op og krybe til køjs igen. Jeg ligger på en to-sengs stue sammen med en dreng der for 6 dage siden faldt og slog sig. Han kan tude ret meget, men ellers er her ro og fred. Jeg får kun havresuppe og the og har indtil nu kastet op hvad jeg har fået. Har dog stadig aftensmaden i mig.

Poulsen rejste tilbage her til aften, flyveren er vist endnu ikke kommet. Han er meget venlig og behagelig, så det lønner sig altså at behandle den slags mennesker godt. Han skulle iøvrigt hilse mig fra sin kone.

Nå, det er snart ikke til at læse hvad jeg her skriver. Jeg skriver til jer på maskine, hvis jeg en dag kan finde en. Jeg fik forresten telegram fra foreningen idag, hvori de skriver at "KGH afslår sommerferieafløsning brev følger". Det er sendt over Lyngby Radio, men transiteret fra Julianehåb, hvilket er meget venligt af dem. Styrmandene kan iøvrigt bruge min telefonisender, hvilket de også gør.

Jeg slutter for i aften, og vil se at få brevet afsted på en eller anden måde. Jeg har det efter forholdene glimrende, men selvfølgelig lidt mat i knæene. Min adresse er altså indtil videre Sygehuset Julianehåb.

De kærligste hilsener til alle fra
Lillebror.

Kirurgen og Narkoselægen, der fløj fra Godthaab til Julianehaab og opererede ham, omkom da Militærflyet paa Tilbagevejen styrtede ned. Det var en forfærdelig Tragedie.

Da Lillebror var rask nok, kom han igen ombord paa "Disko". I Egedesminde traf han Benthe, der var Sygeplejerske paa Hospitalet det Aar, saa det var en happy ending paa den dramatiske Sommer. I mange Aar laa hans Skjorte i Skabet derhjemme med de to Skudhuller, hvor Kuglen var gaaet ind og ud.

Vi var i Ängelholm i September, da Lillebror kom hjem fra Grönland. Han kom over til os i sin første Bil en rød 2 CV. Bilen skulde køres til, saa vi fik nogle dejlige lange Ture bl.a. til Kullen.

Julen det Aar var vi i Aalborg sammen med Lillebror, der 1 Juledag kørte i sin Bil til Rom, hvor han og Søren havde aftalt at mødes, naar han kom med Fly fra Sydafrika. Planen lykkedes fint og efter et Ophold i Rom, kørte de tilbage til Danmark gennem Frankrig via Paris. Det var dejligt at se Søren igen. De følgende Aar arbejdede han i Turistforeningen og tog en Læreruddannelse paa Hellerup Seminarium. Han lejede et rart Værelse i Taarbæk. Det er med den lille Havn et af de hyggeligste Steder langs Strandvejen.

Der var liv og glade Dage, naar Børnebørnene kom paa Besøg. Familien fra Aalborg kom som Regel i Sommerferien. Dejligt at se dem, der gik jo mange Maaneder imellem deres Besøg. I September var vi igen i Ängelholm.

Vi var glade for vores Ferier derovre. Vi boede nær Vandet med fine Bademuligheder, og i godt Vejr tilbragte vi hver Dag mange Timer paa Stranden. Erik havde sit Arbejde med, og en Gang om Ugen kørte vi til Danmark. Vi købte ind i Virum, hvor jeg lavede Mad til et Par Dage, som vi tog med tilbage. Erik var så i Valby med Manuskriptet i Mellemtiden. Vi glædede Pernille med lange, smukke Bilture paa Hallandsaasen, til Torekov og Baastad, en Heldagstur til Kristiansstad over Søderaaen, der var utallige Muligheder. Vi besøgte flere Gange Inge og Knud i deres dejlige Feriebolig paa Søderåsen, lige som de kom til os i Ängelholm. Sidste Gang vi var paa Ferie i Ängelholm, havde vi Pernille med fra Ebberødgaard. Der havde været Vandskade i Køkkenet. Nu var der installeret et godt nyt Køkken, og i det lille kolde Værelse bag Køkkenet var indrettet det dejligste Badeværelse. I Stedet for den lille Kakkelovn var der Kamin. Det var alt sammen en stor Forbedring. Da vi kørte, sagde Pernille "Farvel Sommerhus", og det var som sagt sidste Gang i Ängelholm.

Lillebror sejlede igen til Grønland den Sommer, og han og Benthe fløj i Efter-sommeren tilbage til Danmark. Vi var som sagt i Ängelholm, da de kom hjem. Her besøgte de os, og det var en stor Glæde for os at lære vores nye Svigerdatter at kende. Den 2 November var der Bryllup i Toreby Kirke og Frokost paa Marielyst. Jeg kørte til Lolland med Lillebror og Søren. Erik blev hjemme hos Pernille.

Lillebror havde faaet Stilling som Telegrafist i Forsvaret. I Begyndelsen boede de i en hyggelig Lejlighed i Roskilde. Aaret efter flyttede de til Lyngby, hvor Stuelejligheden hos Esther og Mogens var blevet ledig. Joakim blev født d. 20 Juni paa Virum Fødeklirik. Hvor var det dejligt med et nyt lille Barnebarn. Familien fra Aalborg var paa Ferie i Virum og med til Barnedaaben i Lyngby Kirke. I September tog vi igen til Ängelholm. Vi havde en hyggelig Juleaften i Lyngby hos Benthe, Lillebror og Joakim.

I 1966 blev Lillebror overflyttet til Stationen paa Dueodde. De fik en god Bolig i Aakirkeby, saa nu lejede vi af Journalistforbundet Salenehuset ved Gudhjem i Maj. Jeg kendte Bornholm fra tidligere Besøg, og synes det er et af de smukkeste Steder i Danmark. Jeg var med en Skolekammerat paa Sommerferie i Allinge et Aar, og i en Paaskeferie med Spejderskolen, hvor vi boede i Aakirkeby og tog Udflugter derfra hele Øen rundt. Saa jeg glædede mig til at gense det hele. Jeg havde selv besøgt

Benthe og Lillebror et Par Dage tidligt paa Aaret, inden vi tre tog derover 1 Maj. Salenehuset ligger dejligt med Grund helt ned til Vandet. Der er den smukkeste Spadseretur gennem Skoven langs Vandet til Gudhjem, som vi besøgte jævnligt bl.a. for at hente røgede Sild. Det var en dejlig Maaned, hvor vi havde Lejlighed til at være sammen med Familien, naar de havde fri. Esther og Mogens kom ogsaa paa Besøg et par Dage og gensaa nogle af Stederne fra deres Bryllupsrejse i 1939. I Aftenberlingen læste vi en Artikel om en Uddannelse paa Akademiet, saa man kunde undervise i Kunst i Gymnasiet og paa Seminarier. Vi sendte den til Lillebror, der var interesseret og begyndte den 2-aarige Uddannelse i Efteraaret 1966. Familien flyttede ind i Lejligheden paa 1 Sal, og igen havde vi den Glæde at følge vores Barnebarn Joakims Udvikling. Han var saa morsom, naar han kom ned om Morgenen, naar vi sad ved Morgenbordet. Saa tog han nogle ordentlige Løbeture frem og tilbage gennem Stuerne.

I Maj 1967 lejede vi igen Salenehuset. Denne Gang rejste vi over Ystad. Sejlede til Malmø, hvor vi var ved 6-tiden for at køre til Ystad og overnatte paa Hotel der. Det regnede stærkt, og efterhaanden blev det en uigennemsigtig Taage. Farten var nede paa 20-30 km. Jeg hang ud af Vinduet for at passe paa Grøften i højre Side. Vi naaede først Hotellet ved 10-tiden. Pernille havde siddet ganske stille under hele Turen, men da vi stod ud, gav hun mig spontant et Kys. Hun var glad for, at Turen var godt overstaaet. Hun har mærket den anspændte Situation. Næste Dag straalende Solskin, da vi sejlede til Rønne. Vi havde igen en dejlig Maaned i Salenehuset, kørte hver Dag lange Ture og badede som Regel ved Dueodde. Det er morsomt, at Foraaret paa Bornholm kommer senere end paa Sjælland, hvor vi har haft Anemoner og udsprungne Bøgeskov. Her faar vi det hele igen. Stig holdt en Uges Ferie hos os og fløj frem og tilbage til Aalborg. Det var første Gang, at han var paa Bornholm, saa der var hver Dag Udflugter til alle de kønne, interessante Steder. Det samme var Tilfældet, da Lillebror besøgte os nogle Dage.

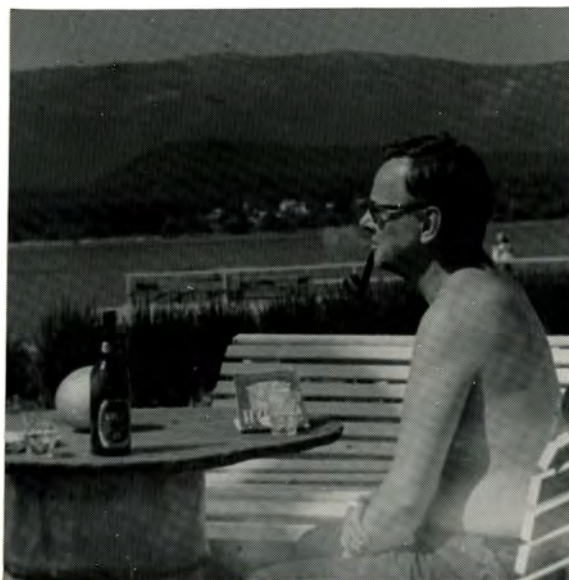
Vi havde bestemt os for et Gensyn med Jämtland. Vi havde sidst været der i 1954. Vi anskaffede os et Katalog over Ferieboliger og lejede et Hus for Enden af Sundsjöen, hvor Vejen gaar op til Tavnäs. Jens Ole vart ansat i et nyt Rederi, der sejlede København-Frederikshald. Den 10 Juni tog vi med Baaden til Norge. Vi kørte til Trondhjem med et Par Overnatninger undervejs. Vi naaede sent dertil, og alle Hoteller var optagede. Heldigvis fandt vi et dejligt Logi oppe over Byen i "Skistuen". Selvom Klokken var mange fik vi Middag, den dejligste kogte Laks. Det var et ualmindelig godt Sted, vi havde fundet. Næste Formiddag tilbragte vi i Byen med et længere Ophold i Domkirken,

hvor der blev spillet paa Orglet. Det kunde ikke være bedre, Pernille nød det. Om Eftermiddagen kørte vi over Storlien til Åre med et Ophold ved Tännforsen. Det er en betagende Oplevelse, hver Gang man ser det. Vi overnattede i Åre og fortsatte næste Dag til Huset, vi havde lejet. Her var sket en Misforstaaelse. Huset var lejet ud, og vi blev henvist til en Bolig i Tavnäs. Vi sad lidt i Huset og blev saa enige om, at det var en Nødløsning, der var foretaget, og at det kunde vi ikke finde os i. Vi tog først til Gällö og boede den Nat paa et Pensionat, Klokken var mange og Kontoret

i Östersund var lukket. Næste Dag tog vi derind og beklagede os. De tilbød saa 8Dage i Frösöens Semesterby. Resten af Sommeren var alt optaget der. Det var et Held i Uheld, det kunde ikke være bedre. Husene ligger højt og er godt indrettet med en stor Stue med 2 Sengepladser, et Kammer med 2 Køjer, lille Badeværelse og et lille praktisk Køkken. Langs Huset en overdækket Veranda med den smukkeste Udsigt over Storsjöen og Fjeldene. Ikke langt derfra er der en stor Campingplads med en Forretning. Ligeledes i Nærheden et stort Friluftssvømmestadion, som vi benyttede flittigt.

En Dag kørte vi til Järpen til Nisse, hvor Hr. og Fru Persson var paa Ferie, og en Dag til Pelle og Familien i vores gamle Bolig i Tavnäs. Det var selvfølgelig et hyggeligt, morsomt Gensyn efter alle Aarene. Det var vidunderligt at være i Jämtland igen. De næste tre Aar holdt vi Sommerferie i Frösöens Semesterby. Hjemturen gik gennem Härjedalen til Rörås i Norge og igen med to Overnatninger til Frederikshald og med Baad derfra og hjem.

3 September blev Søren 25 Aar. Vi holdt hans Fødselsdag i Virum og samme Eftermiddag blev Jakob født, saa det blev dobbelt Fødselsdag i Familien. Barnedaaben var i Virum Kirke, hvor jeg var Gudmor til vores femte Barnebarn.

I Sommeren 1968 sejlede vi igen til Norge. Paa 5 Dage naaede vi Frösöen, hvor vi skulde bo de næste 14 Dage. Erik var paa Turen meget plaget af en "frossen Skulder", der gav mange Smerter, saa han maatte have Behandlinger, mens vi var i Östersund. Vi opgav derfor et planlagt Besøg paa Tilbagevejen hos Margrethe i hendes Hus nær Tronhjem. Vi kørte til Göteborg og sejlede med Stena-Line til Frederikshavn for at besøge Familierne i Aalborg og Aars, hvor Lillebror havde faaet Stilling paa Gymnasiet efter endt Uddannelse. Pernille fik i Efteraaret nogle Adfærdsvanskeligheder og kom til sidst paa Ebberødgaard. Der var jo elendige, gammeldags Forhold, saa efter et Par Maaneder prøvede vi igen at tage hende hjem, med samme negative Resultat. Personalet var fint, men de var for faa til at gaa ud med dem. Hver Eftermiddag hentede vi hende, saa hun kunde faa frisk Luft og Motion. Selvfølgelig var hun hjemme paa Ferier. Et Aar var vi i Journalistforbundets Hus i Søndervig, et andet Aar i Ängelholm.

I Sommeren 1969 havde vi aftalt med Stig at mødes i Semesterbyen paa Frösöen. Erik og jeg kørte derop og naaede Huset ved 12-tiden. Stig kom med Tog midt paa Dagen og spadserede fra Stationen ud til Semesterbyen. Det var en lang, varm Tur, saa efter et Bad tog vi ind til den hyggelige Restaurant "Hov" ved Fornbyen. Vi havde en meget hyggelig Uge sammen, med Besøg i Järpen hos Nisse og selvfølgelig til Tavnäs hos Fru Persson, han var død Aaret før. Vi fik et Chok, da vi kørte op paa Gaardspladsen. Der var kun røgsværtede Rester tilbage af vores gamle Bolig, det var et trist Syn.

I Sommeren 1970 tog vi for sidste Gang til Jämtland, med 14 Dage i Semesterbyen. Midsommeraften kom Olivia og hendes Mand ud til os. Jeg har altid syntes, at man skal tage nordpaa om Sommeren, den friske Luft og Lyset, her kan man virkelig tale om lyse Nætter, er meget stimulerende.

Sommeren 1968 fik vi i Familien endnu engang den store Glæde med en ny Svigerdatter, Mariann, der flyttede sammen med Søren i hans hyggelige Lejlighed i Krusemyntegade.

Den 3 September 1970 blev de gift i Aalborg. Da det meste af Familien boede i Nordjylland, Mariann's Søster og Svoger i Svendstrup, Lillebror og Familie i Aars, tog Mariann's Forældre og vi til Aalborg, hvor vi alle fik en festlig Aften hos Stig og Gurli.

Der var en god Forbindelse med Fjerritslevbussen, der kørte gennem Aars,, saa et Par Gange tog jeg med den derop. Jeg stod paa ved Holte Raadhus, saa det var nemt. Andre Gange kørte vi med Bilen derop og kunde forene det med Besøg i Aalborg. Den 18 Maj 1971 blev Jannik født paa Farsø Sygehus, saa vi kørte til Aars og var et Par Dage hos Lillebror, Joakim og Jakob. Senere paa Sommeren var vi til Barnedaab, hvor jeg var Gudmor til vores sjette Barnebarn. Lillebror fik Stilling ved Næstved Gymnasium fra August 1971, saa Familien vendte tilbage til Sjælland. Vi kunde nu lettere besøge dem.

I November laa Pernille syg med Influenza og Lungebetændelse. Erik blev smittet, og paa Vej fra Badeværelset til Sengen besvimede han og faldt forover paa Ansigtet. Hans Temperatur var over 40 Grader. Han kom paa Hospitalet, og de næste 8 Dage var han uklar. E.E.G. (Encephalogram) var middelsvært abnormt. Hans Helbred havde faaet et Knæk.

Aaret efter laa vi begge med Influenza. Han hentede Termometeret og det samme gentog sig. Han besvimede paa samme Maade, lige forover paa Ansigtet, nu med voldsomt Næseblod og knust Termometer. Jeg ringede efter Falck og kom hurtigt i Tøjjet, saa vi kunde faa ham indlagt. I 1973 var han igen indlagt. I 1974 var vi i Aarhus til Tante Karens 75-aars Fødselsdag i Juli Maaned. Et Par Dage efter Hjemkomsten blev han indlagt med Apoplexi. Stærkt svækket og ikke i Stand til at skrive fik han 1976 tilkendt mellemste Invalidepension.

Valdemarsdag 15 Juni 1972 kom Jonas, Mariann og Søren's dreng, til Verden. Der blev flaget overalt i hele Landet, og det samme vil ske hvert Aar paa hans Fødselsdag. Alle vi i Familien synes med god Grund. Nu havde vi 7 Børnebørn, 6 Dreng og 1 Pige, født 1961 - 62 - 65 - 67 - 71 og 72.

I 1977 fik vi endelig en Pige til. Mariann og Søren fik Louise, der var 1 Aar, da hun kom fra Bangladesh. Hun var virkelig en dejlig Gave til hele Familien. 8 vidunderlige Børnebørn. Hvor har de alle givet os mange morsomme, uforglemmelige Timer.

Vi tog en lille Tur til London i September 1974. Vi skrev til Molly og Sidney, at vi vilde komme. De havde netop Ferie paa den Tid, og vilde være bortrejst, men tilbød os Teaterbilletter efter eget Valg. Vi valgte Musik og fik en dejlig Aften i Operaen til "Don Carlos".

I Sommeren 1975 holdt vi Ferie nær Strømstad. Erik kendte fra sin Barndom i Viborg Ellinor Gad, Datter af Forældrenes gode Venner, der var gift med Boghandleren i Strømstad. Han var dansk Konsul, saa Jørgen og Eileen traf ham og Ellinor ved Konsulmødet i København 1955.

Vi boede først et Par Dage hos dem i Strømstad, derefter i en god Feriebolig i Nærheden. Vi tilbragte et Par Uger der med Ture rundt i den smukke Skærgaardsegn i Bohuslen. Jeg blev syg med den gamle Skavank med Tarmen. Lægen foreslog Indlæggelse, men jeg sagde nej og kom igennem det. Da vi kom hjem sendte Dr. Gørtz mig paa 14 Dages Rekreation i Vallø. Det hjalp, her havde jeg en god Ferie uden Pligter. Jeg bade og gik lange Ture.

Da der i Næstved i 1975 blev bygget et stort Behandlingscenter indenfor Forsorgen, søgte Lillebror paa Pernilles Vegne at faa hende overflyttet dertil med den Be-

grundelse, at hendes Far ikke var rask. Det lykkedes. Her var der smaa Huse med Plads til 12 Beboere. Det var en stor Forskel fra det gammeldags Eberødgaard. Pernille var heldig at komme det bedste Sted med en dygtig Forstander, Anita, der selv havde valgt sit Personale, som hun havde samarbejdet godt med paa Evensølund. Det var en stor Lettelse for os at vide Pernille i saa gode Omgivelser. Selvfølgelig hentede vi hende til Ferier hjemme og kørte paa Besøg derned.

Erik havde faaet et Rejselegat fra Carlsberg gennem Journalistforbundet i 1976. Han vilde til Irland, hvor der i Dublin var arkæologiske Udgravninger fra Vikingetiden. Besøget i Irland omfattede selvfølgelig ogsaa Ferie med Jens og May. Vi kørte i Bil derover i Slutningen af Maj. Første Stop var London, hvor vi havde aftalt at være sammen med Molly og Sidney. Vi var til Middag i deres Hjem og havde en dejlig Dag sammen. Det var over 20 Aar siden, vi havde været paa Ferie sammen i Jämtland, men det føltes ikke sådan. Vi havde jo ogsaa holdt Forbindelsen vedlige i alle Aarene. Baade Lillebror da han sejlede som Radiotelegrafist og Søren paa Vej til Sydafrika havde besøgt Molly og Sidney.

Søren skrev fra London: "Det bedste jeg endnu har oplevet var de timer jeg var sammen med Molly og Sidney". De kørte rundt med ham til alle de kendte Bygninger og Steder i London og endte om Aftenen i deres Hjem, hvor de snakkede sammen til Kl. 12, inden Sidney kørte Søren tilbage til Hotellet. Søren slutter "Jeg ved næsten ikke, hvad jeg skulle have gjort, hvis jeg ikke havde kendt dem, så jeg var meget glad for den dag, og jeg tror ogsaa de syntes, det var morsomt at se mig igen". Dagen efter kørte vi til Liverpool og sejlede om

Natten til Dublin. Fra første Øjeblik holdt jeg af Irland og Ierne. Det er et dejligt Land, saa vi havde sammen med Jens og May en uforglemmelig Uge, hvor vi takket være dem fik set og oplevet Steder vi ikke selv kunde have fundet. Mens vi var der, var der en Aften Sammenkomst i den danske Ambassade. Paa Tilbagevejen gennem England tilbragte vi den sidste Eftermiddag og Aften i Cambridge, for næste Dag at køre til Harwich og sejle hjem.

Vi blev nu hjemme i Virum med Rejser til Familiesammenkomster, Konfirmationer og Maria's Studenterfest i Aalborg. Det samme i Næstved og København efterhaanden som Børnebørnene voksede op. Nu Pernille var i Næstved, gik Erik og jeg hver Eftermiddag lange Ture. Mange Gange kørte vi et Stykke af Vejen med Bussen og kunde paa den Maade variere Turene i det smukke Nordsjælland.

I Foraaret 1984 fik jeg en Dag Synkebesvær og kom paa Hospitalet en Uge. Det var en Spiserørsforsnævring, men de første Undersøgelser var resultatløse. Man foreslog en større Undersøgelse med efterfølgende Operation, men da jeg kunde klare flydende Kost, vilde jeg helst undgaa yderligere Behandling. Det er snart 8 Aar siden og er gaaet godt.

Den 10 Maj 1985 havde vi Guldbryllup. Det blev den sidste store Familiefest i Virum.

Ode til
Mor og Far/Birthe og Erik/Farmor og Farfar
på guldbryllupsdagen

tekst: g+s, med tak til Aakjær
mel.: "Jens Vejmand"

Hvortil nu denne stimlen,
alarm og gøren ved,
når bedst dog tiden rinder
i ro og stille fred?
Jo, vi vil såmænd fejre
et gammelt frønnet par,
som siden fem og tred've
tilsammen levet har.

Nu ser du dem hver morgen
ved deres spisested,
hun søber havregrøden-
så trægt den glider ned-
han rømmer sig og skænker
af potten nok en slat
og får af dagens tidning
et skønsomt referat.

De har et hus i Virum-
(når ret skal være ret:
en murermesterkasse,
hvor malingen er slet).
Her har vi været samlet
til mangt et gæstebud,
og de kun nødigt flytter,
før de skal væres ud.

Men færdes du på egnen
i sol og stille vejr,
og undrer dig ved synet
at to som trasker der,
er det s'mænd nok vor Farmor
der med sin hjerte mand,
får gået løs på livet
langs Furesøens vand.

Når Farfar drog til staden
i første morgengry,
så kimed telefonen
påny, påny, påny,
og Farmor blev urolig, hvad var der
sket, mon dog?
Jo, det var såmænd Farfar,
som atter skifted tog!

Når Farfar selv har ordet,
hans liv var fuldt af sten,
som martyr han jo fødtes,
til selvynk aldrig sen.
Men tænker du: Hvem jævned
hans vanskelige vej?
er svaret givet: Farmor!
for hun er stærk og sej.

Nu vil vi løfte glasset,
mens øjet står i vand,
og ønske jer til lykke,
så kraftigt som vi kan:
Vi håber, I må holde
så længe, som I ka'.
De gamle længe leve!
Hurra, Hurra, Hurra!

BARNDOM - Jeres og Vores

Der var engang en Lyngby
stiltfærdig og køn.
Dertil kom en læge
med kone og praksis.
De bygged' et hus som et slot.
Og han cykled' ud
satte ho'der på plads
leged' doktor fra morgen til nat.
Derhjemme var Esther
den artige datter
kun asthma'en afgav lidt støj.
Men så kom til verden en pige med
Bukser og Hund
Fodbold hele dagen
Op i et træ og slå hul på sit knæ
Skeløjet var hun, og nærmest pygmæ.

Eksam'ner var aldrig
det store problem.
Vorherre kom far'nde
og løftede sløret
og ellers kom hammeren frem:
Forstuve en finger
var bedre end tg
og søsterens fingre røg med
når artigt hun øvede
Mozart og Mahler -
Hvad skulle den artighed til?
Når verden var fuld af det dejligste
Solskin og Strand
Venner og Veninder
Sukkermadder og Karneval
Sort som en neger og tyk som en Hval.

I Jämtland var smultron
og blåbær en masse.
Kaj Olsen og Holle og William
tog kegler
mens natten var lys som en særk.
På Katholmens klipper
blev danskerne brunet
og bådhushets lugt var så varm.
Kun julen derhjemme
med englernes kling-klang
stod mål med de somre vi fik
samt Gøglervogn, Dickens og Stigs brune
Kager, nam-nam!
Sikken dejlig Barndom.
Mor ku' os tæve - i Billard.
Tak for det hele, oh Moder og Far!

Mel. Der var engang en sømand -

Da kom der til byen
en livsfarlig karl:
En Oberst med sabel
der nemt blev så småsyg
at kinden blev bleg som et æg.
Men konen var smuk
og havde det yndigt
med sidstfødte dreng nummer tre
som gerne blev hjemme
og drak hendes portvin
når tanter og damer holdt hof.
Jo, han var skam gjort af det Jensen'ske
Halvgale Sind
Snobberi og Charme.
Birthe ham kapret med snøre og klo
Thi i Gymnasiet var der kun to! (dreng
altså).

Og solen den skinned'
i maj tretifem.
En tandem blev pumpet
og så tog de ud
med en skrivemaskine og telt.
Snart fik de en dreng
og af ham blev de plaget.
Den næste var stille som få.
Den tredje var sort som en slagter
i ho'det
den fjerde var lokket og lys.
Pernille fik navn efter Holbergs og
Eriks geni
Skrive hele natten
Spænding og Saga i hundredevis
Ham Martin South er det bedste der
gi'es.

Kærligst SØREN

Den 5 April 1986 var vi til Maria og Gert's Bryllup i Aalborg. Hvor var det festligt. I Kirken var der et smukt Musikprogram og Gurli's Veninde Jytte, der er Præst, holdt en fremragende Tale. Vi var et stort Selskab til Middagen paa Scheelsminde. Det var virkelig et flot og festligt Bryllup. Naar vi var i Aalborg, boede vi altid paa Scheelsminde, saa det var nemt ved denne Lejlighed.

Den 13 April 1987 blev Stig 50 Aar. Han inviterede hele Familien til fin Middag paa Raadvad Kro midt paa Dagen. Det var virkelig en god Ide og meget festligt, at vi alle kunde samles der.

Den 20 Juni fik vi en ny Titel. Vi blev Oldeforældre, og var senere paa Sommeren til Sophie's Barnedaab.

Den 10 Juli 1988 blev Pernille 40 Aar. Mariann og Søren holdt hendes Fødselsdag i deres dejlige Sommerbolig i Asserbo. Stig kom et Par Dage til Virum. Han lejede en Bil og kørte os og Tante Esther derop. Lillebror kom fra Sorø. Lisbeth og Susanne kom med Pernille fra Næstved. Vejret var fint, saa vi kunde være ude hele Dagen til Middag og senere Kaffe og Lagkage. Stig havde taget Harmonikaen med, saa Pernille fik virkelig en lystig og helt igennem festlig og vellykket Fødselsdag.

Den 14 Marts 1989 blev Ane født, saa vi nu havde to Oldebørn. Vi var igen til fin BARNEDAAB. Det er altid dejligt, naar det lykkes at være med. Erik var ikke saa rask mere og havde flere Besvimelser. En Gang hele Vejen ned af Trappen, hvor han endte med Hul bag Øret mod Vindueskarmen. Klokken var 19, saa jeg var først færdig med Indlæggelsen Kl. 1 Nat. Næste Dag var Lørdag. Der blev ringet fra Hospitalet at jeg kunde hente ham igen. Det kunde jeg ikke forstaa, han var meget svag og usikker, saa det var ikke nemt selv at passe ham. Efterhaanden fik han flere Besvimelser og vanskeligere ved at gaa. Vi opholdt os derfor meget i Haven. Dr. Gørtz søgte om mere Hjælp hjemme og senere om beskyttet Bolig.

I Foraaret 1989 kom Esther paa Hospitalet, hun var svag, forvirret og noget senil. Hun var paa Baunehøj, da hun fyldte 80 Aar. Her var der fin Middag for hende og Familien. Jeg havde søgt om Plejehjemsplads paa Solgaarden til hende. Hun fik et lille Værelse der i Efteraaret. Her kunde jeg hurtigt besøge hende. Søndag d. 5 August 1990 besøgte jeg hende for sidste Gang. Hun var meget fjern og faldt hele Tiden i Søvn. Onsdag Aften ringede de og sagde, at Esther var død. Hun fik den sidste Tid Maden bragt ind paa sit Værelse. De kunde se, at hun havde spist lidt af Aftensmaden, da de kom ind efter Bakken. Hun sad i sin Stol og var død. Hun blev heldigvis forskaanet for et langt Sygeleje. Der var bisættelse d. 15 August.

De næste 14 Dage kom Erik to Gange paa Hospitalet. Vi fik nu tilbudt en beskyttet Bolig i Tilknytning til "Baunehøj". Det maa være en af Landets bedste beskyttede Boliger. Vi kunde flytte ind d. 1 September. Erik var paa det Tidspunkt endnu indlagt, saa vi fik travlt med Flytningen. Det blev som sagt mere og mere vanskeligt for Erik at gaa. Han var afhængig af sin Kørestol, saa vi kunde ikke rejse mere.

Det var en stor Glæde for os, at Stig d. 13 April 1991 holdt sin Fødselsdag hos os. Stig, Maria, Sophie og Ane fløj tidligt om Morgenen fra Aalborg. Hvor var det morsomt at se de søde Oldebørn igen. Vi havde en dejlig Familiefrokost og Vejret var den Dag saa varmt, at vi kunde sidde ude i Haven i mange Timer. Benthe, Lillebror, Joakim, Annette, Jakob og Jannik, Mariann, Jonas og Louise, Filip og Gitte mødte op, kun Stefan og Søren var ikke hjemme. Familien fra Aalborg fløj tilbage tidligt paa Aftenen. Det var en Dag, vi mindes med Glæde, den var saa vellykket.

Vi maatte have Kørestolen med i Søren's Bil, naar vi var i Asserbo eller paa Udflugter til Rungstedlund eller Ordrupgaard. Det var opmuntrende at komme lidt hjemmefra og ud til Vandet. Men vi har jo været heldige med den gode Bolig og Haven, som jeg nemt kunne køre ham ud i.

Julen 1991 lykkedes det Jonas og Søren at faa ham op og ned af Trappen til Lejligheden paa Østerbro. Som sædvanligt til en hyggelig Juleaften.

I Sommeren 1992 fløj Stig, Gert, Maria, Sophie og Ane tidligt en Morgen fra Aalborg. De lejede en Bil i Lufthavnen og kom til Morgenmad i Haven i det fine Vejr. Søren, Mariann, Jonas og Louise kom ogsaa herud, saa vi alle midt paa Dagen kørte ind til Tivoli. Vi spiste Middag i den kinesiske Restaurant. Vi nød at være med derinde og følge med rundt til de forskellige Forlystelser, selv Rutschebanen prøvede Sophie. Igen en dejlig Dag med Familien.

I alle de sidste Aar, hvor Erik gradvis blev svagere, beklagede han sig aldrig og bevarede heldigvis sin humoristiske Sans. I December kom han paa Hospitalet med Lungebetændelse. I den Maaned fyldte vi begge 80 Aar og er derfor snart ved Vejs Ende. Vi har nu boet 2½ Aar i en dejlig Bolig med daglig Hjælp af enestaaende søde og dygtige Plejere. Den 17 December kom Erik hjem fra Hospitalet. Han var nu saa svag, at han var sengeliggende de følgende næsten 5 Maaneder. En Dag medens han endnu kunde tale, kaldte han mig hen til sengen og sagde "Tak for alt". Min elskede Erik sov stille ind i sit Hjem en smuk Foraarsnat den 29 April 1993 og blev bisat Lørdag den 1 Maj.

Som ung har man mange Drømme og Ønsker om hvad Livet skal bringe. Det er naturligt. Jeg drømte om at rejse med Erik næste Gang, han skulde til Sydafrika. Vi fik fire Børn og en lang Krig, der udelukkede Rejser, saa først i 1948 rejste Erik derned igen. Den Gang var jeg forhindret i at tage med.

Jeg vilde ikke bytte for Rejser Jordan rundt, for det der blev min Tilværelse. Saa jeg vil slutte med at takke hele min store Familie. Det er jer alle, der har givet mig saa rigt et Liv.

ILLUSTRATIONER.

Omslag: Villaen set fra Jernbanevej (Foto Türck).
Titelblad: Villaen set fra Jernbaneplassen. (Foto Esther).

- S 1. 1) Møbelsnedker Chr. Jacob Preisler (Foto af Maleri).
2) Møbelsnedker, Hotelejer (Preisler's Hotel i Viborg) Frederik Chr. Preisler.
3) Petra Preisler f. Holm. (2 og 3 Foto Viborg).
- S 2. 1) Fabrikant Ole Ferdinand Olsen (Foto efter Tegning).
2) Steen Steensen Blicher's Skrivebord (Foto Jan Preisler).
- S 3. Sølvbryllupsbillede af Gartner Carl og Mary Preisler med Familie. 22-4-1905.
Bageste Række: Bahne, Eg, Karen og Svigersøn Læge Oscar Preisler.
Midterste Række: Signe, Carl, Mary, Ruth og Knud.
Forreste Række: Ry og Else.
- S 4. 1) Ruth og Eg (Foto Lauritz Olsen & Co, København).
2) Ruth (Foto Joh. Crone, København).
3) Ruth (Foto A. Jensen, Kjellerup).
4) Fabrikant, Farmaceut Bruno Preisler og Christiane P. f. Strange (Foto Fred. Eckardt, Aarhus).
- S 5. 1) Oscar og Ruth Preisler (Foto Fred. Eckardt, Aarhus).
2) Bryllupsbillede. Oscar og Ruth 7-8-06.
- S 6. 1) Bryllupsmenu. Middag paa Skydebanen's Restaurant.
2) Sang skrevet af Ruth's Bror Skuespiller Knud Preisler.
- S 7. 1) Oscar og Ruth (Foto Fred. Eckardt, Aarhus).
2) Oscar.
3) Ruth og Pascha (Foto Mohr).
- S 8. 1) Banegaardspladsen "Gutenberghus" og "Trio" (begge revet ned).
2) Villaen bygget 1910 (Arkitekt Joh. Speyer) nedrevet 1960.
- S 9. 1) Banegaardspladsen. Ejendommen med "Kjærs Klæder" bygget i Halvdelen af vores Have i 1928.
2) Oscar, Esther og Birthe (Foto Ruth).
- S 10. Hilma og Birthe.
- S 11. Proprietær Jørgensen og Birthe (Foto Esther).
- S 12. Birthe og Ruth (Foto Oscar).
- S 13. Birthe, Esther og Ruth (Foto Hansigne).
- S 14. Hallen.
- S 15. 1) Dagligstuen. 2) Hallen.
- S 17. 1) Dagligstuen. 2) Herreværelse.
- S 18. 1) Spisestue. 2) Gæsteværelse.
- S 19. Birthe, Birgit og Carsten Schmidt (Foto Esther).
- S 20. Lyngby Jernbanestation.
- S 21. Jeppe, Birthe og Ruth (Foto Esther).
- S 23. Esther, Knud Ostermann, Birthe og Jeppe. Greve Præstegaard 1929.
- S 24. Mary Preisler (Mormor), Frederikke (Faster "Prik"), Emma (Faster) og Ruth. Kikhavn 1931 (Foto Esther).
- S 26. Birthe som Spejder 1) 1924 2) 1931 (Foto Esther).
- S 27. Jeppe og Birthe (Foto Esther).
- S 29. 1) Erik og Birthe (Foto Tivoli).
2) Erik, Knud Skov, Gudrun Sandøe og Birthe paa Baaden til Lübeck 1930.
3) Birthe og Erik. Hundested 1930.
4) Bengt de Linde, Gudrun Sandøe, Erik og Birthe. Hundested 1930.

- S 30. 1) Oberst J.O. Jensen (Erik's Far) og Erik ved Palæet i Lyngby 1931.
2) Birthe og Erik (Foto Esther).
- S 31. 1) Palæet i Lyngby. Familien boede i Sidebygningen.
2) Birthe og Erik i Kikhavn 1931 (Foto Esther).
- S 32. Birthe, Erik's Far og Mor, Erik og Ruth. Kikhavn 1931 (Foto Esther).
- S 33. Jørgen og Eileen paa Kajen i Durban 1931 (Foto Erik).
- S 34. 1) Birthe og Erik, Silkeborg 1933. 2) Birthe, Geilo i Norge. 1935.
- S 35. Bryllupsbillede 10-5-35.
Bageste Række: Wilhelm og Tove Bentzien (Erik's Moster), Tante Karen, Fru Dr. Schreiber, Knud Nielsen, Dr. Schreiber.
Midterste Række: Frederikke P. Olga Mathiesen (Birthe's Fastre), Tante Mimi, Magna (Erik's Mor), Emma P. (Birthe's Faster), Esther.
Forreste Række: Ruth, Birthe, Erik, Karen (Erik's Svigerinde), Else Nielsen (Birthe's Moster), Putte og Jens Ole (Foto Fritz).
- S 36. Start paa Bryllupsrejsen. Erik og Birthe med Brudebuket stukket ned i Overalls. Putte staar paa Fortovet.
- S 37. 1) Birthe ved første Lejrplads i Strøby Egede. Den lille Dreng boede i Nærheden og besøgte os hele Dagen (Foto Erik).
2) Gaasetårn og Lejrplads i Vordingborg (Foto Erik).
3) Erik laver Frokost (Foto Birthe).
- S 39. Hansigne og Niels med deres 4 Børn i Skjern (Foto Erik).
- S 40. Lejrplads paa Skagen. Frk. Michelsen, Valdemar Michelsen, Fru Hildesheim og Birthe (Foto Erik).
- S 41. Tegning i de Bergske Blade til Erik's Artikel.
- S 43. 1) Birthe og Funkismanden fra Stavanger i Oslo (Foto Erik).
2) Erik skriver Artikel ombord paa Oslobaaden Dronning Maud (Foto Birthe).
- S 45. Tyskland 1) Leipzig 2) Eckernförde 3) og 4) Erik i Parken til Slottet Sanssouci i Potsdam (Foto Erik og Birthe).
- S 46. Erik og Birthe paa Tandem (Foto - Fotograf i Viborg).
- S 47. Musikforlægger Wilhelm Hansen's Ejendom paa Bernstorffsvej i Hellerup. De tre første Vinduer paa 1 Sal hørte til Lejligheden (Foto Erik).
- S 48. 1) Grundtvigskirken 2) Erik, Birthe og Boss 3) Journalistgaarden 4) Birthe i Køkkenet (Foto Erik).
- S 49. 1) Sommerferie paa Fanø 1936. Fritz, Jette, Magna, Putte med Veninde og Birthe
2) Birthe i vores lejede Værelse (Foto Erik).
- S 50. Birthe og Boss (Foto Erik).
- S 51. 1) Stig i Barnevogn 2) Magna med Stig, Mols 1938 3) Stig og Birthe 1937
4) Stig (Foto Erik).
- S 52. 1) Birthe og Stig i Journalistgaarden 1938 2) Boss paa Lejr 1937 3) Stig, Mols 1938 (Foto Erik).
- S 53. 1) Erik og Stig (Foto Birthe). 2) Birthe, Erik og Stig (Foto Esther).
3-4-5) Stig og Birthe. Mols 1938 (Foto Erik).
- S 54. 1) Parken bag Biblioteket paa Bernstorffsvej. Magna, Erik, Boss, Birthe og Stig i Barnevogn 1938.
2) Huset paa Parcelvej i Virum (Foto Erik).
- S 55. 1) Putte, Jette, Jens Ole og Stig. Virum 1939 (Foto Erik).
2) Stig (Foto Esther).
3) Birthe, Lillebror og Stig. Barkedaa August 1940 (Foto Erik).
- S 56. 1) Lillebror, Hundested 1942 (Foto Esther).
2) Erik og Mik Pasternak (Foto Aarhus).
3) Birthe, Lillebror, Margrethe og Stig. Klintegaarden 1941 (Foto Erik).

- S 57. 1) Erik's Havehus bygget 1943 af Arkitekt Mogens Preisler (Foto Mogens).
2) Birthe spiller Billard i Havehuset (Foto Erik).
- S 59. 1) Sommerhus i Hundested 2) Stig, Lillebror og Ruth 3) Lillebror 4) Lillebror og Stig 5) Lillebror 6) Lillebror og Stig 7) Lillebror og Stig 8) Erik, Stig, Lillebror og Birthe - Sommeren 1942 (Foto Esther)
- S 60. 1) Karen, Magna, Dorthé, Birthe og Lillebror, Virum 1942 2) Familien i Haven 1942. 3) Magna, Ruth og Søren 1942 4) Søren 5) Stig med Bamsen Søren (Foto Erik).
- S 61. 1-2-3) Søren 4) Birthe med Boss 5) Stig, Birthe, Søren og Lillebror 1942
6) Stig, Søren og Lillebror (Foto Erik).
- S 62. 1) Lillebror, Søren, Stig. Fribadet Frederiksdal 2) Lillebror, Søren og Stig ved Eriks Hus 3) Stig og Søren 4) Søren, Lillebror og Stig (Foto Erik).
- S 63. Frederiksdal Fribad (Foto Erik).
- S 64. 1-2) Esther, Magna, Birthe og Mogens med Dukketeater (Foto Erik).
3) Kille (Foto Erik).
- S 65. 1) Søren, Birthe og Stig 2) Stig laver Mad 3) Søren 4) Søren og Lillebror i Køkkenet (Foto Erik).
- S 67. 1) Søren, Lillebror, Stig og Birthe ombord i Helsingør. 2) Tog gennem Sverige
3) Vores Sommerbolig i Tavnäs 4) Dannebrog paa Huset 1946 (Foto Erik).
- S 68. 1) Laden 2) Persson, Søren, Lillebror og Stig paa Høstslæden 3) Katholm i Sundsjöen 4) Lillebror og Søren (Foto Erik).
- S 69. 1) Persson, Pelle og Birthe paa Rotur 2) Baadehusene i Sundsjöen 3) Søren, Persson og Lillebror på "Noveja" 4) Fru Persson, Hr. Persson og Pelle ved Høsten
5) Lillebror i Baad ved Katholm 7-8) Katholm (Foto Erik).
- S 70. 1) William paa Frøsøtaarnet 2) William, Lillebror, Birthe, Søren og Stig paa Frøsøtaarnet (Foto Erik). 3) William og Erik sammen med tre af Personalet paa Fornbyen. Olivia sidder ved siden af Erik. 4) Bil med Svagdrycka, Østersund
5) Søren ("Putte i Blaabærskoven") (Foto Erik).
- S 71. 1) Svensson med sin Taxa 2) 4-11-1946 Magna's 70-års Dag 3) Rektor Ring, Tante Mimi, Magna, Moster Tove, Tante Karen 4) Flaget - Stig i Forgrunden (Foto Erik)
- S 72. 1) Ruth Bentzien 2) Palle Bentzien, Fru Juhl, Ruth Preisler 3) Jens Ole, Ellen Bentzien, Mik Pasternak 4) Søren og Jens Ole (på Væggen Mik's Illustration til "Oles Brev") 5) Putte og Dorte 6) Ditte Steenstrup, Karen og Palle (Foto Erik).
- S 73. Havnerundfart Gøteborg. Erik, Stig, Birthe, Søren, Mik og Lillebror.
- S 74. 1) Jørgen og Erik. 2) Jørgen, Magna og Fritz (Foto Erik).
3) William, Miriam og Holger Boëtius, Fru Persson og Hr. Persson (Foto Erik).
- S 75. Søren, Stig og William på Vej til Frøsøtårnet (Foto Erik).
- S 76. 1-2) Stig, Søren og Lillebror paa Vippen 3) Søren (Foto Erik).
- S 78. 1) Putte paa Gällö Station 2) Svensson, Lillebror, Putte og Stig 3) Søren, Putte, Lillebror og Stig (Foto Erik).
- S 79. 1) Putte, Søren, Lillebror og Stig i Trondheim 2) Stig, Putte, Lillebror og Søren paa Hotel Astoria 3) Søren og Lillebror (Foto Erik).
- S 80. Erik i Lufthavnen inden Afrejsen til Afrika (Foto Mogens Petersen).
- S 81. 1) Cape Town Havn 2) Baad med Indfødte fra Ghana (Foto Erik).
3) Erik og Larsen bliver roet ind til Accra.
- S 82. 1) Pernille 2) Lillebror, Søren, Jette og Stig spiser Ærter 3) Fritz, Gorm (Jens Ole's Ven, Jens Ole, Søren, Lillebror og Jette 4) Ruth, Birthe, Søren og Lillebror
5) Søren, Lillebror, Putte, Dorte og Karen (Foto Erik).
- S 83. 1) Jette 2) Stig 3) Birthe, Søren, Jette, Pernille og Lillebror paa Sundsjöen
4) Jette og Pernille 5) Stig, Lillebror, Birthe, Søren og Jette ved Kurvehandler (Foto Erik).

- S 84. 1) Luftfoto af parti med Virum Skole.
2) Pernille (Foto Erik).
- S 85. 1) "Bloemfontein Castle" ved Sct. Helena 2) Passagerer paa Landgangstrappen (Foto Erik).
- S 86. 1) Perry fotograferer Longwood 2) Perry i Havegang (Napoleons Hat)
3) Skildpadde (Foto Erik).
- S 87. 1) Sct. Helena (Jacobsstigen) 2) Eileen og Jørgen paa Golfbanen i East London
3) Erik Andersen (Foto Erik).
4) Esme Duprez, Erik og Molly Spiro (Gift Carton).
- S 88. 1) Stig, William, Birthe, Erik Søren og Lillebror (Foto Esther).
2) Pernille og Erik.
3) Stig, Birthe, Lillebror, Molly og Søren i Virum 4) Sidney, Lillebror og Stig i Tavnäs (Foto Erik).
- S 89. Sidney og Molly paa Sundsjöen (Foto Erik) 2) Molly og Erik
3) Port Elisabeth Havn. Arkitekten (Familiens Ven), Tante Agnes, Dobby (Noel) og Niels (Foto Erik 1931).
- S 90. 1) Stig, Royden, Søren og Jens Preisler 2) Middag paa Sortdamsdosseringen.
Birthe, Lone, Royden, Tante Mimi og Harriet 3) Tante Karen, Royden og Tante Mimi 4) Tante Karen og Tante Mimi på Sommerferie i Hareskoven (Foto Erik).
- S 91. 1) Tuxens Maleri "Man rejser sig fra Bordet" 1906 2) Detalje med Jacob Moresco og N.P. Jensen i Forgrunden og Generalmajor T. v. Freisleben mellem de to (Foto JP).
2) Søren og Niels (Foto Erik).
- S 93. Luftfoto Holland Februar 1953 (Foto Erik).
- S 94. Birthe og Erik, Boulstrup Strand (Foto Stig).
- S 95. 1) Stig, Pernille og Søren 2) Birthe, Lillebror, Stig og Pernille foran Mellegrens Hus (Foto Erik).
- S 96. 1) Fritz, Erik og Jørgen (Foto Juncker Jensen 1-6-53).
2) Jørgen, Erik, Mik og Fritz.
3) Jørgen, Tante Karen, Eileen og Tante Mimi (Foto Erik).
4) Karen, Birthe, Jørgen, Eileen, Simon, Fritz, Putte og Svend (Foto Erik).
- S 97. 1) Erik, Birthe, Stig og Esther 2) Stig, Lillebror, Jette, Erik og Simon på Stranden ved Strib.
- S 98. 1) Lillebror, Søren, Pernille og Stig 2) Søren og Lillebror ved Bisserup
3) Lillebror, Søren, Stig, Pernille (i Trækvognen, gemt bag Stig) og Birthe foran Pension Musse i Bisserup (Foto Erik).
- S 99. 1) Lillebror på Vejen ved Huset i Ängelholm 2) Pernille og Birthe, Ängelholm
3) Sankt Hansaften. Thyra Christensen (skjult bag hende Jette de Linde), Mik og Margrethe, Jørgen Barslev, Lillebror, Gita, Karen de Linde, Birthe, Ruth og Erik Andersen, Bengt de Linde. Forrest Stig og Gurli. Bagest Bjarne Boje Lykken (Stigs Skolekammerat) 4) Birthe reder op i Havehuset (Foto Erik).
- S 100. 1) Søren, Pernille og Lillebror (Foto Erik). 2) Gurli og Stig i Virum Kirke.
- S 101. Billeder fra Huset i Lyngby 1) Den store Stue med Flyglet 2 og 3) Den lille Stue (Foto Esther).
- S 102. 1) Søren og Lillebror (Foto Erik). 2) Afgang mod Sydafrika fra Hovedbanegaarden - Søren, Birthe og Erik (Foto JP). 3) Stefan og Filip (Foto JP).
4) Stefan, Birthe og Filip (Foto Erik).
- S 103. Stig, Maria, Filip og Stefan i Aalborg (Foto Esther).
- S 104. Lillebror på "Umanak" 1962 (Foto Erik).
- S 107. 1) Lillebror og den nye 2CV 2) Inge Skov, Lillebror og Knud Skov, Ängelholm (Foto Erik). 3) Erik ved Skrivemaskinen (Foto Birthe).

- S 108. 1) Birthe og Pernille i Spisekrogen 2) Lillebror og Birthe ved Skælderviken (Foto Erik). 3) Benthe og Lillebror (i Baggrunden Poul Andersen med Fotoapparat) 4) Maria, Filip, Stefan, Joakim og Lillebror (Foto Erik). 5) Joakim og Benthe (Foto JP).
- S 109. 1) Birthe, Erik, Benthe, Joakim og Pernille i Aakirkeby (Foto JP). 2) Erik foran Salenehuset 3) Erik og Stig ved Hammershus (Foto Birthe),
- S 110. 1) Pernille ved Tännforsen 2) Birthe ved Trondfjeldet i Norge (Foto Erik). 3) Erik ved Mjøsøen (Foto Birthe).
- S 111. 1) Benthe og Jakob (Foto JP). 3) Stig og Birthe foran Huset i Semesterbyen (Foto Erik).
- S 112. 1) Bryllupsbillede, Mariann og Søren (Foto Albert Petersen).
2) Birthe og Jannik (Foto JP).
- S 113. 1) Jonas og Mariann 2) Jonas (Foto Søren).
2) Mariann, Louise og Ebbe (Foto Harold Ryan).
- S 114. 1) Ellinor Gislen (f.Gad) og Birthe ved Helleristninger (Foto Erik).
2) Birthe og Pernille (Foto Søren). 3) Udgravning af Vikingeboplads i Dublin (Foto Erik).
- S 115. 1) Maria og Stig spiller ved Marias Konfirmation (Foto Søren).
2) Jonas, Jannik, Filip, Stig, Mariann, Inge Skov og Lillebror
3) Gert, Stefan, Søren, Gurli, Joakim, Esther og Birthe
4) Maria, Joakim, Esther, Pernille, Birthe, Erik, Esther (Mariann's Mor), Stefan (Foto Gita).
- S 118. 1) Bryllupsbillede, Maria og Gert, 1986 2) Stefan og Ingrid (Gurlis Mor)
3) Erik og Filip (2 og 3 fra Stigs 50-års Fødselsdag) 4) Pernilles 40-års Fødselsdag. Stig, Pernille, Esther, Birthe og Erik (Foto JP).
- S 119. Benthe, Ane, Stig, Sophie og Maria (Foto JP).
- S 120. 1) Filip og Stefan 2) Joakim (Foto JP) 3) Jonas 4) Louise (Foto Søren)
5) Sophie og Ane (Foto Tivoli) 6) Jakob (Foto JP) 7) Maria (Foto Gert).
- S 121. Birthe og Mulle, Erik, Jannik og Bimmer (Foto JP).

Bagside: Birthe (Foto Esther)

ISBN 87-982975-1-1